

Istungidokument

A9-0162/2024

2.4.2024

*****I**

RAPORT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiive (EL) 2009/65/EÜ, 2009/138/EÜ, 2011/61/EL, 2014/65/EL ja (EL) 2016/97 seoses liidu jaeinvestorite kaitse eeskirjadega (COM(2023)0279 – C9-0182/2023 – 2023/0167(COD))

Majandus- ja rahanduskomisjon

Raportöör: Stéphanie Yon-Courtin

Kasutatud tähised

- * nõuandemenetlus
- *** nõusolekumenetlus
- ***I seadusandlik tavamenetlus (esimene lugemine)
- ***II seadusandlik tavamenetlus (teine lugemine)
- ***III seadusandlik tavamenetlus (kolmas lugemine)

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusakti eelnõu muudatusettepanekud

Kahes veerus esitatud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Välja jäetav tekst on märgistatud vasakpoolses veerus ***paksus kaldkirjas***. Teksti asendamine on märgistatud mõlemas veerus ***paksus kaldkirjas***. Uus tekst on märgistatud parempoolses veerus ***paksus kaldkirjas***.

Iga muudatusettepaneku päise esimene ja teine rida osutavad läbivaadatava õigusakti eelnõu asjaomasele tekstiosale. Kui muudatusettepanek puudutab kehtivat õigusakti, mida õigusakti eelnõus soovitakse muuta, märgitakse päises lisaks kolmandale reale viide kehtivale õigusaktile ja neljandale reale viide muudetavale sättele.

Konsolideeritud tekstina esitatud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Uued tekstiosad on märgistatud ***paksus kaldkirjas***. Välja jäetud tekstiosad on tähistatud sümboliga ■ või läbi kriipsutatud. Teksti asendamise puhul on uus tekst märgistatud ***paksus kaldkirjas*** ja asendatav tekst kustutatud või läbi kriipsutatud.

Erandina ei tähistata teenistuste tehtud puhtalt tehnilist laadi muudatusi lõpliku teksti vormistamiseks.

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT.....	5
LISA: ÜKSUSED VÕI ISIKUD, KELLELT RAPORTÖÖR SAI SISENDMATERJALI.....	137
VASTUTAVA KOMISJONI MENETLUS.....	138
NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS	139

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiive 2009/65/EÜ, 2009/138/EÜ, 2011/61/EL, 2014/65/EL ja (EL) 2016/97 seoses liidu jaeinvestorite kaitse eeskirjadega
(COM(2023)0279 – C9-0182/2023 – 2023/0167(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2023)0279),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artiklit 114, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C9-0182/2023),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 25. oktoobri 2023. aasta arvamust¹,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit (A9-0162/2024),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab oma ettepaneku, muudab seda oluliselt või kavatses seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

Muudatusettepanek 1

EUROOPA PARLAMENDI MUUDATUSED*

¹ ELT C, C/2024/881, 6.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/881/oj>.

* Muudatused: uus või muudetud tekst on märgistatud paksus kaldkirjas, välja jäetud tekst on tähistatud sümboliga ■ .

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV,

millega muudetakse direktiive 2009/65/EÜ, 2009/138/EÜ, 2011/61/EL, 2014/65/EL ja (EL) 2016/97 seoses liidu jaeinvestorite kaitse eeskirjadega

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 53 lõiget 1 ja artiklit 62,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust²,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Kapitaliturgude liidu põhieesmärk on tagada, et tarbijad saaksid kapitaliturgude pakutavatest investeerimisvõimalustest täit kasu. Selleks peab neid toetama õigusraamistik, mis võimaldab neil teha investeerimisotsuseid, mis vastavad nende vajadustele ja eesmärkidele ning kaitsevad neid ühtsel turul piisavalt. ELi jaeinvesteerimisstrateegia meetmete paketi eesmärk on kõrvaldada tuvastatud puudused.

² ELT C..., ..., lk

- (2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivide 2009/65/EÜ³, 2009/138/EÜ⁴, 2011/61/EL⁵, 2014/65/EL⁶ ja (EL) 2016/97⁷ eesmärk on kaitsta jaeinvestoreid ning suurendada nende usaldust ja suutlikkust oluliste finantsotsuste tegemisel. Komisjon on selle raamistiku hindamisel leidnud mitu olulist probleemi, sealhulgas jaeinvestorite raskused investeerimispakkumiste mõistmisel ja võrdlemisel avalikustamisdokumentide alusel, sest need ei ole piisavalt asjakohased ega aita neil otsuseid teha. Lisaks osutas komisjon oma töös üha suurematele riskidele, mis on seotud eksitava turundusteabe ja -tavadega digikanalites, ning puudustele toodete väljatöötamises ja turustamises, mis võivad jaeinvestorite jaoks kaasa tuua põhjendamatult suured kulud. Komisjoni töös osutati ka erapoolikuse ohule investeerimisenõustamises.
- (3) Kolmandate isikute maksed, nagu teenustasud, vahendustasud, igasugused rahalised ja mitterahalised hüved, mida investeerimisühingud, kindlustusandjad ja vahendajad maksavad või saavad muudele/muudelt isikutele/isikutelt kui klient ning mida nimetatakse ka stiimuliteks, mängivad olulist rolli jaeinvesteerimistoodete turustamisel liidus. Direktiivides **2014/65/EL** ja (EL) 2016/97 sätestatud huvide konfliktide haldamiseks kavandatud eeskirjad (sh stiimulite maksmise piirangud ja läbipaistvus) ei ole osutunud piisavalt tulemuslikuks tarbijakahju leevendamisel ning on toonud kaasa jaeinvestorite kaitse erineva taseme tootesegmentides ja turustusahelates. Seepärast on vaja veelgi tugevdada investorite kaitse raamistikku, et tagada jaeklientide huvide

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/65/EÜ vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeeringuks loodud ettevõtjaid (eurofondid) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta (ELT L 302, 17.11.2009, lk 32).

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventsus II) (ELT L 335, 17.12.2009, lk 1).

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2011. aasta direktiiv 2011/61/EL alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate kohta, millega muudetakse direktiive 2003/41/EÜ ja 2009/65/EÜ ning määruseid (EÜ) nr 1060/2009 ja (EL) nr 1095/2010 (ELT L 174, 1.7.2011, lk 1).

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL (ELT L 173, 12.6.2014, lk 349).

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. jaanuari 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/97, mis käsitleb kindlustustoodete turustamist (ELT L 26, 2.2.2016, lk 19).

ühetaoline kaitse kogu liidus. On asjakohane **kehtestada eeskirjad, mis kujundavad paremini praegust nõustamiskeskonda, tagades, et finantsvahendajad annavad klientidele ja tarbijatele läbipaistvat, arusaadavat ja kohandatud nõu. See peaks tagama, et klientidele ja tarbijatele pakutakse nende vajadustele vastavaid tooteid ning et nad mõistavad paremini saadud nõuandeid.**

-
- (5) Et jaekliente ei eksitataks, tuleb direktiivis (EL) 2016/97 sätestada, et kooskõlas direktiivis (EL) 2014/65 sätestatud olemasolevate eeskirjadega **peaksid** kindlustusvahendajad, kes annavad klientidele teada, et nõustavad sõltumatult, **hindama piisavalt suurt hulka turul kättesaadavaid kindlustustooteid**. Selline keeld ei tohiks takistada klientidele nõustamist pakkuvatel kindlustusvahendajatel võtta vastu stiimuleid, aga siis ei tohi sellist nõustamist nimetada sõltumatuks, jaeklientidele tuleb stiimulitest kohaldatavate läbipaistvusnõuete kohaselt teada anda ning järgida tuleb ka teisi õiguslikke nõudeid (sh nõuet tegutseda kliendi parimates huvides). **Pidades silmas kindlustustoodete turustamise struktuuride mitmekesisust liikmesriikides, ei tohiks see takistada ka neid kindlustusvahendajaid, kelle õiguslik seisund kvalifitseerub sõltumatuks, esitlemast end lepinguliselt mitte seotuna konkreetse kindlustusseltsiga, kui nad osutavad, et saavad stiimuleid.**
- (6) Olemasolevad tingimuslikud kaitsemeetmed stiimulite maksmise või saamise jaoks, mis peavad direktiivi ■ 2014/65/EL kohaselt olema sellised, mis parandavad kliendile osutatava teenuse kvaliteeti, ja direktiivi (EL) 2016/97 kohaselt sellised, mis ei kahjusta kliendile osutatava teenuse kvaliteeti, ei ole olnud huvide konfliktide ohu maandamisel piisavalt tulemuslikud. Seepärast **tehakse ettepanek** need kriteeriumid välja jätta ja kehtestada uus ühine test nii direktiivis ■ 2014/65/EL kui ka direktiivis (EL) 2016/97, mis täpsustaks, kuidas finantsnõustajad peaksid kliendi **või tellija** parimates huvides tegutsemise põhimõtet kohaldama. Finantsnõustajad peaksid oma nõuannetes tuginema **kliendi või tellija vajadustele sobivale** finantstoodete valikule. **Pakutavate finantstoodete valikul tuleks arvesse võtta ettevõtte ärimudelit ning kliendi või tellija investeerimiseesmärke. Klientide ja tellijate parimad huvid ei piirdu ainult maksumusega. Seetõttu peaksid finantsnõustajad** pärast kliendi **või tellija** jaoks sobivate

instrumentide kindlakstegemist **■** soovitama **■** kõige *tõhusamat toodet toodete hulgast*, mis *pakuvad kliendile või tellijale sarnaseid omadusi, võttes arvesse selle tulemuslikkust, riskitaset, kvalitatiivseid elemente, kulusid ja tasusid, millest on teatatud vastavalt artiklile 16-a*. Kui nõustajad otsustavad soovitada *samaväärset* toodet, **■** millega kaasnevad kliendile *või tellijale suuremad kulud*, peaksid nad **■** esitama sellise soovituse kohta *objektiivse põhjenduse ja selle põhjenduse registreerima. Finantsnõustajad ei tohiks seada oma ettevõtte huve klientide ja tellijate huvidest kõrgemale*.

Kindlustuspõhiste investeerimistoodete puhul peaksid nõustajad samuti tagama, et tootes sisalduv kindlustuskate on kooskõlas kliendi *või tellija* kindlustussoovi ja -vajadustega. *Kui ükski toode ei vasta kliendi või tellija parimatele huvidele, peaksid finantsnõustajad hoiduma nõustamisest või soovituse andmisest*.

- (7) Kehtivaid stiimulite avalikustamise nõudeid tuleks veelgi karmistada, et jaeinvestorid mõistaksid stiimulite üldist kontseptsiooni, huvide konflikti võimalust ning stiimulite mõju üldkuludele ja oodatavale tulule.

■

- (9) Et hinnata nende meetmete tulemuslikkust, peaks komisjon *viis* aastat pärast **■** direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõikes 12 ja direktiivi (EL) 2016/97 artikli 25 lõikes 10 *osutatud regulatiivsete tehniliste standardite vastuvõtmist* ning pärast konsulteerimist Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA) ning Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalvega (EIOPA) koostama aruande, *milles hinnatakse tugevdatud tootejuhtimise nõudeid, stiimulitega seotud võimalikku huvide konflikti, kulude arengut, jaeinvesteeringute üldist taset kapitaliturgudel, tarbijakaitset, jaotuseeskirjade asjakohasust ja finantskirjaoskuse meetmete rakendamist. Kui komisjoni hinnang ei näita, et uued sätted on tarbijate jaoks kaasa toonud positiivse muutuse, võib komisjon vajaduse korral teha ettepaneku käesoleva direktiivi muutmiseks*.

- (10) *Nii kvantitatiivsed kui ka kvalitatiivsed elemendid, mis võivad hõlmata kestlikkuse tegureid ja finantstagatise ning investeerimistoodete ja kindlustuspõhiste investeerimistoodetega seotud kulude ja tasude taset, võivad* oluliselt mõjutada investeerimistulu**■**. Tagamaks, et tooted pakuvad jaeinvestoritele tulu, peaksid

liikmesriigid tagama, et direktiivi **2014/65/EL** või direktiivi (EL) 2016/97 alusel investeerimistoodete väljatöötamiseks või turustamiseks tegevusloa saanud äriühingutel oleks selge hinnastamiskord, mis võimaldab selgelt kindlaks määrata ja kvantifitseerida kõik jaeinvestoritelt nõutavad kulud ja tagab investeerimistoodetes sisalduvate või nende turustamisega seotud kulude ja tasude põhjendatuse ja proportsionaalsuse, võttes arvesse **sihtturu eesmärke ja vajadusi ning** toote omadusi, eesmärke, strateegiat ja **tulemuslikkust.**

- (10a) **Investeerimisteenuste osutamiseks ning finantstoodete väljatöötamiseks ja turustamiseks vajalike finants- ja mittefinantsturgude andmete kättesaadavus, kasutamine ja nendega seotud kulud on oluline osa investeerimisühingute kantavatest kuludest, mis moodustab seega olulise osa jaeinvestorite makstavatest tasudest. Seepärast tuleks komisjonile anda volitus koostada viie aasta möödumisel käesoleva direktiivi jõustumisest aruanne pärast ESMA ja liikmesriikide pädevate asutustega konsulteerimist, et hinnata, kas finants- ja mittefinantsturgude andmete esitajad peaksid kuuluma käesoleva direktiivi kohaldamisalasse.**
- (11) Kuna kombineeritud jaeinvesteerimistoote teenustasude struktuuri on kavandanud väljatöötaja, peab ta hindama, kas investeerimistoodetes sisalduvad kulud ja tasud on **saadava koguväärtuse kontekstis** põhjendatud ja proportsionaalsed. Nendele hinnangutele tuginedes peaksid turustajad tegema samasuguseid hindamisi, et võtta lisaks arvesse ka turustamiskulusid ja muid kulusid, mida väljatöötaja hinnang veel ei hõlma.
- (12) Nii väljatöötaja kui ka turustaja tasandi hinnastamine peaks tootejuhtimisraamistiku osana täiustama olemasolevat kontseptsiooni, et konkreetsele sihtturule suunatud investeerimistooded annaksid sellele sihtturule tulu.
- (13) Et muuta hinnastamine objektiivsemaks ning anda väljatöötajatele, turustajatele ja pädevatele asutustele tööriist, millega sama tooteliigi investeerimistoodete kulusid tõhusalt võrrelda, peaksid nii ESMA kui ka EIOPA **pärast riiklike pädevate asutustega konsulteerimist ja tööstusharu katsetuste alusel välja töötama ühised Euroopa võrdlusalused toodete jaoks, mida toodetakse ja turustatakse rohkem kui ühes liikmesriigis. Liikmesriikide pädevad asutused peaksid kasutama võrdlusnäitajaid üksnes järelevalvevahendina, et hinnata toodete kvalitatiivseid ja kvantitatiivseid**

omadusi ning teha kindlaks võimalikud kõrvalekalded turul. Järelevalvevahendina ei tohiks neid võrdlusaluseid avalikustada ning nende puhul tuleks arvesse võtta finantsinstrumentide ja kindlustuspõhiste investeerimistoodete kvalitatiivseid ja kvantitatiivseid omadusi. Selleks et tagada järelevalveprotsessi läbipaistvus ja hõlbustada kindlustustoodete koostajate hinna ja kvaliteedi suhte hindamist, on riiklikel pädevatel asutustel siiski lubatud jagada kindlustustoodete koostajate ja turustajatega selle turu asjakohaseid võrdlusaluseid. Kui toode kaldub kõrvale asjakohasest võrdlusalusest, peaks riiklikel pädevatel olema õigus võtta vajalikke parandusmeetmeid, sealhulgas nõuda ettevõttelt sellise kõrvalekaldumise põhjendamist, nõuda ettevõttelt tootejuhtimise nõuete täitmiseks oma lähenemiseviisi muutmist ning viimase abinõuna nõuda vajaduse korral toote turult kõrvaldamist.

- (13a) Toodete suhtes, mida toodetakse ja turustatakse ainult ühes liikmesriigis, tuleks kohaldada riiklikke võrdlusaluseid, mille on välja töötanud riiklikud pädevad asutused, järgides liidu regulatiivseid tehnilisi standardeid, mis on vastu võetud ESMA ja EIOPA koostatud eelnõude alusel.*
- (13aa) Võrdlusalused ei tohiks mingil juhul viia hindade reguleerimiseni, vaid peaksid võimaldama turul olevate toodete paremat järelevalvet, et teha kindlaks võimalikud kõrvalekalded ning tagada nende korrigeerimine klientide ja tellijate huvides.*
- (13ab) Osana tootejuhtimise nõuetest peaksid kombineeritud ja investeerimistoodete koostajad ja turustajad viima läbi oma finantsinstrumentide vastastikuse võrdlusgruppide hindamise, tuginedes investeerimisühingu ja kindlustusandja või -vahendaja poolt kindlaks määratud võrdlusgruppidele kooskõlas ESMA ja EIOPA väljatöötatavates suunistes määratletud kriteeriumidega. Selles hinnangus võivad turustajad tugineda tootja koostatud võrdlusgruppide analüüsile. Lisaks peaksid tootjad tegema ka oma toodete varasemate tulemuste võrdlusaluste analüüsi ja turustajad peaksid tegema ka teenuste kulude võrdlusaluste analüüsi.*
- (13b) Tagamaks, et tootejuhtimise protsessid annavad kulude suhtes õiglase väärtuse ning vastavad sihtturu eesmärkidele, vajadustele ja omadustele, tuleks toote heakskiitmise protsessis võtta arvesse investeringust eeldatavalt saadavat kasu, võttes arvesse riskiprofüüli ja kogukulusid klientidele või tellijatele, nagu on määratletud komisjoni*

delegeeritud määruse (EL) 2017/565 artiklis 50 ja II lisas. Kasu peaks olema mõistlik, asjakohane ning kvalitatiivset ja kvantitatiivset laadi ning see ei peaks olema üksnes tuluootus pärast kulusid, vaid võib hõlmata ka muid investeerimisühingu pakutavaid teenuseid.

- (14) Et aidata väljatöötajaid ja turustajaid hindamisel, **peaksid ESMA ja EIOPA pärast konsulteerimist liikmesriikide pädevate asutustega ja pärast tööstusharu katsetusi töötama välja suunised, et** sätestada kriteeriumid, mille alusel määratakse kindlaks, kas kulud ja tootlus on põhjendatud ja proportsionaalsed.
- (15) Et ESMA ja EIOPA saaksid koostada usaldusväärsed võrdlusalused, mis põhinevad usaldusväärsetel andmetel, tuleks investeerimistoodete väljatöötajatelt ja turustajatelt nõuda, et nad esitaksid vajalikud andmed pädevatele asutustele, kes edastavad need ESMA-le ja EIOPA-le. Selleks et võimalikult palju piirata uutest aruandekohustustest tingitud kulusid ja vältida tarbetut dubleerimist, peaksid andmekogumid võimalikult suures ulatuses põhinema ELi õigusest tulenevatel avalikustamis- ja aruandluskohustustel. ESMA ja EIOPA peaksid välja töötama regulatiivsed tehnilised standardid, millega määrata kindlaks esitatava teabe **vorming, sagedus ja alguskuupäev.**

- (17) Võttes arvesse jaeinvesteerimistoodete pakkumiste mitmekesisust, peaksid ESMA ja EIOPA koostama võrdlusalused kõigepealt investeerimistoodetele, mida jaeinvestorid ostavad kõige sagedamini, ning kasutama aja jooksul saadud kogemusi, et koostada võrdlusalused rohkematele toodetele ja parandada võrdlusaluste kvaliteeti.

Võrdlusaluseid tuleks korrapäraselt ajakohastada, võttes arvesse turu suundumusi.

- (18) Direktiivide 2009/65/EÜ ja 2011/61/EL kohaselt peavad alternatiivsete investeerimisfondide (AIFid) ja vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjate (eurofondid) valitsejad tegutsema valitsetava investeerimisfondi ja investorite parimates huvides. AIFide ja eurofondide valitsejad peaksid **säilitama hinnakujundusprotsessi, millega tagatakse, et investoritele ei lisandu põhjendamatuid kulusid ning et kõik investorite kantavad kulud on põhjendatud ja proportsionaalsed, arvestades investoritele pakutavat koguväärtust.**

- (19) Eurofondide ja AIFide valitsejad peaksid hüvitama investoritele põhjendamatud kulud, sealhulgas juhul, kui kulud on investorite kahjuks valesti arvatud, ning teavitama sellest pädevaid asutusi, investeerimisfondide finantsaudiitoreid, juhtkonda ja deponitooriumi. Paremaks täitmise tagamiseks ja jaeinvestorite jaoks konkreetsete tulemuste saavutamiseks on vaja ühtlustada liikmesriikide haldus- ja karistusvolitused. **Menetlus hüvitise suuruse kindlaksmääramiseks juhul, kui on nõutud alusetuid kulusi, tuleks kehtestada riiklike pädevate asutuste olemasolevate hüvitamismenetluste suuniste alusel.**
- (20) Direktiivide 2009/65/EÜ ja 2011/61/EL kohane hinnastamine peaks tagama, et jaeinvestorite kantavad kulud on põhjendatud ja proportsionaalsed **osakuomanikele pakutava koguväärtusega ning võttes arvesse toote omadusi**, eelkõige **investeermiseesmärki, -poliitikat ja -strateegiat**, fondide **riskitaset ja oodatavat tulu**, nii et eurofondid ja AIFid annaksid investoritele tulu. Eurofondide ja AIFide valitsejad peaksid jääma vastutavaks oma hinnastamise kvaliteedi eest. Eelkõige peaksid nad tagama, et kulud on võrreldavad **sarnaste turutoodetega**, muu hulgas **võrreldes** sarnaste investeerimisstrateegiatega, **eesmärkide, riskitasemete ja muude** omadustega fondide kulusid. **Riiklikel pädevatel asutustel peaks olema järelevalvevolitused, et korrapäraselt kontrollida direktiivi 2014/65/EL kohaldamisalasse kuuluvate eurofondide ja alternatiivsete investeerimisfondide vastavust asjaomastele võrdlusalustele ning võtta vajaduse korral parandusmeetmeid.**
- (21) Komisjonile tuleks anda õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, millega nähakse ette hinnastamise miinimumnõuded (et vältida põhjendamatute kulude sissenõudmist eurofondidelt, AIFidelt ja nende osakuomanikelt), tulususe hindamine ja vajaduse korral parandusmeetmete võtmine (kui **investorite kantavad** kulud ei ole põhjendatud või proportsionaalsed **osakuomanikele pakutava koguväärtusega**).
- (22) **Finantsnõustajate nõustamise kvaliteedi parandamine on üks käesoleva direktiivi põhieesmärke. Liidu tarbijatele antava nõustamise parema kvaliteedi** tagamisel on keskse tähtsusega töötajate teadmised ja pädevus. Direktiivi 2014/65/EL, direktiivi (EL) 2016/97 ja ühtlustamata riikliku õiguse alusel tegutsevate nõustajate puhul vajalikuks peetavad normid on väga erinevad. Et parandada nõustamise kvaliteeti ja

tagada võrdsed tingimused kogu ELis, tuleks nõutavate teadmiste ja pädevuse jaoks kehtestada rangemad ühised miinimumstandardid. Finantsinstrumentide ja kindlustuspõhiste investeerimistoodete suuremat keerukust ja pidevat innovatsiooni ning kestlikkusega seotud kaalutluste kasvavat tähtsust arvestades on see eriti asjakohane. Liikmesriigid peaksid nõudma investeerimisühingutelt ning kindlustus- ja edasikindlustustoodete turustajatelt selle eest hoolitsemist, et investeerimisühingu nimel või kindlustusvahendajatena investeerimisnõustamist pakkuvatel füüsilistel isikutel ning kindlustusandjate ja kindlustusvahendajate asjaomastel töötajatel oleksid nende kohustuste täitmiseks vajalikud teadmised ja pädevus. Et tagada klientidele ja pädevatele asutustele kindlus, et selliste füüsiliste isikute ja kindlustusvahendajate ning kindlustusandjate ja kindlustusvahendajate töötajate teadmiste ja pädevuse tase vastab nõutavatele standarditele, tuleks selliseid teadmisi ja pädevust tõendada **tunnistuse või mis tahes muu liidu või liikmesriikide poolt tunnustatud dokumendiga**. Et tagada klientidele investeerimistoodete või kindlustuspõhiste investeerimistoodete müümise või nende kohta nõu andmisega tegelevate töötajate teadmiste ja pädevuse säilimine ja ajakohastamine, on olulised regulaarne kutsealane areng ja koolitus. Selleks on vaja nõuda, et investeerimisnõustamisega tegelevad füüsilised isikud läbiksid igal aastal minimaalse arvu tunde kestva erialase koolituse, **millest osa tuleks pühendada kestlikkusküsimustele**, ja tõendaksid selle edukat läbimist tunnistusega.

- (23) Digitaalsete vahendite kaudu investeerimisteenuste pakkumise kasv loob jaeinvestoritele uusi võimalusi. Samal ajal saavad investeerimisühingud ja kindlustustoodete turustajad pakkuda investeerimistooteid ja -teenuseid digitaalselt kiiremini ja laiemale jaeinvestorite rühmale, aga sellega võivad kaasneda lisariskid. Seepärast peaksid pädevatel asutustel olema volitused ja menetlused, mis on piisavad, et viivitamata kõrvaldada kehtivate eeskirjade rikkumised, sealhulgas juhul, kui rikkumine toimub digitaalselt või seda teevad volitamata üksused. Seepärast on asjakohane, et pädevatel asutustel on võimalik võtta vajalikke meetmeid, kui neil on põhjendatud alus arvata, et füüsiline või juriidiline isik osutab investeerimisteenuseid ilma nõuetekohase tegevusloata või kui kindlustusvahendaja või -andja turustab kindlustuspõhiseid investeerimistooteid ilma registreeringu või tegevusloata. Kui kõnealused meetmed on seotud füüsilise isikuga, tuleks pädeva asutuse tehtud otsuse avaldamise suhtes kohaldada artikli 71 lõike 1 kohast

juhtumipõhist isikuandmete avaldamise proportsionaalsuse hindamist. Pädevad asutused peaksid ESMA ja EIOPAt sellisest käitumisest teavitama ning ESMA ja EIOPA peaksid konsolideerima ja avaldama kõik pädevate asutuste asjaomased otsused, nii et selline teave oleks jaeinvestoritele kättesaadav ja nad saaksid võimalikke pettusi ära tunda. Selleks et vältida füüsiliste isikute selliste isikuandmete avalikustamist, mida pädev asutus peab pädevate asutuste tehtud otsuste konsolideeritud loetelu avaldamisel ebaoproportsionaalseks, peaksid ESMA ja EIOPA hoiduma avaldamast lisateavet, mille on avalikustanud pädev asutus ise.

(24) Piiriüleste investeerimisteenuste osutamine on kapitaliturgude liidu arenguks hädavajalik ning eeskirjade korrektne täitmise tagamine on ühtse turu oluline osa. Kui teenuste piiriülese osutamise korral vastutab investeerimisühingu järelevalve eest päritoluliikmesriik, toetatakse ühtsel turul usaldusele, mis tuleneb päritoluliikmesriigi pädevate asutuste tehtavast piisavast järelevalvest investeerimisühingute üle. Vastastikuse tunnustamise põhimõte nõuab tõhusat koostööd päritolu- ja vastuvõtivate liikmesriikide vahel, et tagada investorite piisav kaitse. Direktiiviga (EL) 2014/65 on juba ette nähtud mehhanism, mis võimaldab vastuvõtivate liikmesriikide pädevatel asutustel rangetel tingimustel ja juhul, kui päritoluliikmesriik ei võta asjakohaseid meetmeid, rakendada investorite kaitseks õiguskaitseabinõusid. Pädevate asutuste vahelise koostöö hõlbustamiseks ja järelevalvealaste jõupingutuste suurendamiseks tuleks seda mehhanismi lihtsustada ning pädevatel asutustel, kes täheldavad oma territooriumil väga sarnast või identset käitumist kui need, millest teine asutus on juba teatanud, peaks olema võimalik näha algatava asutuse tähelepanekuid, et algatada direktiivi (EL) 2014/65 artikli 86 kohane menetlus.

(24a) Kapitaliturgude liit võimaldab liidus asutatud ettevõtjatel kasutada teenuste osutamise vabadusest ja asutamisevabadusest tulenevaid õigusi, kui nad vastavad teatavatele tingimustele. Nende põhimõtete kuritarvitamise vältimiseks tuleks kehtestada eeskirjad, et kehtestada direktiivides 2014/65/EL ja (EL) 2016/97 meelepärase kohtualluvuse valimise ürahoidmise põhimõte.

(24b) Direktiivi 2014/65/EL põhjenduses 46 on selgitatud, et liikmesriikide pädevad asutused ei tohiks tegevusluba anda või peaksid selle kehtetuks tunnistama, kui sellised tegurid

nagu tegevusprogrammide sisu, geograafiline paiknemine või reaalne tegevus näitavad selgelt, et investeerimisühing on valinud ühe liikmesriigi õigussüsteemi, et hoida kõrvale rangematest normidest või järelevalvealastest täitemetetest teises liikmesriigis, mille territooriumil ta peamiselt kavatseb tegutseda või tegutseb.

- (25) Direktiivide (EL) 2014/65 ja (EL) 2016/97 kohastes lubasid käsitlevates teadetes ei nõuta teabe esitamist piiriüleste teenuste ulatuse kohta. Et ESMA, EIOPA ja pädevad asutused saaksid korrektse ülevaate piiriüleste teenuste ulatusest ja kohandada järelevalvet neile piiriülestele teenustele sobivaks, peaksid pädevad asutused koguma teavet selliste teenuste osutamise kohta. Kui investeerimisühing või kindlustusvahendaja osutab teenuseid teises liikmesriigis asuvatele klientidele, peaks ta esitama oma pädevale asutusele põhiteabe nende teenuste kohta. Proportsionaalsuse huvides ei tohiks seda aruandlusnõuet kohaldada äriühingute suhtes, kes teenindavad piiriüleselt vähemat kui 50 klienti. Pädevad asutused peaksid tegema selle teabe kättesaadavaks ESMA-le ja EIOPA-le, kes peaksid omakorda tegema selle kättesaadavaks kõigile pädevatele asutustele ja avaldama piiriüleste teenuste kohta iga-aastase statistilise aruande. Selleks et võimalikult palju piirata piiriüleste teenustega seotud aruandekohustustest tingitud kulusid ja vältida tarbetut dubleerimist, peaksid andmed võimalikult suures ulatuses põhinema olemasolevatel avalikustamis- ja aruandluskohustustel.
- (26) Järelevalvealase ühtsuse edendamiseks ja pädevate asutuste vahelise koostöö hõlbustamiseks peaks ESMA-l olema võimalik luua koostööplatvorme omal algatusel või ühe või mitme pädeva asutuse algatusel, kui on põhjendatud kahtlusi seoses investoritele piiriüleste investeerimisteenuste osutamisega tekitatud kahjuga ja kui selline tegevus on vastuvõtva liikmesriigi turu seisukohast oluline. EIOPA-l, kellel juba on direktiivi 2009/138/EÜ artikli 152b kohane õigus luua koostööplatvorme, peaks olema sama õigus seoses direktiivi (EL) 2016/97 kohaste kindlustustoodete turustamisega, kuna sarnased piiriülese järelevalve probleemid võivad esineda ka kindlustustoodete turustamise korral. ***Kui isikuandmeid töödeldakse koostööplatvormidel, peavad pädevad asutused, ESMA ja EIOPA järgima määrust (EL) 2016/679.*** Kui on tõsiseid kahtlusi seoses võimaliku investoritele tekitatava kahjuga ja kui koostööplatvormides osalevad järelevalveasutused ei suuda jõuda kokkuleppele piiriüleselt tegutseva investeerimisühingu või kindlustustoodete turustajaga seotud küsimustes, võivad ESMA

ja EIOPA vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1095/2010⁸ artiklile 16 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 1094/2010⁹ esitada päritoluliikmesriigi pädevale asutusele soovitusel võtta arvesse teiste asjaomaste pädevate asutuste mureküsümisi ja algatada koos teiste asjaomaste pädevate asutustega ühine kohapealne kontroll.

- (27) Investeermistoodetega seotud kulud, asjaomased tasud ja kolmandate isikute maksed võivad oodatavale tulule suurt mõju avaldada. Selliste kulude, asjaomaste tasude ja kolmandate isikute maksete avalikustamine on investorite kaitse oluline aspekt. Jaeinvestoritele tuleks aegsasti enne investeerimisotsuse tegemist esitada selge teave kulude, asjaomaste tasude ja kolmandate isikute maksete kohta. Selliste kulude, asjaomaste tasude ja kolmandate isikute maksete võrreldavuse parandamiseks tuleks selline teave esitada standardiseeritud viisil **ja arusaadavas keeles**. Regulaatiivsetes tehnilistes standardites tuleks täpsustada ja ühtlustada selliste kulude, asjaomaste tasude ja kolmandate isikute maksetega seotud teabe sisu ja vorm (sh **standardterminoloogia ning lühikesed ja kokkuvõtlikud** selgitused **ning üldkulude protsendi arvutamise meetoodika**, mida investeerimisühingud peaksid jaeklientidele esitama, eelkõige kolmandate isikute maksete kohta).
- (28) Läbipaistvuse suurendamiseks peaksid kliendid saama oma investeringutest perioodilise ülevaate. Sel põhjusel peaksid ettevõtjad, kes osutavad investeerimisteenuseid koos finantsinstrumentide hoidmise ja haldamise teenusega, või kindlustuspõhiseid investeerimistooteid turustavad kindlustusvahendajad ja -andjad esitama oma klientidele igal aastal aruande, mis sisaldab ülevaadet nende klientide toodetest, kõigist kuludest, asjaomastest tasudest ja kolmandate isikute maksetest ning kõigist maksetest (sh dividendidest ja intressidest), mida klient on ühe aasta jooksul maksnud ja saanud, ning

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1094/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/79/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 48).

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 84).

ülevaate *kliendi või tellija portfelli* tootlusest. See aastaaruanne peaks võimaldama jaeinvestoritel paremini mõista selliste elementide mõju nende portfelli tootlusele. Investeerimisteenuste puhul, mis seisnevad ainult korralduste vastuvõtmises, edastamises ja täitmises, peaks aastaaruanne sisaldama kõiki teenuste ja finantsinstrumentidega seotud kulusid, asjaomaseid tasusid ja kolmandate isikute makseid. Teenuste puhul, mis seisnevad üksnes finantsinstrumentide hoidmises ja haldamises, peaks aastaaruanne sisaldama kõiki kulusid, asjaomaseid tasusid ja makseid, mida klient on seoses teenuste ja finantsinstrumentidega saanud. Kõigi nende teenuste puhul peaks teenuseosutaja esitama jaekliendile taotlusel kõnealuse teabe üksikasjaliku jaotuse finantsinstrumentide kaupa. Võttes arvesse kindlustuspõhiste investeerimistoodete pikaajalisust (mistõttu kasutatakse neid sageli pensioni kogumiseks), peaks selliste toodete aastaaruanne sisaldama lisaelemente, sealhulgas ■ prognoose oodatava tulemuse kohta lepingu lõppemisel või soovitatavat hoidmisaega ja kindlustuskaitse kokkuvõtet.

- (29) Eri õigusaktides sätestatud erinevad või kattuvad avalikustamismõõded kindlustustoodete turustamisele põhjustavad kindlustusandjatele ja -vahendajatele õiguskindlusetust ja tarbetuid kulusid. Seepärast on asjakohane sätestada kõik avalikustamismõõded ühes õigusaktis, jättes sellised nõuded direktiivist 2009/138/EÜ välja ja muutes direktiivi (EL) 2016/97. Ühtlasi on kõnealuste nõuete järelevalve käigus saadud kogemustele tuginedes asjakohane kohandada neid nii, et need oleksid tulemuslikud ja terviklikud. Lisaks juba väljakujunenud kahjukindlustustoote teabedokumendile tuleks standardteabe esitamiseks kehtestada ka muude elukindlustustoodete kui kindlustuspõhiste investeerimistoodete teabedokument. Kindlustuspõhiste investeerimistoodete puhul tuleks standardteave esitada määruse (EL) nr 1286/2014 kohases PRIIPide põhiteabedokumendis.
- (30) Muutused viisis, kuidas investeerimisühingud ning kindlustusandjad ja -vahendajad finantstooteid ja -teenuseid reklaamivad (sh suunamudijate ja sotsiaalmeedia kasutamine ning käitumuslike kalduvuste ärakasutamine), mõjutavad üha enam jaeinvestorite käitumist. Seepärast on asjakohane kehtestada nõuded turundusteadetele ja -tavadele, mis võivad hõlmata ka kolmandate isikute sisu, disaini, müügiendust, brändimist, kampaaniaid, tootepaigutust ja premeerimissüsteeme. Neis nõuetes tuleks eelkõige täpsustada, mida hõlmab turundusteadete ja -tavade puhul tõesuse, selguse ja

mitteeksitavuse nõue. Investorite kaitse põhimõtete kohaldamist peaksid aitama parandada ka riskide ja kasu tasakaalustatud esitamise ning sihtrühmale sobivuse nõuded. Need peaksid laienema turundustavadele, millega suurendatakse turundusteadete levi ja tulemuslikkust või arusaama nende sobivusest, usaldusväärsusest või võrreldavusest. Et investeerimistoodete pakkujaid ei heidutataks ega takistataks pakumast finantsalaseid õppematerjale ning edendamast ja parandamast investorite finantskirjaoskust, tuleks siiski täpsustada, et sellised materjalid ja tegevused ei ole turundusteadete ega -tavade.

(31) Et võtta arvesse turundustavade arengut (sh kolmandate isikute, **näiteks nn finants-mõjuisikute** kasutamist toodete või teenuste kaudseks müügi edendamiseks) ning tagada piisav investorite kaitse, on vaja karmistada turundusteadetega seotud nõudeid. Seepärast on vaja nõuda, et turundusteadetest saab hõlpsalt tuvastada investeerimisühingu, kindlustusandja või kindlustusvahendaja, kelle nimel teade esitatakse. Jaeklientide puhul peaksid sellised turundusteadete sisaldama pakutavate toodete ja teenuste kohta ka selgelt ja tasakaalustatult esitatud põhiteavet. Et investorite kaitse kohustusi kohaldataks praktikas nõuetekohaselt, peaks investeerimisühingutel olema turundusteadete ja -tavade poliitika ning piisav sisekontroll ja investeerimisühingu juhtorganile aruandluse esitamise kord, mis peaksid tagama sellise poliitika järgimise. Turundusteadete ja -tavade väljatöötamisel peaksid investeerimisühingud, kindlustusvahendajad ja -andjad võtma arvesse asjaomase sihtturu sihtauditooriumi.

(31a) Nooremad põlvkonnad on ebasobivate digitoodete müügi suhtes kõige haavatavamad. Kuigi finants-mõjuisikute esilekerkimine võib olla positiivne finantsstabiilsuse edendamisel laiemale publikule, on oluline tagada piisavad kaitsemeetmed, et luua igale liidu kodanikule turvaline investeerimiskeskond. Usaldus liidu finantsturgude vastu on peamine tegur, mis julgustab potentsiaalseid investoreid neisse investeerima.

(32) Turundusteadete ja -tavade esitamise ja muutmise kiire tempo (eelkõige digitaalsete vahendite ja kanalite korral), ei tohiks takistada kohaldatavate regulatiivsete nõuete täitmise asjakohast tagamist. Seepärast peavad liikmesriigid tagama, et riiklikel pädevatel asutustel oleks vajalikud volitused järelevalveks ja vajaduse korral õigeaegseks sekkumiseks. Peale selle peaks pädevatel asutustel olema järelevalve- ja täitmise tagamise kohustuste täitmiseks ning tarbijate kaitsmiseks juurdepääs teabele turundusteadete ja -

tavade kohta. Selleks peaksid investeerimisühingud ja kindlustusandjad säilitama andmed (potentsiaalsetele) jaeklientidele esitatud või kättesaadavaks tehtud turundusteadete ja muude pädeva asutuse jaoks oluliste elementide kohta. Et hõlmata kolmandate isikute (näiteks suunamudijate ja reklaamiagenteuride) levitatavaid turundusteateid, on vaja dokumenteerida ka sellised kolmandad isikud. Kuna finantstoodete ja -teenustega seotud probleemid võivad tekkida mitu aastat pärast investeerimist, peaksid investeerimisühingud, kindlustusandjad ja kindlustusvahendajad säilitama eespool nimetatud teavet *vähemalt nii kaua, kui nad on kliendi või tellijaga seotud*.

(32a) Investeerimisühingud, kindlustusandjad ja kindlustusvahendajad, kes kasutavad finants-mõjuisikuid oma turunduskommunikatsioonis, peaksid sõlmima finants-mõjuisikutega kirjaliku lepingu, milles sätestatakse nende lepingulise suhte sisu, nimelt tegevuse ulatus ja laad. Samuti peaksid nad esitama pädevale asutusele taotluse korral nende finants-mõjuisikute nimed ja kontaktandmed, kelle teenuseid nad kasutavad, ning korrapäraselt kontrollima finants-mõjuisikute tegevust, et tagada selle vastavus käesolevale direktiivile.

(33) Sobivuse ja asjakohasuse hindamine on investorite kaitse oluline osa. Investeerimisühingud, kindlustusandjad ja kindlustusvahendajad peaksid kliendilt saadud teabe alusel hindama talle soovitatud või tema nõutud investeerimistoodete ja -teenuste sobivust või asjakohasust. Vajaduse korral võib investeerimisühing, kindlustusandja või kindlustusvahendaja kasutada ka teavet, mille nad võisid saada muudel õiguspärastel põhjustel (sh olemasolevates suhetes kliendiga). Investeerimisühingud, kindlustusandjad ja kindlustusvahendajad peaksid selgitama oma klientidele kõnealuste hindamiste eesmärki ning täpse ja täieliku teabe andmise tähtsust. Nad peaksid teavitama kliente standardhoiatustega sellest, et ebatäpse ja mittetäieliku teabe esitamine võib avaldada negatiivset mõju hindamise kvaliteedile. Et tagada eri hoiatuste ühtlustamine ja tõhusus, peaksid ESMA ja EIOPA välja töötama regulatiivsed tehnilised standardid, milles sätestada selliste hoiatuste sisu ja vorm.

(34) Et nõustamisega teenustes võetaks nõuetekohaselt arvesse portfelli mitmekesistamist, tuleks finantsnõustajatelt nõuda, et nad võtaksid sobivuse hindamisel süstemaatiliselt arvesse sellise mitmekesistamise vajadusi konkreetse kliendi jaoks (sh *nende olemasoleva*

portfelli kohta *sel määral, kui klient või tellija avalikustab ühingu taotlusel oma olemasoleva portfelli sisu*).

- (35) Et asjakohasuse testid võimaldaksid investeerimisühingutel, kindlustusandjatel ja kindlustusvahendajatel tulemuslikult hinnata, kas finantstoode või -teenus on nende kliendile sobiv, peaksid nad saama temalt teavet mitte ainult tema teadmiste ja kogemuste kohta seoses selliste finantsinstrumentide või -teenustega, vaid ka *jaeklientide või -tellijate* suutlikkuse kohta kanda täielikku või osalist kahju, *nende riskitaluvuse, investeerimisvajaduste ja -eesmärkide, sealhulgas kestlikkuseelistuste kohta*.

Asjakohasuse hindamise negatiivse tulemuse korral peaks investeerimisühingul, kindlustusandjal või kindlustusvahendajal olema lisaks kliendile hoiatuse esitamise kohustusele lubatud tehingut jätkata üksnes juhul, kui klient seda sõnaselgelt nõuab.

- (36) Jaeinvestoritele saab pakkuda väga erinevaid finantsinstrumente, kusjuures igal finantsinstrumendil on erinev võimaliku kahju risk. Seepärast peaks jaeinvestoritel olema võimalik hõlpsasti tuvastada eriti riskantseid *või keerukaid* investeerimistooteid. Nii on asjakohane nõuda, et investeerimisühingud, kindlustusandjad ja kindlustusvahendajad määraksid kindlaks need investeerimistooted, mis on eriti riskantsed *või keerukad*, ning esitaksid klientidele edastatavas teabes (sh turundusteadetes) nende riskide kohta hoiatusi. Et aidata investeerimisühingutel, kindlustusandjatel ja kindlustusvahendajatel selliseid eriti riskantseid *või keerukaid* tooteid kindlaks teha, peaksid ESMA ja EIOPA *töötama* välja *regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu* selle kohta, kuidas selliseid tooteid kindlaks teha, võttes nõuetekohaselt arvesse olemasolevate investeerimistoodete ja kindlustuspõhiste investeerimistoodete eri liike. Selliste riskihoiatuste ühtlustamiseks kogu ELis peaksid ESMA ja EIOPA esitama tehnilised standardid selliste riskihoiatuste sisu ja vormi kohta. Liikmesriigid peaksid andma pädevatele asutustele volitused kehtestada riskihoiatuste kasutamine konkreetsete investeerimistoodete puhul ning juhul, kui nende riskihoiatuste kasutamine või kasutamata jätmine oleks kogu ELis erinev või avaldaks olulist mõju investorite kaitsele, peaks ESMA-l ja EIOPA-l olema õigus kehtestada investeerimisühingutele selliste hoiatuste kasutamise kohustus kogu ELis.

- (36a) Finantskirjaoskus on kapitaliturgude liidu praeguste puuduste kõrvaldamisel ja kapitaliturgude liidu eesmärkide nõuetekohase täitmise tagamisel keskse tähtsusega.*

Usaldus liidu finantsturgude vastu on lahutamatult seotud jaeklientide osalemise tasemega nendel turgudel. Haridus ja teadmised on vahendid, mis võimaldavad igal kodanikul teha teadlikke investeerimisotsuseid. Siiski on finantskirjaoskuse tase liikmesriigiti väga erinev. Käesolev direktiiv peaks panema aluse finantshariduse taseme tõstmisele igas liikmesriigis. Pidades silmas liidule selles valdkonnas antud piiratud pädevust, on iga liikmesriigi ülesanne tagada, et käesoleva direktiivi järgimiseks tehakse nõuetekohased kohandused, eelkõige oma haridussüsteemides. Liikmesriigid peaksid võtma ambitsioonikaid meetmeid käesolevas direktiivis sätestatud kohustuste täitmiseks.

- (37) Jaeklientide ja potentsiaalsete jaeklientide finantskirjaoskuse taseme tõstmine on väga oluline, et anda neile parem arusaam vastutustundlikust investeerimisest ning tasakaalustada piisavalt investeerimisega seotud riske ja kasu. Seepärast peaksid liikmesriigid edendama sellist formaalset ja informaalset õpet, mis toetab jaeklientide ja potentsiaalsete jaeklientide finantskirjaoskust vastutustundliku investeerimise valdkonnas. Vastutustundliku investeerimise all mõeldakse jaeinvestori võimet teha informeeritud investeerimisotsuseid kooskõlas isiklike finantseesmärkidega, tingimusel et ta on teadlik kättesaadavatest investeerimistoodetest ja -teenustest, nende põhiomadustest ning investeerimisega seotud riskidest ja kasust, ning tingimusel, et ta saab investeerimisenõustamisest aru ja suudab sellele sobivalt reageerida. Potentsiaalsetel jaeinvestoritel peaks olema juurdepääs õppematerjalidele, mis toetavad nende finantskirjaoskust, ning nendes materjalides tuleks eelkõige arvestada jaeinvestorite vanuse, haridustaseme ja tehnoloogilise suutlikkuse erinevustega. See on eriti oluline klientide puhul, kes kasutavad finantsinstrumente, investeerimisteenuseid või kindlustuspõhiseid investeerimistooteid esimest korda või digivahendite kaudu.
- (38) Tuleb jälgida, et kriteeriumid, mille alusel tehakse kindlaks, kas kliendil **või tellijal** on vajalikud kogemused, teadmised ja asjatundlikkus, et teda koheldaks nõudmise korral kutselise kliendina, oleksid asja- ja otstarbekohased. Seepärast tuleks sellistes kriteeriumides arvesse võtta ka **finantsteenuste sektoris või muus asjaomases sektoris** saadud kogemusi ning kliendi läbitud sertifitseeritud koolitust. **Seda kogemust, koolitust ja haridust ei tohiks kombineerida üksnes kliendi finantsportfelli suurusega.** Need kriteeriumid peaksid samuti olema proportsionaalsed ja mitte diskrimineerivad kliendi

elukohaliikmesriigi suhtes. Seetõttu tuleks juriidilise isiku jõukusel ja suurusel põhinevaid kriteeriume muuta, et arvestada klientidega, kes elavad liikmesriikides, kus keskmine SKP elaniku kohta on väiksem.

- (39) Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1725 artikli 42 lõikele 1 konsulteeriti Euroopa Andmekaitseinspektoriga, kes esitas oma arvamuse [XX XX 2023],
- (40) Käesoleva direktiivi kohastel otstarvetel toimuva isikuandmete töötlemise suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/679. Siinses direktiivis sätestatud otstarvetel toimuva isikuandmete töötlemise suhtes liidu institutsioonides ja organites kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2018/1725. Liikmesriigid peaksid tagama, et andmete töötlemisel käesoleva direktiivi kohaldamisel järgitakse täielikult Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/58/EÜ, kui nimetatud direktiiv on kohaldatav.
- (41) Direktiive (EL) 2009/65/EÜ, 2009/138/EÜ, 2011/61/EL, 2014/65/EL ja (EL) 2016/97 tuleks seetõttu vastavalt muuta.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 2014/65/EL muutmine

Direktiivi 2014/65/EL muudetakse järgmiselt.

- 1) Artikli 1 lõike 4 punkt a asendatakse järgmisega:
 - „a) artikli 9 lõige 3, artikkel 14, artikli 16 lõiked 2, 3 ja 6, artikli 16-a lõike 1 esimene, teine ja viies lõik, artikli 16-a lõige 3, artikli 16-a lõike 4 esimene ja teine lõik, artikli 16-a lõiked 7, 8 ja 10 ning artikli 16-a lõike 11 punkt b;“.
- 2) Artikli 3 lõike 2 punktid b ja c asendatakse järgmistega:
 - „b) äritegevusega seotud kohustused, mis on kehtestatud artikli 24 lõigetega 1, 1a, 3, 4, 5, 7 ja 10, artikli 25 lõigetega 2, 4, 5 ja 6 ning juhul, kui riiklik kord võimaldab neil isikutel määrata seotud vahendajaid, siis ka artikliga 29, ning vastavate rakendusmeetmetega;
 - c) organisatsioonilised nõuded, mis on sätestatud artikli 16 lõigetes 3, 6 ja 7, artikli 16-a

lõike 1 esimeses, teises ja viiendas lõigus, lõikes 3, lõike 4 esimeses ja teises lõigus, lõike 7 punktis c, lõigetes 8 ja 10 ning artikli 16 lõike 11 punktis b ning vastavates delegeeritud õigusaktides, mille komisjon on vastu võtnud kooskõlas artikliga 89.“

3) Artikli 4 lõikele 1 lisatakse punktid 66, 67 ja 68 järgmises sõnastuses:

„66) „turundusteade“ – sellise teabe avalikustamine, mis ei ole liidu või siseriikliku õigusega nõutud teave, artiklis 88b osutatud finantsharidusmaterjal ega investeerimisanalüüs (mis vastavad nendena käsitamise tingimustele) ja mis otseselt või kaudselt propageerib investeerimist ühte või mitmesse finantsinstrumenti või nende kategooriasse või investeerimisühingu pakutavate investeerimis- või kõrvalteenuste kasutamist ning mida teeb:

- a) investeerimisühing või kolmas isik, kellele selline investeerimisühing maksab tasu või annab mitterahalise hüvitise (stiimuli);
- b) füüsilistele või juriidilistele isikutele;
- c) mis tahes vormis ja mis tahes viisil;

67) „turundustava“ – investeerimisühingu või kolmanda isiku rakendatav strateegia või tööriista või tehnika kasutamine, kui investeerimisühing maksab selle eest tasu või stimuleerib mitterahalise hüvitisega, et:

- a) otseselt või kaudselt levitada turundusteateid;
- b) kiirendada või parandada turundusteadete levi ja tulemuslikkust;
- c) propageerida mis tahes viisil investeerimisühinguid, finantsinstrumente või investeerimisteenuseid;

68) „internetipõhine kasutajaliides“ – tarkvara, sealhulgas veebisait, veebisaidi osa või rakendus, *sealhulgas mobiilirakendus*;

68a) „finants-mõjuisik“ – füüsiline või juriidiline isik, kes tegeleb äritegevuse mõjutamisega, mobiliseerides oma populaarsust, et edastada üldsusele elektrooniliselt ja mis tahes tasu eest delegeeritud määruse (EL) 2017/565 artikli 2 punktis 5 määratletud sisu, mille eesmärk on otseselt või kaudselt edendada finantstooteid või -lepinguid;“;

3a) Artikli 5 lõike 4 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) iga juriidilisest isikust investeerimisühingu peakontor asub samas liikmesriigis, kus on tema registrijärgne asukoht, kus ta tegutseb, toimib täielikult ühtsel turul ja kasutab teenuste osutamise vabadust. Liikmesriik tagab, et investeerimisühing mõistab piisavalt riske ja õiguslikke nõudeid, mis kehtivad tema või tema klientide suhtes, ning tegutseb kooskõlas liidu õiguse ja ühtse turu põhimõtetega;“;

4) Lisatakse järgmine artikkel 5a:

„Artikkel 5a

Digitaalsete vahendite kaudu pakutava loata tegevuse käsitlemise kord

1. Liikmesriigid tagavad, et kui füüsiline või juriidiline isik osutab internetis investeerimisteenuseid või -tegevusi, mis on suunatud tema territooriumil asuvatele klientidele, ilma et tal oleks artikli 5 lõike 1 või siseriikliku õiguse alusel tegevusluba, või kui pädeval asutusel on alust kahtlustada, et kõnealune üksus osutab selliseid teenuseid ilma artikli 5 lõike 1 või siseriikliku õiguse kohase tegevusloata, võtab pädev asutus artikli 69 lõikes 2 osutatud järelevalvevolitusi kasutades kõik asjakohased ja proportsionaalsed meetmed, et takistada loata investeerimisteenuste või -tegevuste pakkumist (sh seoses turundusteadetega). Iga sellise sammu puhul järgitakse II peatükis sätestatud liikmesriikidevahelise koostöö põhimõtteid.

Käesoleva lõike esimest lõiku kohaldatakse ka finants-mõjuisiku suhtes, keda tasustab või stimuleerib mitterahalise hüvitisega äriühing, kellele ei ole antud tegevusluba artikli 5 lõike 1 või siseriikliku õiguse alusel, kui selline finants-mõjuisik reklaamib sellise äriühingu nimel avalike sotsiaalmeediaplattformide kaudu teenuseid või finantsinstrumente.

2. Liikmesriigid näevad ette, et pädevad asutused avaldavad kõik lõike 1 kohaselt võetud meetme määramise otsused kooskõlas artikliga 71.

Pädevad asutused teavitavad Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet põhjendamatu viivitusega igast sellisest otsusest. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve loob elektroonilise andmebaasi, mis sisaldab pädevate asutuste esitatud otsuseid ja millele pääsevad ligi kõik pädevad asutused. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avaldab loetelu kõigist kehtivatest

otsustest, kirjeldades asjaomaseid füüsilisi või juriidilisi isikuid ning pakutavate teenuste või toodete liike. Loetelu peab olema üldsusele kättesaadav Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve veebisaidil oleva lingi kaudu. Füüsiliste isikute puhul ei tohi selle loeteluga kaasneda rohkemate isikuandmete avaldamine kui need, mille pädev asutus on avaldanud vastavalt esimesele lõigule ja kooskõlas artikli 71 lõikega 1.“

5) Artiklit 7 muudetakse järgmiselt:

a) lõikesse 3 lisatakse järgmine lõik:

„Kui tegevusluba ei anta, teavitab pädev asutus Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet ***põhjendamatu viivituse***ta tegevusloa andmisest keeldumise põhjustest.“;

b) Lisatakse järgmine lõige 3a:

„3a. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve koostab ja teeb pädevatele asutustele kättesaadavaks nimekirja kõigist üksustest, kellele on tegevusloa andmisest keeldutud.

Nimekiri sisaldab teavet teenuste või tegevuste kohta, mille jaoks konkreetne investeerimisühing on tegevusluba taotlenud, samuti tegevusloa andmisest keeldumise põhjuseid, ning seda ajakohastatakse korrapäraselt.“

6) Artiklit 8 muudetakse järgmiselt:

a) teine lõik asendatakse järgmisega:

„Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve teavitatakse ***põhjendamatu viivituse***ta igast tegevusloa kehtetuks tunnistamisest. Pädev asutus teavitab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet tegevusloa kehtetuks tunnistamise põhjustest.“;

b) lisatakse järgmine lõik:

„Artikli 7 lõikes 3a osutatud nimekiri sisaldab ka kõiki üksusi, kelle tegevusluba on kehtetuks tunnistatud, samuti teavet teenuste või tegevuse kohta, mille tegevusluba on investeerimisühingul kehtetuks tunnistatud, ning tegevusloa kehtetuks tunnistamise põhjuseid.“

7) Artikli 9 lõiget 3 muudetakse järgmiselt:

a) esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Liikmesriigid tagavad, et investeerimisühingu juhtorgan määrab kindlaks sellise juhtimiskorra, millega tagatakse investeerimisühingu tulemuslik ja usaldusväärne juhtimine (sh ülesannete lahusus investeerimisühingus, huvide konfliktide ennetamine ja investorite kaitse), teostab järelevalvet kõnealuse korra rakendamise üle ja vastutab selle eest ning teeb seda turu usaldusväärset ja klientide parimaid huve toetaval viisil.“;

aa) teise lõigu punkt a asendatakse järgmisega:

„a) investeerimisühingu investeerimisteenuste osutamise, investeerimistegevuse ja kõrvalteenuste osutamise struktuur, sealhulgas personalilt nõutavad oskused, teadmised ja kogemused, samuti vahendid, protseduurid ja kord, mis on vajalikud teenuste osutamiseks ja tegevuseks, võttes arvesse äritegevuse laadi, ulatust ja keerukust ning kõiki nõudeid, mida investeerimisühing peab järgima. Poliitikameetmetega tagatakse, et klientide rahalisi ja mitterahalisi hüvesid võetakse arvesse;“;

b) teise lõigu lisatakse järgmine punkt d:

„d) turundusteadete ja -tavade poliitika, mille eesmärk on tagada artiklis 24c sätestatud kohustuste täitmine.“

8) Artiklit 16 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Päritoluliikmesriik nõuab investeerimisühingult käesoleva artikli lõigetes 2–10 ning artiklites 16a ja 17 sätestatud organisatsiooniliste nõuete täitmist.“;

b) lõike 3 teine kuni seitsmes lõik jäetakse välja;

c) lisatakse lõige 3a järgmises sõnastuses:

■

d) lisatakse lõige 7a järgmises sõnastuses:

„7a. Liikmesriigid tagavad, et investeerimisühingud kehtestavad asjakohase korra (sh elektroonilised sidekanalid), mis tagab, et käesolevast direktiivist tulenevaid kliendi õigusi saab piiranguteta kasutada ning et kliendi kaebusi ■ käsitletakse korrektselt ja

põhjendamatu viivitusega. Selline kord peab andma investoritele võimaluse esitada kaebuse kommunikatsioonimaterjalide või teenuste keeles. *Lisaks sellele keelele võivad* ühing ja tema kliendid **■** enne tehingu sõlmimist *leppida kokku täiendava keele kasutamises kaebuste esitamiseks*. Kaebused tuleb igal juhul registreerida ja nende esitajad peavad saama vastused *kaebuse sisuga proportsionaalse tähtaja jooksul, kuid mitte hiljem kui 30* tööpäeva jooksul *pärast kaebuse registreerimist. Lõplik vastus antakse paber kandjal või muul püsival andmekandjal selles keeles, milles kaebus esitati.*“;

9) Artikli 16 järele lisatakse artikkel 16-a järgmises sõnastuses:

„Artikkel 16-a

Tootejuhtimisnõuded

1. Liikmesriigid tagavad, et investeerimisühingud, kes töötavad välja klientidele müüdavaid finantsinstrumente, rakendavad korda, mille eesmärk on saada igale finantsinstrumendile või olemasoleva finantsinstrumendi olulisele muutmisele heakskiit enne finantsinstrumendi turustamist või levitamist (toote heakskiitmise kord), ning vaatavad selle korra läbi.

Toote heakskiitmise kord peab sisaldama kõike alljärgnevat:

- a) iga finantsinstrumendi puhul asjaomasesse kliendikategooriasse kuuluvate lõppklientide sihtturu kirjeldus;
- b) sihtturu eesmärkide ja vajaduste selge määratlus;
- c) hinnang selle kohta, kas finantsinstrument on kavandatud nii, et see vastaks sihtturu eesmärkidele ja vajadustele;
- d) hinnang kõigile kindlaksmääratud sihtturgu mõjutavatele asjakohastele riskidele ja selle kohta, kas kavandatud turustusstrateegia on kindlaksmääratud sihtturule sobiv;
- e) seoses finantsinstrumentidega, mis kuuluvad kombineeritud jaeinvesteeringustoodete määratluse alla vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1286/2014* artikli 4 esimese lõigu punktile 1 *ja mis tehakse jaeklientidele*

kättesaadavaks, tuleb selgelt hinnata ja kirjeldada finantstoote kvantitatiivseid ja kvalitatiivseid omadusi, sealhulgas:

i) kõik finantsinstrumendiga seotud kulud ja tasud,

ii) kas need kulud ja tasud on põhjendatud ja proportsionaalsed, võttes arvesse sihtturu eesmärke ja vajadusi ning toote omadusi, eesmärke, strateegiat ning tootlust (edaspidi „hinnastamine“),

iii) toote täiendavad omadused ja teenused, mis võivad mõjutada investoritele pakutavat väärtust ja kasu.

Teise lõigu punkti a kohaldamisel hindab tootja sihtturu määratlemise osana seda, millist tüüpi klientidele on toode suunatud, millised on toote mõistmiseks vajalikud teadmiste ja kogemuste tase, võime kanda kahjusid, riskitaluvus ja kas toode võimaldab sihtturul:

a) hallata sujuvalt lühiajalisi rahalisi vahendeid, et rahuldada lühiajalisi vajadusi;

b) leevendada majanduslikke vapustusi; või

c) saavutada tulevasi pikaajalisi eesmärke.

Toote heakskiitmise protsessiga tagatakse, et investeerimisühing võtab finantsinstrumentide väljatöötamisel arvesse klientide parimaid huve ning kliendile kavandatavat rahalist ja mitterahalist kasu.

Investeerimisühing vaatab korrapäraselt läbi oma loodud finantsinstrumendid, võttes arvesse kõiki sündmusi või riske, mis võivad oluliselt mõjutada kindlaksmääratud sihtturu, et hinnata, kas finantsinstrument on jätkuvalt kooskõlas sihtturu eesmärkide, vajaduste ja omadustega.

Finantsinstrumente välja töötav investeerimisühing teeb levitajatele kättesaadavaks finantsinstrumenti ja toote heakskiitmise protsessi käsitleva koguteabe, mis on vajalik selleks, et finantsinstrumenti ja toote heakskiitmise käigus arvesse võetud elemente täielikult mõista (sh täielikud ja täpsed andmed finantsinstrumendiga seotud kulude ja

tasude, *omaduste, eesmärkide, strateegia ja tulemuslikkuse* kohta).

1a. Investeeringisühingud tagavad, et juhtorganile esitatavad vastavusaruanded sisaldavad süstemaatiliselt teavet ühingu koostatud finantsinstrumentide kohta, sealhulgas teavet levitamisstrateegia ning finantsinstrumentidega seotud kavandatava rahalise ja mitterahalise kasu kohta klientidele. Investeeringisühingud teevad aruanded taotluse korral pädevale asutusele kättesaadavaks.

3. Kui investeeringisühing pakub või soovib finantsinstrumente, mida ta ise välja ei tööta, on tal olemas asjakohased kokkulepped esimeses lõigus osutatud teabe saamiseks ning iga finantsinstrumendi omadustest ja sihtturust arusaamiseks.
4. Investeeringisühing, **kes pakub või soovib finantsinstrumente**, vaatab **need** korrapäraselt läbi, võttes arvesse kõiki sündmusi ja riske, mis võiksid kindlaksmääratud sihtturu oluliselt mõjutada, et hinnata, kas finantsinstrument vastab jätkuvalt kindlaksmääratud sihtturu eesmärkidele ja vajadustele ja kas **rahaline ja mitterahaline kasu on kindlaksmääratud sihtturu jaoks endiselt asjakohane ja mõistlik võrreldes kulude ja tasudega. Ühing peab kaaluma ka seda, kas kavandatav levitamisstrateegia on endiselt asjakohane.**

Investeeringisühing, kes pakub või soovib finantsinstrumente, mis kuuluvad määruse (EL) nr 1286/2014 artikli 4 esimese lõigu punkti 1 kohaselt kombineeritud jaeinvesteeringistoodete määratluse alla, **peab**:

- a) **tegema** kindlaks ja **kvantifitseerima** võimalikud **turustamisega seotud** lisakulud ja -tasud, mida väljatöötaja ei ole veel arvesse võtnud, **sealhulgas sisenemiskulud, väljumiskulud ning turustajale laekunud ja tema poolt kinnipeetud kolmandate isikute maksed**;
- b) **hindama**, kas **toote turustamisega seotud** kogukulud ja -tasud, **sealhulgas kliendile antava investeeringisnõustamisega seotud kulud ja tasud on instrumendi omadusi, osutatavat teenust ning** sihtturu eesmärgi ja vajadusi arvestades põhjendatud ja proportsionaalsed (hinnastamine);

ba) hindama toote täiendavaid omadusi ja teenuseid, mis võivad mõjutada investoritele pakutavat väärtust ja kasu.

I

4a. Liikmesriigid tagavad, et investeerimisühingud kaaluvad tootejuhtimise nõuete täitmisel, kas finantsinstrumendi kulud ja tasud on kooskõlas sihtturu eesmärkide, vajaduste ja omadustega.

Kui investeerimisühing töötab välja või turustab finantsinstrumente, mis kuuluvad määruse (EL) nr 1286/2014 artikli 4 punktis 1 sätestatud kombineeritud jaeinvesteeringustoodete määratluse alla, teeb ta käesoleva lõike kohaselt võrdlusrühmade analüüsi. Turustajad võivad hindamisel tugineda tootja koostatud võrdlusrühmade analüüsile.

Finantsinstrumente välja töötav investeerimisühing viib lisaks läbi varasema tootluse võrdlusanalüüsi, kui koostab määruse (EL) nr 1286/2014 artikli 4 punktis 1 määratletud kombineeritud jaeinvesteeringustoodete tooteülevaadet.

Investeeringusühing, kes pakub või soovib finantsinstrumente, teeb lisaks sellele teenuse kulude võrdlusanalüüsi, mis põhineb turu asjaomaste partnerite siseanalüüsil.

Võrdlushindamine viiakse läbi investeerimisühingu määratletud võrdlusrühma alusel. Investeeringusühing põhjendab ja dokumenteerib võrdlusrühma valikut ja määratlust. Kui toode kuulub Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/65/EÜ artikli 1 lõikes 2 sätestatud eurofondi või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/61/EL artikli 4 lõike 1 punktis a sätestatud alternatiivse investeerimisfondi määratluse alla, võib võrdlusrühm põhineda asjaomasel Euroopa fondide klassifitseerimissüsteemil vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2009/65/EÜ või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2011/61/EL.

ESMA töötab hiljemalt... [12 kuud pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist] välja suunised protsessi ja kriteeriumide kohta, mida investeerimisühingud kasutavad võrdlusrühmade hindamisel, ning ajakohastab neid suuniseid korrapäraselt.

7. Investeerimisühing dokumenteerib kõik hindamised ja esitab need nõudmise korral asjaomasele pädevale asutusele, sealhulgas *põhjab ja tõendab finantsinstrumendi kulude ja tasude proportsionaalsust.*

Vastavalt käesoleva direktiivi artikli 24b kohaselt avalikustatavale teabele esitab investeerimisühing, mis töötab välja, pakub või soovib finantsinstrumente, mis kuuluvad määruse (EL) nr 1286/2014 artikli 4 lõike 1 kohase kombineeritud jaeinvesteeringutoote määratluse alla, pädevatele asutustele jaeinvestoritele suunatud finantsinstrumendi kulude ja tasude üksikasjad, sealhulgas vajaduse korral finantsinstrumendi kuludes sisalduvad turustamiskulud ja nõustamisega seotud kulud. Pädevad asutused edastavad need andmed põhjendamatu viivitusega Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele.

ESMA töötab pärast EIOPA ja pädevate asutustega konsulteerimist ning tööstusharu katsetusi välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu käesoleva lõike nõuete kohaldamiseks, et täpsustada järgmist:

a) kooskõlas artikli 24b kohaselt avalikustatava teabega pädevatele asutustele esitatavate andmete sisu ja liik, tuginedes olemasolevatele avalikustamis- ja aruandluskohustustele;

b) artikli 24b kohaselt avalikustatava teabe vorming, sagedus ja alguskuupäev.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt ... [18 kuud pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumiskuupäeva].

Komisjonile antakse õigus võtta vastu regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 10.

8. Investeerimisühing, kes töötab finantsinstrumendi välja ja seda pakub või soovitab, võib kehtestada ühe hinnastamiskorra, mis hõlmab nii väljatöötamis- kui ka levitamisetappi.

10. Lõigetes 1–9 osundatud poliitika ja kord ei piira ühegi muu käesoleva direktiivi ning määruse (EL) nr 600/2014 kohase nõude täitmist, sealhulgas seoses avalikustamise, sobivuse või asjakohasuse, huvide konflikti tuvastamise ja lahendamise ning kolmandate isikute maksetega.

11. *ESMA töötab hiljemalt ... [12 kuud pärast muutmisdirektiivi jõustumist] välja suunised, et täpsustada kriteeriumid, mille alusel määratakse kindlaks, kas kulud ja tasud on põhjendatud ja proportsionaalsed, ning ajakohastab neid suuniseid korrapäraselt.*

13. *Hiljemalt ... [viis aastat pärast käesoleva muutmisdirektiivi kohaldamise alguskuupäeva] edastavad liikmesriigid komisjonile ja ESMAle kogu asjakohase teabe käesoleva artikli rakendamise kohta. Komisjon ja ESMA võivad nõuda liikmesriikide pädevatelt asutustelt täiendavat teavet.*

Liikmesriikide esitatud teabe põhjal hindab komisjon, konsulteerides ESMA ja EIOPAga, käesoleva artikli tõhusat rakendamist ja hindab eelkõige järgmist:

a) kas käesolevas artiklis sätestatud rangemate tootejuhtimisnõuete mõju on toonud kaasa parema hinna ja kvaliteedi suhte kodanike jaoks;

b) käesoleva direktiivi asjakohaste sätete mõju võimalikele stiimulitega seotud huvide konfliktidele, kulude muutumisele, kapitaliturgudel tehtavate jaeinvesteeringute üldisele tasemele, tarbijakaitsele ja turustuseeskirjade asjakohasusele;

c) finantsalase kirjaoskuse meetmete rakendamist.

Kui komisjoni läbiviidud hindamine tõestab, et käesolevas artiklis sätestatud uute tootejuhtimisnõuete rakendamine ei too tarbijate jaoks kaasa positiivseid muutusi, lisab

komisjon oma aruandele vajaduse korral seadusandliku ettepaneku käesoleva direktiivi muutmiseks.

10) Artikkel 16a asendatakse järgmisega:

„Artikkel 16a

Erandid tootejuhtimise nõuetest

Investeeringisühing vabastatakse artikli 16-a lõikes 1 ja artikli 24 lõikes 2 sätestatud nõuete täitmisest, kui tema osutatav investeerimisteenus on seotud võlakirjadega, millel ei ole muid tuletisinstrumenti tunnuseid kui varasema lunastamise klausel, või kui finantsinstrumente turustatakse või levitatakse üksnes võrdsetele vastaspooltele.“

11) Artiklisse 21 lisatakse lõiked 3 ja 4 järgmises sõnastuses:

„3. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve või selle vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus, mille territooriumil ettevõtja tegutseb, võib taotleda, et päritoluliikmesriigi pädev asutus kontrolliks, kas kõnealune ettevõtja vastab endiselt I peatükis sätestatud tegevusloa andmise tingimustele.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet teavitatakse sellisest taotlusest. Päritoluliikmesriigi pädev asutus edastab oma tähelepanekud vastuvõtva liikmesriigi pädevale asutusele ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele kahe kuu jooksul pärast taotluse saamist.

4. Põhjendatud kahtluse korral seoses võimalike ohtudega investorite kaitsele võib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve omal algatusel või ühe või mitme pädeva asutuse taotlusel luua artiklis 87a sätestatud tingimustel koostööplatvormi ja selle tegevust koordineerida.“

12) Artiklit 24 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriigid nõuavad, et klientidele investeerimisteenuste või asjakohasel juhul kõrvalteenuste osutamisel tegutseks investeerimisühing ausalt, õiglaselt ja professionaalselt kooskõlas oma klientide parimate huvidega ja järgiks eelkõige

käesolevas artiklis ja artiklites 24a–25 sätestatud põhimõtteid.“;

b) lisatakse lõige 1a järgmises sõnastuses:

„1a. Liikmesriigid tagavad, et kliendi parimates huvides tegutsemiseks on investeerimisühingud jaeklientidele investeerimismõustamise pakkumisel kohustatud:

a) *teavitama klienti investeerimisühingu hinnatud finantsinstrumentide valikust ja andma nõu kliendi vajadustele sobiva finantsinstrumentide valiku hindamise alusel, kusjuures finantsinstrumentide valik on kohandatud investeerimisühingu ärimudelile;*

b) soovitama kõige *tõhusamaid* finantsinstrumente selliste finantsinstrumentide hulgast, mida peetakse kliendile sobivaks vastavalt artikli 25 lõikele 2 ja millel on sarnased omadused, *võttes arvesse nende tootlikkust, riskitaset, kvalitatiivseid elemente, kulusid ja tasusid, mis on esitatud artikli 16-a kohaselt, ning kui soovitatakse samaväärset toodet, millel on suuremad kulud, siis põhjendama seda objektiivselt ja selle põhjenduse registreerima;*

I
ca) *mitte seadma investeerimisühingu finants- või muid huve kliendi huvidest kõrgemale.*

1b. *Kui investeerimisühingute suhtes kohaldatakse stiimulikeeldu, eeldatakse, et käesoleva artikli tingimused on täidetud. Liikmesriigi pädev asutus võib selle eelduse ümber lükata, kui investeerimisühing ei vasta käesoleva artikli sätetele.*

ESMA võib koostöös riiklike pädevate asutustega korraldada ja viia läbi kohustusliku vastastikuse eksperdihinnangu käesolevas artiklis kirjeldatud kohustuste täitmise kohta.

1c. *Kui ükski investeerimisühingu pakutavatest finantsinstrumentidest ei ole kliendi huvides, hoidub investeerimisühing igasugusest nõustamisest või soovitude andmisest.*

c) lõike 2 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Liikmesriigid tagavad, et klientidele müüdavaid finantsinstrumente välja töötavad investeerimisühingud:

- a) teevad need asjaomasesse kliendikategooriasse kuuluvate lõppklientide sihtturu vajadustele vastavad;
- b) koostavad oma finantsinstrumentide levitamise strateegia (sh turustusteed ja -tavad) kindlaksmääratud sihtturule sobivaks;
- c) võtavad mõistlikke meetmeid tagamaks, et finantsinstrumente levitatakse kindlaksmääratud sihtturule.“;

d) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„Kogu investeerimisühingu poolt klientidele või potentsiaalsetele klientidele suunatud teave on õiglane, selge ja mitteeksitav.“;

e) lõiget 4 muudetakse järgmiselt:

i) esimest lõiku muudetakse järgmiselt:

– sissejuhatav lause asendatakse järgmisega:

„Klientidele või potentsiaalsetele klientidele esitatakse piisavalt vara enne teenuse osutamist või tehingu tegemist asjakohane teave investeerimisühingu ja selle teenuste, finantsinstrumentide ja pakutavate investeerimisstrateegiade, täitmise kohtade ning kõigi kulude ja seotud tasude kohta. See teave hõlmab muu hulgas järgmist:“;

– punkti a lisatakse alapunktid iv ja v:

„iv) kui investeerimisühing annab jaekliendile sõltumatut nõu, siis info selle kohta, kas soovitatavate finantsinstrumentide valik piirdub ainult artikli 25 lõike 4 punktis a osutatud mitmekesiste lihtfinantsinstrumentide ning kulutõhusate finantsinstrumentidega või mitte;

v) kuidas soovitatud finantsinstrumentide puhul võetakse arvesse *jaekliendi* portfelli mitmekesistamist;“

– punktid b ja c asendatakse järgmisega:

„b) finantsinstrumentide ja kavandatud investeerimisstrateegiate (sh mitmekesistamine) alane teave peaks hõlmama asjakohaseid juhiseid ja hoiatusi seoses riskidega, mis on seotud investeringutega kõnealustesse instrumentidesse või seoses konkreetsete investeerimisstrateegiatega, ning teavet selle kohta, kas asjaomane finantsinstrument on mõeldud jae- või kutselistele klientidele, võttes arvesse kindlaksmääratud sihtturgu kooskõlas lõikega 2;“

„c) artiklis 24b osutatud teave kulude ja tasude kohta;“

– lisatakse järgmine punkt d:

„d) kui teenuseid osutatakse asutamisoõiguse või teenuste osutamise vabaduse alusel:

i) liikmesriik, kus asub investeerimisühingu peakontor ja (asjakohasel juhul) teenust pakkuv filiaal;

ii) sellise investeerimisühingu või (asjakohasel juhul) filiaali riigi **pädevad asutused**.“;

ii) teine, kolmas ja neljas lõik jäetakse välja;

f) lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Lõikes 4 osutatud teave esitatakse asjakohases vormis nii, et kliendid või potentsiaalsed kliendid on võimelised mõistma pakutava investeerimisteenus ja konkreetse finantsinstrumendi liigi olemust ja riske ning sellest tulenevalt tegema informeeritud investeerimisotsuseid. Kui käesolevas direktiivis ei nõuta kõnealuse teabe esitamiseks standardvormi kasutamist, võivad liikmesriigid nõuda, et teave esitataks standardvormis.“;

g) lisatakse lõiked 5b ja 5c järgmises sõnastuses:

„5b. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve koostab, vajaduse korral jae- ja sektoripõhiste uuringute põhjal ning pärast Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalvega konsulteerimist, hiljemalt [kaks aastat pärast muutmisdirektiivi jõustumist]

regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, mis *aitab* investeerimisühingutel, kes esitavad jaeklientidele elektroonilisel kujul mis tahes teavet, kavandada selline avalikustamine sobivaks sihtrühma keskmisele liikmele, ning ajakohastab neid *standardeid* perioodiliselt.

Esimeses lõigus osutatud *regulatiivsete tehniliste standardite eelnõus* esitatakse alljärgnev:

- a) elektrooniliselt avalikustatava teabe esitusviis ja vorming, võttes arvesse erinevaid mudeleid ja kanaleid, mida investeerimisühingud võivad kasutada oma klientide või potentsiaalsete klientide teavitamiseks;
- b) vajalikud kaitsemeetmed, mis tagavad kliendi kasutatavast seadmest olenemata teabes orienteerumise lihtsuse ja teabe ligipääsetavuse;
- c) vajalikud kaitsemeetmed, mis tagavad teabe lihtsa leitavuse ja hõlbustavad kliendi jaoks teabe säilitamist püsival andmekandjal.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt ... [kaks aastat pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumiskuupäeva möödumist].

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

5c. Liikmesriigid tagavad, et investeerimisühingud esitavad jaeklientidele või potentsiaalsetele jaeklientidele edastatavates teabematerjalides (sh turundusteadetes) asjakohaseid hoiatusi eriti riskantsete *või keerukate* finantsinstrumentide võimaliku kahjumi riski eest.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve koostab *pärast pädevate asutuste ja sidusrühmadega konsulteerimist* hiljemalt [18 kuud pärast muutmisdirektiivi jõustumist] *regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu* eriti riskantsete *või keerukate* finantsinstrumentide mõiste kohta *ning* ajakohastab *seda* korrapäraselt. *Kõnealustes regulatiivsetes tehnilistes standardites kirjeldatakse finantstoodete omadusi, mis muudavad need eriti riskantseks või keerukaks ja mis õigustavad nende suhtes*

esimeses lõigus osutatud riskihoiatuste kohaldamist.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve koostab **ka** regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada selliste riskihoiatuste vormi ja sisu **jaeklientidele**, võttes nõuetekohaselt arvesse eri liiki finantsinstrumentide ja teadete liikide eripära.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt [väljaannete talitus, palun lisada kuupäev: 18 kuud pärast jõustumist].

Komisjonile antakse volitus võtta vastu **teises ja** kolmandas lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 10.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve jälgib riskihoiatuste ühtset kohaldamist kogu liidus. Kui tekib kahtlus seoses selliste riskihoiatuste kasutamise, kasutamata jätmise või nende kasutamise järelevalvega liikmesriikides ja see võib oluliselt mõjutada investorite kaitset, võib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve pärast asjaomaste pädevate asutustega konsulteerimist nõuda, et investeerimisühingud kasutaksid riskihoiatusi.“;

ga) lõike 7 punkti b muudetakse järgmiselt:

„b) ei võta vastu ega saa teenustasu, vahendustasu ega rahalist või mitterahalist hüve, mida pakub kolmas isik või isik, kes tegutseb kolmanda isiku nimel seoses klientidele teenuse osutamisega kooskõlas artikliga 24a. Käesolevast punktist jäetakse välja sõnaselgelt teatavaks tehtud väikesed mitterahalised hüved, mille abil on võimalik parandada kliendile osutatava teenuse kvaliteeti ning mis on oma ulatuselt ja olemuselt sellised, et neid ei saa käsitada investeerimisühingu poolt kliendi parimates huvides tegutsemise kohustuse täitmise eiramisena, või mille koguväärtus on alla 100 euro aastas.

█
i) lõiked 8, 9 ja 9a jäetakse välja;

ia) lõike 12 esimest lõiku muudetakse järgmiselt:

„Liikmesriigid võivad erandjuhtudel kehtestada artiklites 24 ja 24ce käsitletavate küsimustega seoses investeerimisühingutele täiendavaid nõudeid. Sellised nõuded peavad olema objektiivselt põhjendatud ja proportsionaalsed, et maandada konkreetseid investorite kaitse ja turu usaldusväärsusega seonduvaid riske, mis on asjaomase liikmesriigi turustruktuuri seisukohast äärmiselt olulised.“;

j) lõike 13 esimest lõiku muudetakse järgmiselt:

i) sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„Komisjonil on õigus võtta artikli 89 kohaselt vastu delegeeritud õigusakte, millega tagatakse, et investeerimisühingud täidavad klientidele investeerimis- või kõrvalteenuste osutamisel käesolevas artiklis █ sätestatud põhimõtteid, sealhulgas:“

ii) punkt d asendatakse järgmisega:

„d) kriteeriume, mille alusel hinnatakse jaeklientidele investeerimise nõustamist pakkuvate ühingute █ vastavust lõigetes 1 ja 1a sätestatud nõudele tegutseda oma klientide parimates huvides.“;

13) lisatakse artiklid 24a, 24b, 24c ja 24d järgmises sõnastuses:

„Artikkel 24a

Stiimulid

1. Liikmesriigid tagavad, et väärtpaberiportfelli valitsemise pakkumisega seoses ei **võta** investeerimisühingud **vastu ega säilita teenustasusid, vahendustasusid ega rahalisi või mitterahalisi hüvesid, mida on maksnud või andnud kolmas isik või kolmanda isiku nimel tegutsev isik seoses klientidele teenuse osutamisega.**

5. **Lõiget 1** ei kohaldata väiksemate mitterahaliste hüvede suhtes, mille koguväärtus on alla 100 euro aastas või mille ulatus ja laad on sellised, et neid ei saa pidada investeerimisühingu kliendi parimates huvides tegutsemise kohustuse täitmist kahjustavaks, tingimusel et need hüved on kliendile selgelt avalikustatud.
6. ■ Analüüse, mida kolmandad isikud koostavad **investeerimisühingu** jaoks, kes **osutab** klientidele väärtpaberiportfelli valitsemise või muid investeerimis- või kõrvalteenuseid, käsitletakse artikli 24 lõike 1 kohaste kohustuste täitmisenä, kui:
- a) **investeerimisühingu ja kolmandast isikust analüüsi- ja teostamisteenuste osutaja vahel on sõlmitud leping**, milles on kindlaks määratud **tasu maksmise meetodika, sealhulgas see, kuidas investeerimisteenuste kogumaksumuse kindlaksmääramisel võetakse üldjuhul arvesse uuringute kogukulu**;
 - b) investeerimisühing **teeb oma klientidele kättesaadavaks oma poliitika, mis käsitleb vastavalt olukorrale eraldi või ühiselt makstavaid makseid täitmisteenuste ja kolmandate isikute uuringute eest, sealhulgas teabe liik, mida võib igal juhul anda, ning vajaduse korral see, kuidas investeerimisühing väldib või juhib huvide konflikte vastavalt artiklile 23, kui ta pakub ühiseid makseid täitmisteenuste ja uuringute eest**;
 - c) **investeerimisühing hindab igal aastal kasutatud uuringute kvaliteeti, kasutatavust ja väärtust ning kasutatud uuringute võimet aidata kaasa paremate investeerimisotsuste tegemisele. ESMA võib selliste hindamiste läbiviimiseks töötada investeerimisühingute jaoks välja suunised**.

Käesoleva artikli kohaldamisel mõistetakse analüüsi all uurimismaterjali või -teenuseid, mis on seotud ühe või mitme finantsinstrumendi või muu varaga või finantsinstrumentide emitentide või potentsiaalsete emitentidega, või uurimismaterjale või -teenuseid, mis on tihedalt seotud konkreetse tegevusharu või turuga, nii et see annab teavet selle tegevusharu või turu finantsinstrumentide, varade või emitentide kohta.

Analüüs hõlmab ka sellist materjali või teenuseid, milles otseselt või kaudselt soovitatakse investeerimisstrateegiat ning milles esitatakse põhjendatud arvamus

finantsinstrumendi või vara praeguse või tulevase väärtuse või hinna kohta, või mis sisaldab analüüsi ja algupäraseid seisukohti ning uue või olemasoleva teabe põhjal tehtud järeldusi, mida võidakse kasutada investeerimisstrateegia kujundamisel ning mis võib olla asjakohane ja anda lisaväärtust otsustele, mille investeerimisühing teeb analüüsi eest maksvate klientide nimel.

7. Kui investeerimisühingul ei ole keelatud saada kolmandalt isikult või maksta kolmandale isikule tasusid või hüvesid seoses klientidele osutatud teenustega, tagab investeerimisühing, et selliste tasude või soodustuste vastuvõtmine või maksmine ei kahjusta investeerimisühingu kohustust tegutseda ausalt, õiglaselt ja professionaalselt oma klientide parimates huvides. Sellise(te) kolmanda isiku makse(te) olemasolu, laad ja summa avalikustatakse vastavalt artikli 24b lõikele 1.

Kui see on asjakohane, teavitab investeerimisühing klienti ka investeerimis- või kõrvalteenuse osutamisega seoses saadud tasude ja rahalise või mitterahalise hüve kliendile edasikandumise mehhanismidest.

Esimeses lõigus sätestatud nõudeid ei kohaldata makse ega hüve suhtes, mis võimaldab investeerimisteenuste osutamist või on nende osutamiseks vajalik (näiteks hoidmise tasu, arveldus- ja valuutavahetustasud, regulatiivsed lõivud või juriidilise nõustamise tasud) ja mis ei saa selle olemust arvestades olla vastuolus investeerimisühingu kohustusega tegutseda ausalt, õiglaselt ja professionaalselt kooskõlas oma klientide parimate huvidega.

Artikkel 24b

Teave kulude, seotud tasude ja kolmandate isikute maksete kohta

1. Liikmesriigid tagavad, et investeerimisühingud esitavad klientidele või potentsiaalsetele klientidele aegsasti enne investeerimis- või kõrvalteenuse osutamist või finantsinstrumentidega seotud tehingu sõlmimist nõutavas vormis teabe kõigi nende teenuste, finantsinstrumentide või tehingutega seotud kulude, seotud tasude ja kolmandate isikute maksete kohta.

Teave kulude ja tasude kohta, mis ei ole põhjustatud tururiskist, esitatakse koondatult. Investeeringisühingud teavitavad oma kliente selgesõnaliselt nende õigusest nõuda üksikasjalikku jaotust ja esitavad kliendi taotlusel sellise üksikasjaliku jaotuse. Teave nende kulude, seotud tasude ja kolmandate isikute maksete kohta hõlmab järgmist:

- a) kõik investeeringisühingute või muude isikute poolt (kui klient on suunatud selliste teiste isikute juurde) kliendile või potentsiaalsele kliendile osutatud investeerimisteenuste ja/või kõrvalteenuste eest võetavad otsesed, kaudsed tasud ja seotud tasud, **sealhulgas kõik finantsinstrumendi turustamisega seotud kulud ja tasud ning vajaduse korral nõustamiskulud;**
- b) kõik kliendile või potentsiaalsele kliendile soovitatava või turustatava finantsinstrumendi väljatöötamise ja haldamisega seotud kulud ja tasud;
- c) kolmandate isikute maksed, mida ettevõtja on maksnud või saanud seoses kliendile või potentsiaalsele kliendile osutatud investeerimisteenustega;
- d) **võimalused**, kuidas klient võib nende eest maksta.

Liikmesriigid tagavad, et investeeringisühingud koondavad teabe kõigi kulude ja seotud tasude kohta, et **jaeklient** saaks aru finantsinstrumentide üldkuludest. **Jaeklientide puhul tagavad** liikmesriigid, et investeeringisühingud väljendavad üldkulusid rahalises väärtuses ja protsendimäärades, mis on arvatud **järgmiste perioodide kohta:**

- finantsinstrumentide puhul, **mis on kombineeritud jaeinvesteeringistooted**, investeeringisühingu soovitatava hoidmisaja **jooksul**,
- **muude finantsinstrumentide puhul kuni finantsinstrumendi lõpptähtajani;**
- **lõpptähtajata finantsinstrumentide puhul, mis ei ole kombineeritud jaeinvesteeringistooted, üheaastase hoidmisaja jooksul.**

Teise lõigu punktides a–c osutatud teabele lisatakse jaekliendile arusaadavas

standardkeeles asjakohane selgitus kulude, tasude ja kolmandate isikute maksete mõju kohta eeldatavale tulule.

Kolmandate isikute maksed, mida investeerimisühing on seoses kliendile osutatud investeerimisteenusega tasunud või saanud, esitatakse liigendatult eraldi.

Investeerimisühing avalikustab selliste (korduvate) kolmanda isiku maksete kumulatiivse mõju hoidmisaja netotulule, nagu on osutatud eelmises lõigus.

Kolmanda isiku maksete eesmärki ja mõju netotulule selgitatakse standardsel viisil ja [] jaekliendile arusaadavas keeles.

Kui [] kolmandate isikute maksete summat ei ole võimalik enne asjaomase investeerimis- või kõrvalteenuse osutamist kindlaks teha, avalikustatakse summa arvutamise meetod *jaekliendile* selgelt, [] arusaadavalt ja täpselt. ***Samuti esitab ühing oma klientidele tagantjärele teabe saadud või makstud kolmandate isikute maksete täpse summa kohta.***

2. Pärast [] Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalvega konsulteerimist ***ning tarbija- ja sektoritestide läbiviimist*** koostab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, kus esitab alljärgneva:

- a) asjakohane kulude, seotud tasude ja kolmandate isikute maksete info vorm, mille investeerimisühing esitab oma jaekliendile või potentsiaalsele jaekliendile enne ***investeerimisteenuste ja kõrvalteenuste osutamist ning finantsinstrumentide tehingu sõlmimist***;
- b) standardterminoloogia ja seonduvad ***lühikesed ja kokkuvõtlikud*** selgitused, mida investeerimisühingud peavad kasutama selliste kulude, seotud tasude ja kolmandate isikute maksete avalikustamisel ja arvutamisel, mida ühingud nõuavad ***jaekliendilt*** või potentsiaalselt ***jaekliendilt*** otse või kaudselt seoses investeerimis- või kõrvalteenus(t)e osutamisega ning ***jaekliendile*** või potentsiaalsele ***jaekliendile*** soovitatavate või turustatavate

finantsinstrumentide väljatöötamise ja haldamisega. Selgitused ■ peavad tagama, et need on tõenäoliselt arusaadavad igale ■ jaekliendile, kellel puuduvad eriteadmised *finantsinstrumentide* kohta.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt [väljaannete talitus: 18 kuud pärast jõustumise kuupäeva].

Komisjonil on õigus võtta need regulatiivsed tehnilised standardid vastu vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 10.

3. Kui finantsinstrumendi ostmise või müümise kokkulepe sõlmitakse sidevahendi abil, mis ei võimalda eelnevalt anda teavet kulude, tasude *ja kolmandate isikute maksete* kohta, võib investeerimisühing esitada kulude, tasude *ja kolmandate isikute maksete* teabe elektrooniliselt või jaekliendi nõudmisel paberil viivitamata pärast tehingu sõlmimist, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) klient on andnud nõusoleku saada teave põhjendamatu viivitusega pärast tehingu sõlmimist;
- b) investeerimisühing on andnud kliendile võimaluse lükata tehingu tegemine selle teabe saamiseni edasi.

Investeerimisühing peab andma kliendile võimaluse saada enne tehingu sõlmimist telefoni teel teavet kulude ja tasude kohta.

4. Ilma et see piiraks muude väärtpaberiportfelli valitsemise teenustega seotud nõuete kohaldamist, esitab investeerimisühing jaekliendile investeerimisteenuse osutamisel koos finantsinstrumentide hoidmise ja haldamise teenusega talle nende finantsinstrumentide kohta aastaaruande, mis sisaldab järgmist rahalises väärtuses ja protsentides väljendatud teavet:

- a) kõik kaudsed ja otsesed kulud ning seotud tasud, mida jaeklient igal aastal kogu portfelli pealt kannab või maksab, jaotatuna järgmiselt:
 - i) investeerimisühingu poolt jaekliendile investeerimis- või kõrvalteenuse osutamisega seotud kulud;

- ii) jaekliendi finantsinstrumentide väljatöötamise ja haldamisega seotud kulud;
- iii) võimalikud maksed, mida ühing kolmandatelt isikutelt saab või neile maksab seoses jaekliendile osutatud investeerimisteenustega;
- b) jaekliendi poolt aastas saadud dividendide, intresside ja muude maksete kogusumma kogu portfelli kohta;
- c) jaekliendi poolt kogu portfelli pealt tasutud maksude kogusumma ■ ;
- d) jaekliendi portfelli kuuluvate finantsinstrumentide individuaalne aastane turuväärtus või hinnanguline väärtus, kui turuväärtus ei ole teada;
- e) jaekliendi portfelli aastane netotootlus ja **taotluse korral** iga selles oleva finantsinstrumendi aastane tootlus.

Kui investeerimisühing osutab jaekliendile investeerimisteenust ilma finantsinstrumentide hoidmise ja haldamise teenuseta, esitab investeerimisühing aastaaruande, mis sisaldab asjakohast teavet punkti a kohta.

Kui investeerimisühing osutab jaekliendile ainult finantsinstrumentide hoidmise ja haldamise teenust, esitab investeerimisühing aastaaruande, mis sisaldab asjakohast teavet punktide a, b, c ja d kohta.

Investeerimisühingud teavitavad jaekliente selgesõnaliselt võimalusest küsida punktides a–c osutatud teabe üksikasjalikku jaotust asjaomase perioodi jooksul omandis olevate finantsinstrumentide kaupa ning esitavad kliendi taotlusel sellise üksikasjaliku jaotuse. Kui mitu investeerimisühingut peavad esitama kliendile aastaaruande, piisab ühest aruandest, mis sisaldab kogu teises ja kolmandas lõigus sätestatud teavet.

Ilma et see piiraks käesolevas lõikes sätestatud nõuet, kohaldatakse juhul, kui konkreetse toote kohta ei ole aastaaruande koostamiseks piisavalt teavet, aastaaruande suhtes kohaldatavaid nõudeid üksnes lepingute suhtes, mis on sõlmitud pärast direktiivi ... / ... [märkida käesoleva muutmisdirektiivi number] jõustumist.

Kulude ja tootluse aastaaruanne esitatakse keskmise jaekliendi jaoks kergesti mõistetaval viisil. Teave kulude, seotud tasude ja kolmandate isikute maksete kohta esitatakse käesoleva artikli lõikes 2 **osutatud regulatiivsete tehniliste standardite** terminoloogiat ja selgitusi **ning arvutusmeetodit** kasutades.

5. Lõikes 4 osutatud aastaaruannet ei **ole vaja jaekliendi taotlusel esitada**, kui investeerimisühing annab oma jaeklientidele juurdepääsu veebipõhisele süsteemile, mis kvalifitseerub püsivaks andmekandjaks, ja kui jaeklient saab seal lihtsalt tutvuda ajakohastatud aruannetega, mis sisaldavad lõike 4 kohaselt nõutavat teavet iga instrumendi kohta, ning ühingul on tõendid selle kohta, et klient on aruannetega vähemalt kord aastas tutvunud.

Artikkel 24c

Turundusteated ja -tavad

1. Liikmesriigid tagavad, et turundusteated on sellistena selgelt äratuntavad ning neis on selgelt määratletud nende sisu ja levitamise eest vastutavad investeerimisühingud, olenemata sellest, kas teate edastab investeerimisühing otseselt või kaudselt.
2. Liikmesriigid tagavad, et turundusteated koostatakse, kavandatakse ja esitatakse viisil, mis on õiglane, selge, mitteksitav, kasu ja riskide esituse poolest tasakaalus ning sisu ja levitamiskanalite seisukohast **sihtturu klientide** jaoks sobiv ning kui see on seotud artikli 24 lõike 2 kohaselt kindlaks määratud sihtturule mõeldud konkreetse finantsinstrumendiga.

Kõigis turundusteadetes esitatakse nähtaval ja kokkuvõtlikul viisil asjaomaste finantsinstrumentide, investeerimisteenuste ja kõrvalteenuste põhiomadused.

Sõltuvalt andmekandja omadustest tehakse teave kättesaadavaks pesaakna, kerimise, QR-koodi või muu sarnase kaudu.

Jaeklientidele või potentsiaalsetele jaeklientidele esitatavates või neile kättesaadavaks tehtud turundusteadetes käsitletavate finantsinstrumentide ja -teenuste põhiomaduste esitus peab olema selline, et finantsinstrumentide ja -teenuste põhiomadustest ja nendega seotud **kuludest ja** peamistest riskidest on lihtne aru saada.

3. Liikmesriigid tagavad, et turundustavad ja nende kasutus oleksid õiglased, mitteeksitavad ja **sihtturu** jaoks asjakohased. ***Liikmesriigid tagavad, et investeerimisühingud, kes teostavad käesoleva lõike kohaldamiseks üksikisikute profiilianalüüsi, järgivad täielikult määrust (EL) 2016/679.***

4. Kui finantsinstrumendi väljatöötaja koostab ja esitab levitajale kasutamiseks turundusteaded, vastutab nende sisu ja ajakohastamise eest väljatöötaja. Levitaja vastutab selliste teadete kasutamise eest ja tagab nende kasutamise üksnes kindlaksmääratud sihtturul ja kooskõlas sihtturu jaoks kindlaksmääratud levitamisstrateegiaga.

Kui investeerimisühing, **kes** pakub või soovib finantsinstrumente, mis pole tema välja töötatud, ja tegeleb oma turundusteadetega ise, vastutab ta täielikult nende asjakohasuse, ajakohastamise ja kindlaksmääratud sihtturule sobiva kasutamise eest (eelkõige vastavalt kindlaksmääratud klientide liigitusele).

4a. Kui investeerimisühing kasutab finants-mõjusiku teenuseid, peab see investeerimisühing:

a) sõlmima finants-mõjusikuga kirjaliku lepingu, milles määratakse kindlaks ühingu nimel teostatava tegevuse laad ja ulatus;

b) esitama taotluse korral pädevale asutusele selle finants-mõjusiku nime ja kontaktandmed, kelle teenuseid ta kasutab;

c) kontrollima korrapäraselt, kas selle finants-mõjusiku tegevus, kelle teenustele ta tugineb, vastab lõigetele 1–4.

5. Liikmesriigid tagavad, et investeerimisühingud esitavad oma juhtorganile aastaaruanded turundusteadete ja -strateegiate kasutamise kohta, turundusteadete ja -tavade seotud ja käesolevas direktiivis sätestatud kohustuste täitmise kohta ning selliste kohustustega seoses teada antud rikkumiste ja väljapakutud lahenduste kohta.

6. Liikmesriigid tagavad, et nende pädevad asutused saavad võtta õigeaegseid ja tulemuslikke meetmeid seoses ***nende territooriumil levitatavate*** turundusteadete või ***nende territooriumil toimuva turundustegevusega***, mis ei vasta lõigetes 1–3 sätestatud nõuetele.

7. Andmed, mida investeerimisühing peab artikli 16 lõike 6 kohaselt säilitama, peavad sisaldama kõiki turundusteateid, mille investeerimisühing või kolmas isik, kellele investeerimisühing on selle eest tasu maksnud või andnud stiimulina mitterahalist hüve, on esitanud või kättesaadavaks teinud jaeklientidele või potentsiaalsetele jaeklientidele.

Selliseid andmeid säilitatakse vähemalt investeerimisühingu ja kliendi vahelise suhte kestuse jooksul. Investeerimisühing saab need andmed pädeva asutuse nõudmise korral esitada.

Esimeses lõigus osutatud andmed sisaldavad kõike alljärgnevat:

- a) turundusteate sisu;
- b) turundusteate esitamiseks kasutatud meediumi üksikasjad;
- c) turundusteate kuupäev ja esitamise kestus (mis ajast mis ajani);
- d) jaeklientide segmendid, kellele turundusteade on suunatud, või profiilianalüüsi määravad tegurid;
- e) liikmesriigid, kus turundusteade kättesaadavaks tehakse;
- f) sellise kolmanda isiku andmed, kes on kaasatud turundusteate levitamisse.

Punktis f osutatud andmed sisaldavad asjaomaste füüsiliste või juriidiliste isikute seaduslikke nimesid, registreeritud aadresse, kontaktandmeid ja asjakohasel juhul sotsiaalmeedia aadresse.

8. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakt käesoleva direktiivi täiendamiseks, sätestades ■ :

- a) finantsinstrumentide või investeerimis- ja kõrvalteenuste põhiomadused, mis tuleb avalikustada kõigis jaeklientidele või potentsiaalsetele jaeklientidele suunatud turundusteadetes, ning kõik muud asjakohased kriteeriumid, millega tagatakse, et need põhiomadused on silmatorkavad ja keskmisele jaekliendile kergesti kättesaadavad, olenemata sidevahendist;
- b) tingimused, millele turundusteadet ja -tavad peaksid vastama, et olla õiglased, selged, mitteeksitavad, kasu, **kulude** ja riskide esituse poolest tasakaalus ning

sisu ja levitamiskanalite osas sihtrühma või asjakohasel juhul sihtturu jaoks sobivad.

Artikkel 24d

Kutsealased nõuded

1. Liikmesriigid nõuavad, et investeerimisühingud tagaksid, ja tõendaksid nõudmise korral pädevatele asutustele, et füüsilistel isikutel, kes pakuvad klientidele investeerimisühingu nimel investeerimise nõustamist või teavet finantsinstrumentide, investeerimise teenuste või kõrvalteenuste kohta, on vajalikud teadmised ja pädevus, et täita oma artiklitest 24, 24a, 24b, 24c ja 25 tulenevaid kohustusi, ning nad säilitavad ja ajakohastavad neid teadmisi ja pädevust, läbides korrapäraselt kutsealaseid koolitusi ja arendades end pidevalt (sh erikoolitus, kui ühing hakkab pakkuma uusi finantsinstrumente ja investeerimise teenuseid). Liikmesriigid kehtestavad ja avalikustavad kriteeriumid, mida kasutatakse selliste teadmiste ja pädevuse tulemuslikuks hindamiseks.

2. Lõike 1 kohaldamiseks nõuavad liikmesriigid, et investeerimisühingud tagaksid, ja tõendaksid nõudmise korral pädevatele asutustele, et investeerimisühingu nimel klientidele investeerimise nõustamist pakkuvatel füüsilistel isikutel on vähemalt V lisas sätestatud teadmised ja pädevus ning nad saavad aastas *tööajal* vähemalt 15 tundi erialast koolitust. *Liikmesriigid kehtestavad ja avaldavad mehhanismid, et tõhusalt kontrollida ja hinnata investeerimisühingute nimel klientidele investeerimise nõustamist andvate füüsiliste isikute teadmisi ja pädevust. Mehhanismides määratakse eelkõige kindlaks, millistel juhtudel nõutakse nendelt isikutelt teadmiste ja pädevuse hindamise alusel täiendavat erialast väljaõpet ja koolitust lisaks minimaalsele 15 tunnile aastas. Riiklikud pädevad asutused eraldavad asjakohase arvu tundide ulatuses erialast koolitust, et tagada minimaalsed vajalikud teadmised kestlike investeeringute kohta, mis aitavad kaasa keskkonna- või sotsiaalsete eesmärkide saavutamisele, sealhulgas selle kohta, kuidas võtta arvesse ja integreerida nõustamisprotsessidesse kestlikkuse tegureid ja klientide kestliku arengu eelistusi. Liikmesriigid võivad sätestada, et muu kutse kvalifikatsiooni osana omandatud ja nõutavat kutsealast täiendõpet võib pidada kehtivaks. Liikmesriigid võivad nõuda, et vastavust V lisas sätestatud kriteeriumidele ning täiendusõppe iga-aastast*

edukat läbimist tõendatakse *liidu või liikmesriigi poolt tunnustatud tunnistuse või muu dokumendiga.*

Komisjonil on õigus käesolevat direktiivi muuta, võttes kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakti, et V lisas sätestatud nõuded vajaduse korral läbi vaadata.“

14) Artiklit 25 muudetakse järgmiselt:

a) lõiked 1, 2 ja 3 asendatakse järgmistega:

„1. Investeerimisühing hindab asjakohaste finantsinstrumentide või investeerimisteenuste või tehingu(te) sobivust või asjakohasust, mida tema kliendile või potentsiaalsele kliendile soovitatakse või mida ta nõuab, aegsasti enne i) investeerimisnõustamist või väärtpaberiportfelli valitsemist või ii) korralduse täitmist või vastuvõtmist ja edastamist. Iga selline hindamine toimub teabe põhjal, mille investeerimisühing on saanud kliendi või potentsiaalse kliendi kohta allpool esitatud nõuete kohaselt.

Investeerimisühing tagab, et sobivuse või asjakohasuse hindamise eesmärki selgitatakse kliendile või potentsiaalsele kliendile enne temalt teabe küsimist. Kliente ja potentsiaalseid kliente hoiatatakse järgmiste tagajärgede eest:

- a) ebatäpse või mittetäieliku teabe esitamine mõjutab negatiivselt investeerimisühingu tehtava hindamise kvaliteeti;
- b) teabe puudumine takistab ühingul kindlaks teha, kas kavandatav teenus või finantsinstrument on tema jaoks sobiv või asjakohane, ning jätkata soovitusel või kliendi korralduse täitmisega. Selline selgitus ja hoiatus esitatakse standardvormis.

Investeerimisühing esitab jaekliendi soovil talle aruande teabe kohta, mis on kogutud sobivuse või asjakohasuse hindamiseks. Selline aruanne esitatakse standardvormis.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve koostab regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et määrata kindlaks lõike 1 teises lõigus osutatud selgitus ja hoiatus ning

lõike 1 kolmandas lõigus osutatud aruande vorm ja sisu.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt [väljaannete talitus, palun lisada kuupäev: 18 kuud pärast jõustumist].

Komisjonile antakse volitus võtta vastu käesoleva lõike neljandas lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

2. Kui teisest lõigust ei tulene teisiti, hangib investeerimisühing investeerimisenõustamise või väärtpaberiportfelli valitsemisega tegelemisel vajaliku teabe kliendi või potentsiaalse kliendi investeerimisalaste teadmiste ja kogemuste kohta seoses konkreetse toote või teenuse **liigi ja kliendi finantsolukorraga, sealhulgas**

- **kliendi poolt investeerimisühingu taotlusel avaldatud ulatuses** tema olemasoleva portfelli koosseis,
- tema osalise või täieliku kahju kandmise võime kohta,
- investeerimisvajaduste ja -eesmärkide kohta (sh võimalikud kestlikkuseelisted) ning
- riskitaluvuse kohta, et investeerimisühing saaks soovitada kliendile või potentsiaalsele kliendile tema jaoks sobivaid ning eelkõige tema riskitaluvusele, kahju kandmise võimele, **kestlikkuse eelistustele** ja portfelli mitmekesistamise vajadusele vastavaid investeerimisteenuseid või finantsinstrumente.

Investeerimisühingud teavitavad kliente, et investeerimisenõustamist on erinevat liiki. Selle põhjal saavad kliendid otsustada, millist tüüpi nõu nad soovivad saada.

Liikmesriigid tagavad, et juhul, kui investeerimisühing tegeleb investeerimisenõustamisega, soovitades artikli 24 lõike 11 kohaselt komplekteeritud teenuste või toodete paketti, on kogu komplekteeritud pakett sobiv.

Kui investeerimisühing osutab investeerimisnõustamise või väärtpaberiportfelli valitsemise teenuseid, mis sisaldavad finantsinstrumentide vahetamist, hangib investeerimisühing vajalikku teavet kliendi investeeringu kohta ja analüüsib finantsinstrumendi vahetamise kulu ja tulu. Kui investeerimisühing tegeleb investeerimisnõustamisega, siis annab ta kliendile teada, kas finantsinstrumendi vahetamisest saadav tulu on suurem kui kulu.

3. Liikmesriigid tagavad, et muude kui lõikes 2 osutatud investeerimisteenuste osutamisel paluvad investeerimisühingud **jaekliendil** või potentsiaalsel **jaekliendil** esitada andmed oma teadmiste ja kogemuste kohta investeerimisvaldkonnas, mis on seotud konkreetse pakutava või nõutava toote või teenuse liigiga ■, et investeerimisühing saaks hinnata, kas kavandatud investeerimisteenus või finantsinstrument on kliendile sobiv.

Artikli 24 lõike 11 kohaselt teenuste või toodete komplekti kavandamisel kaalutakse hindamisel kogu komplekteeritud paketi asjakohasust.

Kui investeerimisühing leiab esimese lõigu kohaselt saadud andmetele tugineva hinnangu alusel, et toode või teenus ei ole kliendi või potentsiaalse kliendi jaoks sobiv, hoiatab investeerimisühing klienti või potentsiaalset klienti. **Kui teenust osutatakse jaekliendile**, esitatakse **hoiatus** standardvormis ja dokumenteeritakse.

Investeerimisühing ei jätkata tehingut hoiatuse korral, mille kohaselt ei ole teenus asjakohane, välja arvatud juhul, kui klient palub seda hoiatusest hoolimata jätkata. Nii kliendi nõue kui ka ühingu nõustumine dokumenteeritakse.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve koostab regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et määrata **jaeklientidele** kindlaks kolmandas lõigus osutatud hoiatuse vorm ja sisu.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt [väljaannete talitus, palun lisada kuupäev: 18 kuud pärast jõustumist].

Komisjonile antakse õigus võtta vastu nimetatud regulatiivsed tehnilised

standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 10.“;

b) lõikesse 4 lisatakse järgmised lõigud:

„Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve koostab regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et määrata kindlaks esimese lõigu punktis c osutatud *jaeklientide* hoiatuse vorm ja sisu.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt [väljaannete talitus, palun lisada kuupäev: 18 kuud pärast jõustumist].

Komisjonile antakse õigus võtta vastu eespool nimetatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 10.“;

c) lõike 6 teise lõiku lisatakse järgmine lause:

„Selline kirjeldus tuleb esitada piisavalt aegsasti enne tehingu sõlmimist, et (kui ei ole ette nähtud teisiti) kliendil oleks piisavalt aega sellega tutvumiseks ning vajaduse korral investeerimisühingult lisateabe või selgituste saamiseks.“;

d) lõige 8 asendatakse järgmisega:

„8. Komisjonil on õigus täiendada käesolevat direktiivi võttes kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakte, millega tagatakse, et investeerimisühingud järgivad oma klientidele investeerimis- või kõrvalteenuste osutamisel käesoleva artikli lõigetes 1–6 sätestatud põhimõtteid, mis puudutab muu hulgas teavet, mis tuleb hankida teenuste ja finantsinstrumentide klientidele sobivuse või asjakohasuse hindamisel, kriteeriumeid lihtfinantsinstrumentide hindamiseks käesoleva artikli lõike 4 punkti a alapunkti vi kohaldamisel, klientidele teenuste osutamisega seotud andmete ja lepingute ning klientidele esitatavate osutatud teenuseid käsitlevate perioodiliste aruannete sisu ja vormi. Kõnealustes delegeeritud õigusaktides võetakse arvesse järgmist:

- a) kliendile või potentsiaalsele kliendile pakutavate või osutatavate teenuste laad, pidades silmas tehingute liiki, eset, mahtu, kulusid, riske, keerukust, hinda ja sagedust;

- b) pakutavate või kaalumisel olevate toodete laad (sh eri tüüpi finantsinstrumendid);
- c) kliendi või potentsiaalse kliendi jaekliendi või kutselise kliendi staatus või lõike 6 korral nende liigitamine võrdseks vastaspooleks;
- ca) ***kriteeriumid, mille alusel hinnatakse finantstoodete vastavust kliendi kestlikkuse eelistustele ja kirjeldatakse menetlusi, kuidas kohandada portfelli või investeerimistoodete pakkumist nii, et see vastaks kliendi kestlikkuse eelistustele.***“;

14a) Artiklisse 29a lisatakse järgmine lõige:

„2a. Kutselistele klientidele investeerimisteenuseid osutavatel investeerimisühingutel on õigus leppida selliste klientidega kokku artiklites 24 ja 24b sätestatud üksikasjalike nõuete piiratud kohaldamises. Investeerimisühingutel ei ole lubatud selliseid piiranguid kokku leppida seoses investeerimishalduse või portfellihooldusega ega, olenemata osutatavast investeerimisteenusest, seoses finantsinstrumentidega, mis sisaldavad tuletisinstrumenti.“;

15) Artiklit 30 muudetakse järgmiselt:

- a) lõike 1 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Liikmesriigid tagavad, et investeerimisühingud, kellel on luba klientide nimel korraldusi täita, ja/või kaubelda oma arvel ja/või võtta vastu ja edastada korraldusi, saaksid algatada või teha tehinguid võrdsete vastaspooltega, ilma et oleksid kohustatud täitma artikli 16 lõikest 3a, artiklist 24, artiklist 24b, artiklist 24c, artiklist 25, artiklist 27 ning artikli 28 lõikest 1 tulenevaid kohustusi seoses kõnealuste tehingutega või seoses kõrvalteenusega, mis on nimetatud tehingutega otseselt seotud.“;

- b) lõike 2 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Liigitamine võrdseks vastaspooleks esimese lõigu alusel ei piira selliste üksuste õigust taotleda üldises vormis või tehingupõhiselt kohtlemist kliendina, kelle ärisuhteid investeerimisühinguga reguleeritakse artiklitega 24, 24a, 24b, 24c, 25, 27 ja 28.“;

16) lisatakse järgmine artikkel 35a:

Aruandlus piiriülese tegevuse kohta

1. Liikmesriigid nõuavad, et investeerimisteenuseid osutavad investeerimisühingud ja krediitiasutused, kes osutavad piiriülevalt **teenuseid teenuste osutamise vabaduse või asutamisevabaduse alusel** enam kui 50 kliendile, esitaksid oma päritoluliikmesriigi pädevale asutusele igal aastal järgmise teabe:

- a) pärast artikli 34 lõike 2 kohase teate saamist loetelu vastuvõtvatest liikmesriikidest, kus investeerimisühing tegutseb teenuste osutamise vabaduse alusel;
- b) igas liikmesriigis teenuste osutamise vabaduse alusel osutatavate investeerimisteenuste ja -tegevuste ning kõrvalteenuste liik, ulatus ja maht;
- c) iga liikmesriigi puhul selliste klientide koguarv ja kategooriad, mis vastavad punktis b osutatud teenustele ja tegevustele ning mida osutatakse asjaomasel ajavahemikul, mis lõpeb 31. detsembril, ning kutseliste ja mitte-kutseliste klientide jaotus;
- d) artikli 75 kohaselt klientidelt ja huvitatud isikutelt saadud kaebuste arv igas liikmesriigis;
- e) liikmesriigis kasutatavate turundusteadete liik.

Pädevad asutused edastavad Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele kogu investeerimisühingutelt kogutud teabe.

2. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve loob lõike 1 kohaselt kogutud teavet sisaldava elektroonilise andmebaasi, mis tehakse kättesaadavaks kõigile pädevatele asutustele.
3. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve koostab regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud lõikes 1 osutatud teabe üksikasjade kohta, mille investeerimisühingud peavad pädevatele asutustele esitama.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt [väljaannete talitus, palun lisada kuupäev: 18 kuud pärast jõustumist].

Komisjonile antakse õigus võtta vastu regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 10.

4. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve koostab rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, milles täpsustatakse esitatava teabe andmestandardid ja -vormingud, meetodid ning esitamise kord, sagedus ja alguskuupäev.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealused rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt [väljaannete talitus, palun lisada kuupäev: 18 kuud pärast jõustumist].

Komisjonile antakse õigus võtta vastu kõnealused rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 15.

5. Lõike 2 kohaselt edastatud teabe põhjal avaldab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve igal aastal aruande, mis sisaldab anonüümset koondstatistikat teenuste osutamise vabaduse alusel liidus osutatud investeerimisteenuste ja -tegevuse kohta ning suundumuste analüüsi.“

17) Artikli 69 lõiget 2 muudetakse järgmiselt:

-a) lisatakse järgmine punkt:

„ba) kontrollida korrapäraselt turul oleva finantsinstrumendi kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete tunnuste vastavust asjakohastele võrdlusalustele ja vajaduse korral võtta parandusmeetmeid vastavalt artiklile 69a;“;

a) lisatakse järgmine punkt ca:

„ca) teha kontrolloste;“

b) lisatakse järgmine punkt ka:

„ka) peatada või keelata maksimaalselt üheks aastaks investeerimisühingu poolt oma liikmesriigis kasutatavad turundusteated või -tavad, kui on alust arvata, et käesolevat direktiivi või määrust (EL) nr 600/2014 on rikutud.“;

c) lisatakse järgmised punktid v ja w:

„v) võtta kõik vajalikud meetmed, sealhulgas nõuda kolmandalt isikult või muult

avaliku sektori asutuselt selliste meetmete ajutist või alalist rakendamist, et:

i) eemaldada internetipõhise kasutajaliidese infosisu või piirata sellele juurdepääs või anda korraldus klientidele juurdepääsul selgesõnalise hoiatuse kuvamiseks;

ii) anda veebimajutusteenuse pakkujale korraldus internetipõhise kasutajaliidese sisu eemaldamiseks, blokeerimiseks või sellele juurdepääsu piiramiseks;

iii) anda domeeniregistritele või nende pidajatele korraldus täielikult kvalifitseeruv domeeninimi kustutada ning võimaldada asjaomasel pädeval asutusel see registreerida.

w) kehtestada investeerimisühingutele kohustus kasutada riskihoiatusi teabematerjalides (sh **jaeklientidele või potentsiaalsetele jaeklientidele kättesaadavaks tehtud** turundusteadetes), mis on seotud eriti riskantsete **või keerukate** finantsinstrumentidega, kui need instrumendid võivad kujutada endast tõsist ohtu investorite kaitsele.“;

wa) kasutada veebijälgimisvõtteid ja -vahendeid veebiandmete kogumiseks jälgimise, järelevalve, tuvastamise ja uurimise eesmärgil.“;

d) lisatakse järgmised lõigud:

„Kui pädev asutus kasutab punktis ka osutatud volitusi, teavitab ta sellest Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet. Kui selliseid tavasid või teateid kasutatakse rohkem kui ühes liikmesriigis, koordineerib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve vähemalt ühe pädeva asutuse taotlusel pädevate asutuste poolt punkti ka kohaselt võetavaid meetmeid.

Käesolevas lõikes sätestatud volituste rakendamine ja kasutamine peab olema proportsionaalne ning kooskõlas liidu ja liikmesriikide õigusega, sealhulgas kohaldatavate menetluslike tagatiste ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud põhimõtetega. Käesoleva direktiivi kohaselt vastu võetud uurimis- ja täitemeetmed peavad vastama rikkumise laadile ja tegelikule või võimalikule üldisele kahjule.“

17a) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 69a

Võrdlusalused järelevalvevahendina

1. Kooskõlas artikliga 16-a töötab ESMA sektoritestide põhjal ning pärast konsulteerimist EIOPA ja riiklike pädevate asutustega vajaduse korral välja ühised Euroopa võrdlusalused võrreldavate finantsinstrumentide rühmade jaoks, mida toodetakse ja levitatakse rohkem kui ühes liikmesriigis. Võrdlusalused on võrreldavate investeerimistoodete rühmade võrdluspunktid, mida riiklikud pädevad asutused kasutavad investeerimisühingute toodetud või levitatavate investeerimistoodete kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete omaduste hindamiseks.

ESMA ajakohastab neid võrdlusaluseid korrapäraselt, võttes arvesse turul toimuvaid arenguid.

Erijuhtudel, kui on olemas riiklikud eripärad, mis mõjutavad otseselt toote põhiomadusi, näiteks kulusid, tootlikkust ja kvalitatiivset kasu, võetakse neid arvesse. Sel eesmärgil teavitavad riiklikud pädevad asutused ESMAt neist asjaoludest ja annavad suuniseid selle kohta, kuidas sellised omadused mõjutavad võrdlusaluseid, sealhulgas esitades selliste toote omaduste mõju võrdlusalustele vastavusele.

Kui investeerimistoodet toodetakse ja turustatakse ainult ühes liikmesriigis, kohaldatakse sellise toote suhtes siseriiklikke võrdlusaluseid, mille on välja töötanud selle liikmesriigi pädev asutus. ESMA töötab pärast EIOPAGA konsulteerimist välja riiklike võrdlusaluste väljatöötamise regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et tagada ühtlustatud lähenemisviis liidus, ning ajakohastab neid standardeid korrapäraselt.

ESMA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt [18 kuud pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist].

Komisjonile antakse õigus võtta vastu neljandas lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

2. Lõikes 1 osutatud võrdlusalused on riiklike pädevate asutuste jaoks üksnes järelevalvevahendiks, et hõlbustada turul olevate investeerimistoodete võimalike kõrvalekallete tuvastamist riskipõhise lähenemisviisi alusel ja võimaldada neil vajaduse korral teostada täiendavat uurimist.

Sel eesmärgil võivad riiklikud pädevad asutused teha koostööd erasektoriga, et toetada nende jõupingutusi turu sõelumisel.

Seda õigust kasutades kontrollivad riiklikud pädevad asutused korrapäraselt turul olevaid investeerimistooted ja võrdlevad neid asjaomaste võrdlusalustega. Kui nad tuvastavad tooteid, mis kalduvad võrdlusalusest kõrvale, võivad nad nõuda investeerimisühingult selgitust selle kõrvalekalde kohta ja kui nad leiavad, et selgitus põhjendab kõrvalekaldumist nõuetekohaselt, lõpetavad nad oma uurimise positiivse hinnanguga.

Kui nad aga leiavad, et selgitus ei põhjenda nõuetekohaselt võrdlusalusest kõrvalekaldumist, võivad nad nõuda, et investeerimisühing korrigeeriks oma lähenemisviisi ja täidaks artiklis 16-a sätestatud tootejuhtimismõudeid, et pakkuda tarbijale asjaomase investeerimistootte kavandatud kvalitatiivseid ja kvantitatiivseid omadusi. Kui üriühing teeb sellise paranduse, lõpetavad riiklikud pädevad asutused uurimise positiivse hinnanguga.

Kui investeerimisühing ei esita selgitust või selgitus ei põhjenda nõuetekohaselt toote kõrvalekaldumist võrdlusalusest ja ettevõtte ei suuda viia toote kvalitatiivseid ja kvantitatiivseid omadusi vastavusse asjaomase võrdlusalusega, võivad riiklikud pädevad asutused nõuda investeerimisühingult viimase abinõuna vajaduse korral kõnealuse toote turult kõrvaldamist.“;

18) Artikli 70 lõike 3 punktile a lisatakse järgmised punktid xxxvii–xxxxii:

„xxxvii) artikli 16-a lõiked 1–8;

xxxviii) artikli 24 lõiked 5a–5c ja 11a;

xxxix) artikli 24a lõiked 1–2 ja 6–7;

xxxx) artikli 24b lõiked 1, 3 ja 4;

xxxxi) artikli 24c lõiked 1–5 ja 7;

xxxii) artikli 35a lõige 1;“.

19) Artikli 73 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

a) esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused kehtestavad tõhusa korra, et võimaldada määruse (EL) nr 600/2014 sätete ja käesoleva direktiivi rakendamiseks vastu võetud siseriiklike sätete võimalikust või tegelikust rikkumisest (sh käesoleva direktiivi kohase tegevusloata ettevõtjate poolt) teatamist pädevatele asutustele.“;

b) teise lõigu punkt a asendatakse järgmisega:

„a) võimalikke või tegelikke rikkumisi ja nende järelkontrolli puudutavate teadete vastuvõtmise erimenetlused, sh turvaliste sidekanalite loomine selliste teadete esitamiseks. Need menetlused hõlmavad ka iga päeva asutuse veebisaidi esilehel lingi loomist lihtsale teavitusevormile, mis võimaldab igal isikul teatada liidu õiguse või siseriikliku õiguse võimalikest või tegelikest rikkumistest. Liikmesriigid nõuavad, et pädevad asutused analüüsiksid põhjendamatu viivitusega kõiki kõnealuse teavitusevormi kaudu esitatud teateid;“.

20) Artiklit 86 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Kui vastuvõtva liikmesriigi pädeval asutusel (käesoleva artikli mõistes algatav asutus) on mõistlik alus arvata, et tema territooriumil teenuste osutamise vabaduse alusel tegutsev või tema territooriumil filiaali omav investeerimisühing rikub kohustusi, mis tulenevad käesoleva direktiivi alusel vastuvõetud sätetest, mis ei anna vastuvõtva liikmesriigi pädevale asutusele volitusi, suunab ta kõnealuse asja päritoluliikmesriigi pädevale asutusele.

Teave sellise suunamise kohta edastatakse Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve edastab sellise teabe kõigi teiste vastuvõtivate liikmesriikide pädevatele asutustele, kus investeerimisühing osutab investeerimisteenuseid või tegutseb.

Päritoluliikmesriigi pädev asutus võtab põhjendamatu viivitusega ja hiljemalt 30 tööpäeva pärast seda, kui algatav asutus on asja talle suunanud, vajalikud meetmed või alustab selliste meetmete võtmiseks vajalikku haldusmenetlust. Päritoluliikmesriigi pädev asutus edastab kogu vajaliku teabe võetud meetmete kohta algatavale asutusele, Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele ja kõigi teiste liikmesriikide pädevatele asutustele, mille territooriumil investeerimisühing tegutseb.

Kui päritoluliikmesriigi pädeva asutuse võetud meetmete vaatamata või selliste meetmete ebapiisavaks osutumise või võtmata jätmise tõttu tegutseb investeerimisühing jätkuvalt viisil, mis kahjustab selgelt vastuvõtva liikmesriigi investorite huve või turgude nõuetekohast toimimist, kohaldatakse järgmist:

- a) vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus võtab pärast päritoluliikmesriigi pädeva asutuse teavitamist kõik asjakohased meetmed, mis on vajalikud investorite kaitseks ja turgude nõuetekohaseks toimimiseks ning mille hulka kuulub ka võimalus takistada eeskirju rikkuvatel investeerimisühingutel edasiste tehingute algatamist vastuvõtva liikmesriigi territooriumil. Sellistest meetmetest teavitatakse põhjendamatu viivitusega komisjoni ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet ning kõiki vastuvõtva liikmesriikide pädevaid asutusi, kus rikkumise toime pannud investeerimisühing tegutseb, ning
 - b) vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus võib esitada kõnealuse küsimuse lahendamiseks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele, kes võib võtta meetmeid talle vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklis 19 antud volitustele.“;
- b) lisatakse lõiked 1a ja 1b järgmises sõnastuses:
- „1a. Kui algatav asutus on lõike 1 kohaselt võtnud rikkumise toime pannud investeerimisühingu suhtes ettevaatusabinõusid, võib ka muu vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus juhul, kui sama investeerimisühing tekitab kahtlusi või saadab korda rikkumisi, mis on väga sarnased või identsed

algatava asutuse järeldustes osutatud rikkumistega, võtta selle ühingu suhtes väga sarnaseid või identseid meetmeid, tingimusel et kõnealusel pädeval asutusel on samuti piisavalt alust arvata, et tema territooriumil on toime pandud sarnane rikkumine.

Sellise teise vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus võib seda teha, pöördumata eelnevalt vastuvõtva liikmesriigi pädeva asutuse poole, kuid teavitab sellest päritoluliikmesriigi pädevat asutust vähemalt viis tööpäeva enne selliste ettevaatusabinõude võtmist.

Sellistest meetmetest teavitatakse põhjendamatu viivitusega komisjoni ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet ning kõiki vastuvõtivate liikmesriikide pädevaid asutusi, kus rikkumise toime pannud investeerimisühing tegutseb.

- 1b. Kui üks või mitu vastuvõtva liikmesriigi pädevat asutust on 12 kuu jooksul võtnud lõike 1 neljanda lõigu punkti a kohaseid meetmeid ühe või mitme investeerimisühingu suhtes, millel on sama päritoluliikmesriik, või kui päritoluliikmesriik ei ole vastuvõtva liikmesriigi järeldustega nõus, võib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve luua koostööplatvormi kooskõlas artikliga 87a.“;

21) lisatakse järgmine artikkel 87a:

„Artikkel 87a

Koostööplatvormid

1. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võib investoritele avalduva negatiivse mõjuga seonduvate põhjendatud kahtluste korral kas omal algatusel või ühe või mitme pädeva asutuse taotluse korral luua koostööplatvormi ja seda koordineerida, et tihendada teabevahetust ja tõhustada koostööd asjaomaste järelevalveasutuste vahel, kui investeerimisühing tegutseb või kavatsseb tegutseda teenuste osutamise vabaduse või asutamisevabaduse alusel või kui selline tegevus on vastuvõtva liikmesriigi turu seisukohalt oluline. Kui pädeva asutuse taotlusel luuakse koostööplatvorm, teavitab

kõnealune pädev asutus päritoluliikmesriigi pädevat asutust oma põhjendatud kahtlustest seoses negatiivse mõjuga investoritele.

2. Lõige 1 ei piira asjaomaste järelevalveasutuste õigust luua koostööplatvorm, kui nad kõik selles kokku lepivad.
3. Lõigete 1 ja 2 kohaselt koostööplatvormi loomine ei piira käesolevas direktiivis sätestatud päritoluliikmesriigi ja vastuvõtva liikmesriigi pädevate asutuste järelevalvealaseid volitusi.
4. Ilma et see piiraks määruse (EL) nr 1095/2010 artikli 35 kohaldamist, esitavad asjaomased pädevad asutused Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve nõudmisel õigeaegselt kogu vajaliku teabe.
5. Kui kaks või enam koostööplatvormis osalevat pädevat asutust ei ole nõus võetavate meetmete menetluse, sisu või võtmata jätmisega, võib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve mõne asjaomase pädeva asutuse taotlusel või omal algatusel abistada pädevaid asutusi kokkuleppele jõudmisel vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artikli 19 lõikele 1.
6. Platvormisiseste erimeelsuste korral ja kui on tõsiseid kahtlusi seoses negatiivse mõjuga investoritele või investeerimisühingu suhtes võetavate meetmete sisu või meetmete võtmata jätmise suhtes, võib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ***otsustada algatada ja koordineerida ühiseid kohapealseid kontrole. ESMA kutsub sellises ühises kohapealses kontrollis osalema nii päritoluliikmesriigi pädevat asutust kui ka teisi asjaomaseid koostööplatvormi pädevaid asutusi.***“;

22) lisatakse järgmine VIa jaotis:

„VIa JAOTIS

FINANTSHARIDUS

Artikkel 88a

Jaeklientide ja potentsiaalsete jaeklientide finantsharidus

1. Liikmesriigid *määratlevad ja rakendavad teavitamis- ja haridusmeetmeid, et toetada ja tõsta tarbijate haritust ja teadmisi* vastutustundliku investeerimise valdkonnas investeerimis- või kõrvalteenuste kasutamisel.

Liikmesriigid võtavad finantskirjaoskuse edendamiseks mõeldud haridusvahendite väljatöötamisel arvesse riiklike pädevate asutuste, ülikoolide ja asjaomaste sidusrühmade panust. Sellega seoses kaaluvad liikmesriigid nõuetekohaselt kohustusliku õpetuse sisu lisamist oma riiklikesse koolide õppekavadesse.

Liikmesriigid kehtestavad programmid tarbijaorganisatsioonide, sõltumatute investorite või aktsionäride organisatsioonide rahastamiseks, et toetada jaeklientide ja potentsiaalsete jaeklientide harimist vastutustundliku investeerimise valdkonnas investeerimis- või kõrvalteenuste kasutamisel.

1a. *Riiklikud pädevad asutused peavad dialoogi ja viivad omal algatusel läbi vastastikuseid eksperdihinnanguid, et hinnata parimate tavade kohaldatavust oma siseriiklikus süsteemis.*

1b. *Komisjon teeb koostöös Euroopa järelevalveasutuste (ESAd), Euroopa Investeerimispanga ja Euroopa Keskpangaga järgmist:*

- a) *hõlbustab koostööd ja parimate tavade vahetamist liikmesriikide ning hariduse ja rahanduse valdkonnas tegutsevate sidusrühmade vahel;*
- b) *kehtestab selged eesmärgid finantskirjaoskusele;*
- c) *loob finantshariduse ja -kirjaoskuse platvormi, mis koosneb järgmiste organisatsioonide esindajatest:*
 - Euroopa Keskpank;*
 - Euroopa Investeerimispank;*
 - Euroopa järelevalveasutused;*
 - iga liikmesriigi haridus- ja finantssektori esindajad, kes on määratud riiklike pädevate asutuste poolt;*
 - Euroopa ja liikmesriikide tarbijaühendused;*

– Euroopa finantssektori liidud.

Rahvusvahelisi organisatsioone ning muid avaliku ja erasektori sidusrühmi võib kutsuda vastavalt vajadusele.

Platvormi eesistuja on komisjon. Esindajad nimetatakse ametisse kaheks aastaks ja nende volitusi võib pikendada.

Liikmesriigid edendavad finantskirjaoskust ja võtavad meetmeid selle arendamiseks.

Hiljemalt... [väljaannete talitus: palun lisada kuupäev: 12 kuud pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist] ja seejärel iga kolme aasta järel esitavad liikmesriigid komisjonile aruande lõike 1 rakendamise kohta. Komisjon annab välja suunised selliste aruannete ulatuse kohta.

Hiljemalt... [väljaannete talitus: palun lisada kuupäev: 12 kuud pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist] ja seejärel iga viie aasta järel esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande lõike 1 kohaste meetmete rakendamise kohta, kirjeldades parimaid tavasid, võimalikke edasisi tegevusi ning iga aruande esitamise vahel täheldatud arengut ja tulemusi.

1c. Liikmesriike innustatakse:

a) kooskõlastama ja tegema koostööd finantsharidusega seotud küsimustes liidu tasandil, näiteks kasutades avatud kooskõlastusmeetodeid ja vahetades ühiselt parimaid tavasid liidu rahandusministrite ja haridusministrite vahel, samuti teiste liidu institutsioonidega;

b) edendama finantsharidust ja -koolitust, sealhulgas elukestva õppe võimaluste kaudu riiklikul tasandil, näiteks avaliku ja erasektori partnerluse ning mentorprogrammide kaudu.

Komisjoni ja liikmesriikide eesmärk on tugevdada finantshariduse alast koostööd Euroopa haridusruumis, näiteks Erasmus+ õpetajaakadeemiate algatuse kaudu. Liikmesriike kutsutakse üles kasutama olemasolevaid vahendeid ja ELi rahastamisprogramme liidu ja liikmesriikide tasandil, et edendada, toetada ja

võimaldada finantsharidust ja -koolitust ning tagada diplomite vastastikune tunnustamine kogu liidus.

Artikkel 88b

Finantsharidus ja turundusteated

Finantskoolitusmaterjale, mille eesmärk on toetada üksikisikute finantskirjaoskust, võimaldades neil omandada finantspädevusi, ning mis ei meelita otseselt investeerima ühte või mitmesse finantsinstrumenti või nende kategooriasse või kasutama konkreetseid investeerimisteenuseid, ei käsitata käesoleva direktiivi kohaldamisel turundusteatena.“

23) Artikkel 89 asendatakse järgmisega:

- „1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 2 lõigetes 3 ja 4, artikli 4 lõike 1 punkti 2 teises lõigus, lõikes 2, artikli 13 lõikes 1, artikli 16 lõikes 12, artikli 16-a lõigetes 11 ja 12, artikli 23 lõikes 4, artikli 24 lõigetes 5c ja 13, artikli 24b lõikes 2, artikli 24c lõikes 8, artikli 24d lõikes 2, artikli 25 lõikes 8, artikli 27 lõikes 9, artikli 28 lõikes 3, artikli 30 lõikes 5, artikli 31 lõikes 4, artikli 32 lõikes 4, artikli 33 lõikes 8, artikli 35a lõigetes 3 ja 4, artikli 52 lõikes 4, artikli 54 lõikes 4, artikli 58 lõikes 6, artikli 64 lõikes 7, artikli 65 lõikes 7 ja artikli 79 lõikes 8 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates 2. juulist 2014.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 2 lõikes 3, artikli 2 lõikes 4, artikli 4 lõike 1 punkti 2 teises lõigus, artikli 4 lõikes 2, artikli 13 lõikes 1, artikli 16 lõikes 12, artikli 16-a lõigetes 11 ja 12, artikli 23 lõikes 4, artikli 24 lõigetes 5c ja 13, artikli 24b lõikes 2, artikli 24c lõikes 8, artikli 24d lõikes 2, artikli 25 lõikes 8, artikli 27 lõikes 9, artikli 28 lõikes 3, artikli 30 lõikes 5, artikli 31 lõikes 4, artikli 32 lõikes 4, artikli 33 lõikes 8, artikli 35a lõigetes 3 ja 4, artikli 52 lõikes 4, artikli 54 lõikes 4, artikli 58 lõikes 6, artikli 64 lõikes 7, artikli 65 lõikes 7 ja artikli 79 lõikes 8 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses

nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonivahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. Artikli 2 lõikes 3, artikli 2 lõikes 4, artikli 4 lõike 1 punkti 2 teises lõigus, artikli 4 lõikes 2, artikli 13 lõikes 1, artikli 16 lõikes 12, artikli 16-a lõigetes 11 ja 12, artikli 23 lõikes 4, artikli 24 lõigetes 5c ja 13, artikli 24b lõikes 2, artikli 24c lõikes 8, artikli 24d lõikes 2, artikli 25 lõikes 8, artikli 27 lõikes 9, artikli 28 lõikes 3, artikli 30 lõikes 5, artikli 31 lõikes 4, artikli 32 lõikes 4, artikli 33 lõikes 8, artikli 35a lõigetes 3 ja 4, artikli 52 lõikes 4, artikli 54 lõikes 4, artikli 58 lõikes 6, artikli 64 lõikes 7, artikli 65 lõikes 7 ja artikli 79 lõikes 8 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kolme kuu jooksul pärast õigusakti neile teatavakstegemist esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kolme kuu võrra.“

23a) Artiklisse 90 lisatakse lõige 5:

„5. Hiljemalt... [viis aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist] koostab komisjon pärast ESMA ja riiklike pädevate asutustega konsulteerimist aruande, milles hinnatakse, kas finants- ja mittefinantsturgude andmete esitajad peaksid kuuluma käesoleva direktiivi kohaldamisalasse. Komisjon võtab arvesse turu suundumusi ja tema käsutuses olevaid asjakohaseid andmeid. Eelkõige hinnatakse aruandes:

- a) finants- ja mittefinantsturu andmete esitajate arvu ja mitmekesisuse arengut;**
- b) väljaspool liitu asuvatele finants- ja mittefinantsturu andmete esitajatele liidus tegutsemiseks esitatavate nõuete piisavust;**

- c) *liidu finants- ja mittefinantsturu andmete esitajate turu toimimist, sealhulgas võimalikke huvide konflikte, ning ESMA järelevalvet.*

Kui komisjon leiab, et see on asjakohane, lisatakse aruandele seadusandlik ettepanek käesoleva direktiivi muutmiseks.“;

24) II lisa muudetakse vastavalt käesoleva direktiivi I lisale.

25) V lisa muudetakse vastavalt käesoleva direktiivi II lisale.

Artikkel 2

Direktiivi (EL) 2016/97 muutmine

Direktiivi (EL) 2016/97 muudetakse järgmiselt.

-1) Artikli 1 lõike 6 esimene ja teine lõik asendatakse järgmisega:

„Ilma et see piiraks kontserniseseid suhteid, kui kolmandas riigis asutatud kindlustus- või edasikindlustusvahendaja tegeleb kindlustuse või edasikindlustuse turustamisega liidus registreeritud kindlustus- või edasikindlustusvahendaja nimel, kes tegutseb tema nimel või kellel on tihedad sidemed sellise kolmanda riigi kindlustus- või edasikindlustusvahendajaga, nõuavad liikmesriigid, et kolmandas riigis registreeritud kindlustus- ja edasikindlustusvahendajad asutaksid nende territooriumil filiaali ja taotleksid registreerimist vastavalt artiklile 3, et alustada ja jätkata artikli 2 lõike 1 punktides 1 ja 2 määratletud kindlustuse või edasikindlustuse turustamist asjaomases liikmesriigis. Seoses kontsernisese suhete toimimisega tagavad liikmesriigid, et iga registreeritud kindlustus- või edasikindlustusvahendaja, kes tegutseb kolmanda riigi kindlustus- või edasikindlustusvahendaja nimel või on tihedalt seotud kolmanda riigi kindlustus- või edasikindlustusvahendajaga, kes ei suuda päritoluliikmesriigi pädevale asutusele tõendada:

a) *artikli 3 kohase registreerimisprotsessi käigus või artikli 3 lõike 4 viienda lõigu kohase registreerimise kehtivuse korrapärase läbivaatamise alusel, et tal on kõnealuses liikmesriigis asjakohane ettevõtte sisu tase, st et tal on asjakohased teadmised ja oskused, et täita oma ülesandeid ja kohustusi asjakohaselt vastavalt artikli 3 lõike 4 neljanda lõigu ja artikli 10 lõike 1 kohaselt, ei tohi selles liikmesriigis alustada ja jätkata artikli 2 lõike 1 punktis 1 määratletud*

kindlustusvahendustegevust, või kui ta on selles liikmesriigis juba registreeritud, kustutatakse ta registrist vastavalt artikli 3 lõike 4 kuuendale lõigule; ning

b) ilma et see piiraks olukordi, kus päritoluliikmesriigi pädevale asutusele tõendatakse asjakohast ettevõtte sisu vastavalt punktile i, kolmandas riigis asutatud kindlustus- või edasikindlustusvahendaja filiaali asutamine, mille peamine eesmärk on kindlustuse või edasikindlustuse turustamine.“;

1) Artikli 2 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

a) punkti 4 alapunkt c asendatakse järgmisega:

„c) asjaomased kindlustustooted ei kata elukindlustus- ega vastutusriske, välja arvatud juhul, kui kõnealune vastutuskindlustus täiendab vahendaja poolt põhikutsetegevuse käigus pakutavat toodet või teenust;“

b) punkt 8 asendatakse järgmisega:

„8) „kindlustustoodete turustaja“ – kindlustusvahendaja, kõrvaltegevusena pakutava kindlustuse vahendaja või kindlustusandja, kes tegeleb kindlustustoodete turustamisega;“

c) lisatakse punktid 19–22 järgmises sõnastuses:

„19) „elektrooniline vorming“ – püsiv andmekandja, mis ei ole paber;

20) „turundusteade“ – sellise teabe avalikustamine, mis ei ole liidu või liikmesriigi õigusega nõutud või artiklis 16b osutatud finantsharidusmaterjal ja mis otseselt või kaudselt propageerib kindlustustooteid või meelitab investeerima kindlustuspõhistesse investeerimistoodetesse ning mida teeb:

a) kindlustusandja või -vahendaja või kolmas isik, kellele kindlustusandja või -vahendaja maksab tasu või annab mitterahalise hüvitise (stiimuli);

b) füüsilistele või juriidilistele isikutele;

c) mis tahes vormis ja mis tahes viisil;

20a) „finants-mõjuisik“ – füüsiline või juriidiline isik, kes tegeleb äritegevuse mõjutamisega, mobiliseerides oma populaarsust, et edastada üldsusele

elektrooniliselt ja mis tahes tasu eest delegeeritud määruse (EL) 2017/565 artikli 2 punktis 5 määratletud sisu, mille eesmärk on otseselt või kaudselt edendada finantstooteid või -lepinguid;

- 21) „turundustava“ – kindlustusandja või -vahendaja või kolmanda isiku rakendatav strateegia või tööriista või tehnika kasutamine, kui kindlustusandja või -vahendaja maksab selle eest tasu või stimuleerib mitterahalise hüvitisega, et:
 - a) otseselt või kaudselt levitada turundusteateid;
 - b) kiirendada või parandada turundusteadete levi ja tulemuslikkust;
 - c) propageerida mis tahes viisil kindlustusandjaid, -vahendajaid või -tooteid;
- 22) „internetipõhine kasutajaliides“ – tarkvara, sealhulgas veebisait, veebisaidi osa või rakendus, *sealhulgas mobiilirakendus*;

2) Artiklit 3 muudetakse järgmiselt:

-a) lõike 4 neljas lõik asendatakse järgmisega:

„Päritoluliikmesriigid tagavad, et kindlustus-, edasikindlustus- ja kõrvaltegevusena pakutava kindlustuse vahendajate registreerimise tingimuseks on artiklis 10 sätestatud asjakohaste nõuete täitmine, sealhulgas nõue, et kindlustus- või edasikindlustusvahendajal peab olema asjakohane ettevõtte sisu tase seoses kontsernisisesuhte alusel registreeritud kindlustus- või edasikindlustusvahendaja filiaaliga kolmandas riigis kooskõlas artikli 1 lõikega 6.“;

a) lõike 4 kuuenda lõigu teine lause asendatakse järgmisega:

„Päritoluliikmesriik teavitab asjakohasel juhul vastuvõtvat liikmesriiki registrist kustutamisest viivitamatult.“;

b) lõikesse 5 lisatakse järgmine lõik:

„Kui registreerimisest keeldutakse või kui kindlustus-, edasikindlustus- või kõrvaltegevusena pakutava kindlustuse vahendaja kustutatakse registrist, edastab pädev asutus oma otsuse taotlejale või asjaomasele kindlustus-, edasikindlustus- või kõrvaltegevusena pakutava kindlustuse vahendajale hästi põhjendatud dokumendis ja teavitab EIOPA-t sellise registreerimisest keeldumise või registrist kustutamise

põhjustest.“;

c) lisatakse lõige 5a järgmises sõnastuses:

„5a. EIOPA koostab ja teeb pädevatele asutustele kättesaadavaks nimekirja kõigist kindlustus-, edasikindlustus- või kõrvaltegevusena pakutava kindlustuse vahendajatest, kelle registreerimisest on keeldutud või kelle pädev asutus on registrist kustutanud.

Esimeses lõigus osutatud nimekiri sisaldab asjakohasel juhul teavet teenuste või tegevuste kohta, mille jaoks iga kindlustus-, edasikindlustus- või kõrvaltegevusena pakutava kindlustuse vahendaja on registreerimist taotlenud, samuti registreerimisest keeldumise või registrist kustutamise põhjuseid, ning seda ajakohastatakse korrapäraselt.“

d) *lõikesse 7 lisatakse järgmised lõigud:*

„Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused säilitavad siseturu terviklikkuse, kui teevad otsuse juriidilisest isikust kindlustus-, edasikindlustus- või kõrvalkindlustusvahendaja registreerimise või registreerimisest keeldumise kohta.

Kui juriidilisest isikust kindlustus- või kõrvalkindlustusvahendaja peakontor asub samas liikmesriigis kui tema registrijärgne asukoht, kuid ta tegeleb investeerimistegevusega üksnes teistes liikmesriikides, tagavad liikmesriigid, et kindlustus- või kõrvalkindlustusvahendaja mõistab piisavalt riske ja õiguslikke nõudeid, mis kehtivad tema või tema klientide suhtes, ning tegutseb kooskõlas liidu õiguse ja siseturu põhimõtetega, hoidudes kooskõlas nimetatud põhimõtetega piiriüleseid teenuseid osutavate ettevõtjate suhtes piirangute kehtestamisest.

Liikmesriigid tagavad, et päritoluliikmesriigi pädev asutus teeb esimese lõigu järgmise hindamise koostööd vastuvõtva liikmesriigi pädeva asutusega.“;

3) Artiklit 5 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus, kellel on põhjendatud alus arvata, et tema territooriumil teenuste osutamise vabaduse alusel tegutsev kindlustus-, edasikindlustus- või kõrvaltegevusena pakutava kindlustuse vahendaja rikub käesoleva direktiivi kohaselt vastu võetud sätetest tulenevaid kohustusi, teatab sellest ***põhjendamatu viivitusega*** päritoluliikmesriigi pädevale asutusele.

Vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus teavitab EIOPAt asjaolust, et ta on teavitanud päritoluliikmesriiki oma kaalutlustest. EIOPA edastab sellise teabe kõigi teiste vastuvõtivate liikmesriikide pädevatele asutustele, kus kindlustus-, edasikindlustus- või kõrvaltegevusena pakutava kindlustuse vahendaja teenuste osutamise vabaduse alusel tegutseb.

Pärast esimese lõigu kohaselt saadud teabe hindamist võtab päritoluliikmesriigi pädev asutus asjakohasel juhul sobivaid meetmed olukorra parandamiseks esimesel võimalusel ja hiljemalt 30 tööpäeva jooksul pärast vastuvõtva liikmesriigi pädeva asutuse teate saamist. Päritoluliikmesriigi pädev asutus teatab võetud meetmetest vastuvõtva liikmesriigi pädevale asutusele. Päritoluliikmesriigi pädev asutus edastab kogu asjakohase teabe võetud meetme kohta vastuvõtva liikmesriigi pädevale asutusele ja kõigi teiste liikmesriikide pädevatele asutustele, mille territooriumil kindlustus-, edasikindlustus- või kõrvaltegevusena pakutava kindlustuse vahendaja teenuste osutamise vabaduse alusel tegutseb.

Kui kindlustus-, edasikindlustus- või kõrvaltegevusena pakutava kindlustuse vahendaja jätkab päritoluliikmesriigi pädeva asutuse võetud meetmetest hoolimata või nende ebapiisavuse või puudumise tõttu äritegevust viisil, mis selgelt ja ulatuslikult kahjustab vastuvõtva liikmesriigi tarbijate huve või kindlustus- ja edasikindlustusturgude korrapärast toimimist, võib vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus pärast päritoluliikmesriigi pädeva asutuse teavitamist võtta asjakohaseid meetmeid, et takistada rikkumise jätkumist, sealhulgas, kui see on tingimata vajalik,

takistada vahendajal uute tehingute alustamist riigi territooriumil.“;

b) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„Vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused teavitavad asjaomast kindlustus-, edasikindlustus- või kõrvaltegevusena pakutava kindlustuse vahendajat igast lõigete 1 ja 2 alusel võetud meetmest hästi põhjendatud dokumendis ja teavitavad sellest põhjendamatu viivitusega ka päritoluliikmesriigi pädevat asutust. Vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus teavitab kõnealustest meetmetest ka komisjoni, EIOPA-t ja vastuvõtvate liikmesriikide pädevaid asutusi, kui kindlustus-, edasikindlustus- või kõrvaltegevusena pakutava kindlustuse vahendaja tegutseb teenuste osutamise vabaduse alusel.“;

c) lisatakse järgmine lõige 4:

„4. Kui kaks või enam vastuvõtva liikmesriigi pädevat asutust on 12 kuu jooksul võtnud lõike 1 kohaseid meetmeid ühe või mitme kindlustus-, edasikindlustus- või kõrvaltegevusena pakutava kindlustuse vahendaja suhtes, millel on sama päritoluliikmesriik, või kui päritoluliikmesriik ei ole vastuvõtva liikmesriigi järeldustega nõus, võib EIOPA luua koostööplatvormi kooskõlas artikliga 12b.“

4) Lisatakse järgmine artikkel 9a:

„Artikkel 9a

Aruandlus piiriülese tegevuse kohta

1. Liikmesriigid nõuavad, et kindlustustoodete turustajad, juhul kui nad tegelevad ***piiriülese teenuste osutamise vabaduse või asutamisevabaduse alusel*** piiriüleselt kindlustustoodete turustamisega enam kui 50 kliendile, esitaksid igal aastal oma päritoluliikmesriigi pädevale asutusele järgmise teabe:

- a) loetelu vastuvõtvatest liikmesriikidest, kus kindlustustoodete turustaja tegutseb teenuste osutamise vabaduse või asutamisevabaduse alusel;
- b) kindlustustoodete turustamise ulatus ja maht igas ■ liikmesriigis;
- c) turustatavate kindlustustoodete liik igas ■ liikmesriigis;

- d) iga liikmesriigi puhul klientide koguarv asjaomasel ajavahemikul, mis lõpeb 31. detsembril;
- e) klientidelt ja huvitatud isikutelt saadud kaebuste arv igas liikmesriigis.

Pädevad asutused edastavad EIOPA-le kogu teabe, mille kindlustustoodete turustajad on esimese lõigu kohaselt esitanud.

- 2. EIOPA loob elektroonilise andmebaasi, mis sisaldab lõike 1 teise lõigu kohaselt esitatud teavet. See andmebaas tehakse kättesaadavaks kõigile pädevatele asutustele.
- 3. EIOPA koostab regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu lõikes 1 osutatud teabe üksikasjade kohta.

EIOPA esitab kõnealuse regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt [väljaannete talitus, palun lisada kuupäev: 18 kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumist].

Komisjonile antakse volitus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1094/2010 artikliga 10.

- 4. EIOPA koostab rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, milles täpsustatakse lõike 1 kohaselt esitatava teabe andmestandardid ja -vormingud, meetodid ning esitamise kord, sagedus ja alguskuupäev.

EIOPA esitab kõnealuse rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt [väljaannete talitus, palun lisada kuupäev: 18 kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumist].

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1094/2010 artikliga 15.

- 5. Lõike 2 kohaselt edastatud teabe põhjal avaldab EIOPA igal aastal aruande, mis sisaldab anonüümset koondstatistikat teenuste osutamise vabaduse alusel liidus turustatud kindlustustoodete kohta ning suundumuste analüüsi.“

5) Artiklit 10 muudetakse järgmiselt:

- a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Päritoluliikmesriigid tagavad, et kindlustus- ja edasikindlustustoodete turustajatel ning kindlustus- või edasikindlustustoodete turustamisega tegelevatel kindlustus- ja edasikindlustusandjate töötajatel on oma tööülesannete ja kohustuste nõuetekohaseks täitmiseks vajalikud teadmised ja pädevused.

Seoses kontsernisisesuhte alusel registreeritud kindlustus- või edasikindlustusvahendaja filiaaliga kolmandas riigis hindab päritoluliikmesriigi pädev asutus, kas registreeritud kindlustus- või edasikindlustusvahendajal on päritoluliikmesriigis kooskõlas artikli 1 lõikega 6 asjakohane ettevõtte sisu tase, kaaludes, kas kindlustus- või edasikindlustusvahendajal, sealhulgas tema töötajatel, kui kindlustus- või edasikindlustusvahendaja on juriidiline isik, on asjakohased teadmised ja oskused, et täita oma ülesandeid ja kohustusi nõuetekohaselt.“;

b) lõiget 2 muudetakse järgmiselt:

i) esimene, teine ja kolmas lõik asendatakse järgmistega:

„Päritoluliikmesriigid tagavad, et kindlustus- ja edasikindlustusvahendajad ning kindlustus- ja edasikindlustusandjate ning kindlustus- ja edasikindlustusvahendajate töötajad hoiavad oma teadmisi ja pädevust ajakohasena, läbides korrapäraselt kutsealaseid koolitusi, sealhulgas erikoolituse, kui kindlustus- ja edasikindlustusandjad ja -vahendajad hakkavad pakkuma uusi kindlustustooteid või -teenuseid.

Selleks kehtestavad ja avalikustavad päritoluliikmesriigid korra, et mõjusalt kontrollida ja hinnata kindlustus- ja edasikindlustusvahendajate ning kindlustus- ja edasikindlustusandjate ning kindlustus- ja edasikindlustusvahendajate töötajate I lisa kohaseid teadmisi ja pädevust, mille jaoks neile võimaldatakse aastas vähemalt 15 tundi **tööajal** kutsealase koolituse või enesearendamise jaoks, võttes seejuures arvesse müüdavate kindlustustoodete omadusi, turustaja liiki ning kindlustus- või edasikindlustustoodete turustajate töötajate tööülesandeid ja tegevust. **Mehhanismides määratakse eelkõige kindlaks, millistel juhtudel nõutakse töötajalt või vahendajalt teadmiste ja pädevuse hindamise alusel**

täiendavat erialast väljaõpet ja koolitust lisaks minimaalsele 15 tunnile aastas. Riiklikud pädevad asutused eraldavad kindlustus- ja edasikindlustusseltside ning kindlustus- ja edasikindlustusvahendajate töötajatele, kes annavad nõu kindlustuspõhiste investeerimistoodete kohta, asjakohase arvu tundide ulatuses erialast koolitust, et tagada minimaalsed vajalikud teadmised kestlike investeeringute kohta, mis aitavad kaasa keskkonna- või sotsiaalsete eesmärkide saavutamisele, sealhulgas selle kohta, kuidas võtta arvesse ja integreerida nõustamisprotsessidesse kestlikkuse tegureid ja klientide kestliku arengu eelistusi.

Väikeste vahendajate puhul, kes turustavad nii finantsinstrumente kui ka kindlustuspõhiseid investeerimistooteid, võivad liikmesriigid sätestada erinõuded seoses erialase koolituse tundide arvuga.

Päritoluliikmesriigid nõuavad, et vastavust I lisa sätestatud kriteeriumidele ja täiendusõppe iga-aastast edukat läbimist tõendatakse *tunnistuse või muu liidu või liikmesriigi poolt tunnustatud dokumendiga.*“;

ii) lisatakse järgmine lõik:

„Komisjonil on õigus käesolevat direktiivi muuta, võttes kooskõlas artikliga 38 vastu delegeeritud õigusakti, et I lisa sätestatud nõuded vajaduse korral läbi vaadata.“;

c) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Kindlustus- ja edasikindlustusvahendajatel peab olema kogu liidu territooriumi hõlmav ametialane vastutuskindlustus või kutsealasest ettevaatamatusest tingitud kohustuste katmiseks ettenähtud muu võrreldav tagatis, mille summa on vähemalt **1 564 610** eurot nõude kohta ja kokku **2 315 610** eurot aastas kõigi nõuete kohta, kui kindlustusandja, edasikindlustusandja või muu ettevõtja, kelle nimel kindlustus- või edasikindlustusvahendaja tegutseb või on volitatud tegutsema, ei ole juba andnud sellist kindlustust või samaväärset tagatist ega võtnud endale täielikku vastutust vahendaja tegevuse eest.“;

d) lõike 6 punkt b asendatakse järgmisega:

„b) nõue, et vahendaja finantssuutlikkus peab pidevalt olema 4 % aastas saadud kindlustusmaksetest ja vähemalt 18 750 eurot;“.

6) Artikli 12 lõikele 3 lisatakse järgmised lõigud:

„Esimese lõigu esimeses lauses osutatud volitused hõlmavad õigust:

- a) tutvuda kõigi dokumentidega või mis tahes vormingus muude andmetega, mis pädeva asutuse arvates võiksid olla tema ülesannete täitmiseks olulised ja vajalikud, ja saada või teha nende dokumentide või andmete koopiaid;
- b) taotlema või nõuda isikutelt teabe esitamist ja vajaduse korral kutsuda isikuid välja ja neid teabe saamiseks küsitleda;
- ba) *kontrollida korrapäraselt turul olevate kindlustuspõhiste investeerimistoodete kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete omaduste vastavust asjakohastele võrdlusalustele ja vajaduse korral võtta parandusmeetmeid vastavalt käesoleva direktiivi artiklile 12a;***
- c) teha kohapeal kontrolle või toimetada uurimisi;
- d) teha kontrolloste;
- e) nõuda vara käsutamise piiramist, arestimist või mõlemat;
- f) nõuda kutsetegevuse ajutist keelustamist;
- g) nõuda kindlustusandjate või -vahendajate audiitoritelt teabe esitamist;
- h) anda asi üle kriminaalmenetluse algatamiseks;
- i) lubada audiitoritel või ekspertidel teha kontrolle või toimetada uurimisi;
- j) peatada või keelata oma liikmesriigis kasutatavad turundusteed või -tavad maksimaalselt üheks aastaks, kui on alust arvata, et käesolevat direktiivi on rikutud;
- k) nõuda sellise tegevuse või tava ajutist või alalist peatamist, mis pädeva asutuse arvates on vastuolus käesoleva direktiivi rakendamiseks vastu võetud sätetega, ning hoida ära sellise tegevuse või tava kordumine;

- l) võtta muud liiki meetmeid tagamaks, et kindlustusandjad ja -vahendajad täidavad jätkuvalt õiguslikke nõudeid;
- m) peatada või keelata kindlustuspõhise investeerimistoote turustamine;
- n) peatada kindlustuspõhise investeerimistoote turustamine, kui kindlustusandja või kindlustuse turustaja ei ole täitnud artikli 25 nõudeid;
- o) nõuda füüsilise isiku eemaldamist kindlustusandja või kindlustuse turustaja juhatusest;
- p) võtta kõik vajalikud meetmed, sealhulgas nõuda kolmandalt isikult või muult avaliku sektori asutuselt selliste meetmete ajutist või alalist rakendamist, et:
 - i) eemaldada internetipõhise kasutajaliidese infosisu või piirata sellele juurdepääs või anda korraldus klientidele juurdepääsul selgesõnalise hoiatuse kuvamiseks;
 - ii) anda veebimajutusteenuse pakkujale korraldus internetipõhise kasutajaliidese sisu eemaldamiseks, blokeerimiseks või sellele juurdepääsu piiramiseks;
 - iii) anda domeeniregistritele või nende pidajatele korraldus täielikult kvalifitseeruv domeeninimi kustutada ning võimaldada asjaomasel pädeval asutusel see registreerida;
- q) kehtestada riskihoiatuste kasutamise kohustus kindlustuspõhiste investeerimistoodete **ja vajaduse korral nende aluseks olevate investeerimisvõimaluste kohta** teabematerjalides (sh turundusteadetes), mis on seotud eriti riskantsete kindlustuspõhiste investeerimistoodetega ja asjakohasel juhul **nende aluseks olevate investeerimisvõimalustega**, kui need tooted ja **nende aluseks olevad investeerimisvõimalused** võivad kujutada endast tõsist ohtu investorite kaitsele.“;
- qa) kasutada veebijälgimisvõtteid ja -vahendeid veebiandmete kogumiseks jälgimise, järelevalve, tuvastamise ja uurimise eesmärgil.**

Kui pädev asutus kasutab punktis j osutatud volitusi, teavitab ta sellest EIOPA-t. Kui selliseid

tavasid või teateid kasutatakse rohkem kui ühes liikmesriigis, koordineerib EIOPA vähemalt ühe pädeva asutuse taotlusel pädevate asutuste poolt punkti j kohaselt võetavaid meetmeid.

Käesolevas lõikes sätestatud volituste rakendamine ja kasutamine peab olema proportsionaalne ning kooskõlas liidu ja liikmesriikide õigusega, sealhulgas kohaldatavate menetluslike tagatiste ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud põhimõtetega. Käesoleva direktiivi kohaselt vastu võetud uurimis- ja täitemeetmed peavad vastama rikkumise laadile ja tegelikule või võimalikule üldisele kahjule.“

6a) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 12-a

Võrdlusalused järelevalvevahendina

1. Kooskõlas artikliga 25 töötab EIOPA sektoritestide põhjal ning pärast konsulteerimist ESMA ja riiklike pädevate asutustega vajaduse korral välja ühised Euroopa võrdlusalused võrreldavate kindlustuspõhiste investeerimistoodete rühmade jaoks, mida toodetakse ja levitatakse rohkem kui ühes liikmesriigis. Võrdlusalused on võrreldavate kindlustuspõhiste investeerimistoodete rühmade võrdluspunktid, mida riiklikud pädevad asutused kasutavad kindlustusseltside ja kindlustusvahendajate levitatavate või väljatöötatud kindlustuspõhiste investeerimistoodete kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete omaduste hindamiseks.

EIOPA ajakohastab neid võrdlusaluseid korrapäraselt, võttes arvesse turul toimuvaid arenguid.

Erijuhtudel, kui on olemas riiklikud eripärad, mis mõjutavad otseselt toote põhiomadusi, näiteks kulusid, tootlikkust ja kvalitatiivset kasu, võetakse neid arvesse. Sel eesmärgil teavitavad riiklikud pädevad asutused EIOPAt neist asjaoludest ja annavad suuniseid selle kohta, kuidas sellised omadused mõjutavad võrdlusaluseid, sealhulgas esitades selliste toote omaduste mõju võrdlusalustele vastavusele.

Kui kindlustuspõhist investeerimistoodet toodetakse ja turustatakse ainult ühes liikmesriigis, kohaldatakse sellise toote suhtes siseriiklikke võrdlusaluseid, mille on välja töötanud selle liikmesriigi pädev asutus. EIOPA töötab pärast ESMAga konsulteerimist välja riiklike võrdlusaluste väljatöötamise regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et

tagada ühtlustatud lähenemisviis liidus, ning ajakohastab neid standardeid korrapäraselt.

EIOPA esitab kõnealuse regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt ... [18 kuud pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumiskuupäeva].

Komisjonile antakse õigus võtta vastu neljandas lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1094/2010 artiklitega 10–14.

2. Lõikes 1 osutatud võrdlusalused on riiklike pädevate asutuste jaoks üksnes järelevalvevahendiks, et hõlbustada turul olevate kindlustuspõhiste investeerimistoodete võimalike kõrvalekallete tuvastamist riskipõhise lähenemisviisi alusel ja võimaldada neil vajaduse korral teostada täiendavat uurimist.

Sel eesmärgil võivad riiklikud pädevad asutused teha koostööd erasektoriga, et toetada nende jõupingutusi turu sõelumisel.

Seda õigust kasutades kontrollivad riiklikud pädevad asutused korrapäraselt turul olevaid kindlustuspõhiseid investeerimistooteid ja võrdlevad neid asjaomaste võrdlusalustega. Kui nad tuvastavad tooteid, mis kalduvad võrdlusalusest kõrvale, võivad nad nõuda kindlustusseltsilt või kindlustusvahendajalt selgitust selle kõrvalekalde kohta ja kui nad leiavad, et selgitus põhjendab kõrvalekaldumist nõuetekohaselt, lõpetavad nad oma uurimise positiivse hinnanguga.

Kui nad aga leiavad, et selgitus ei põhjenda nõuetekohaselt võrdlusalusest kõrvalekaldumist, võivad nad nõuda, et kindlustusselts või -vahendaja korrigeeriks oma lähenemisviisi ja täidaks artiklis 25 sätestatud järelevalve- ja tootejuhtimisnõudeid, et pakkuda tarbijale asjaomase toote kavandatud kvalitatiivseid ja kvantitatiivseid omadusi. Kui ettevõtja või vahendaja teeb sellise paranduse, lõpetavad riiklikud pädevad asutused uurimise positiivse hinnanguga.

Kui kindlustusselts või -vahendaja ei esita selgitust või selgitus ei põhjenda nõuetekohaselt toote kõrvalekaldumist võrdlusalusest ja kui kindlustusselts või -vahendaja ei suuda viia toote kvalitatiivseid ja kvantitatiivseid omadusi vastavusse asjaomase võrdlusalusega, võivad riiklikud pädevad asutused nõuda kindlustusseltsilt või -vahendajalt viimase abinõuna kõnealuse toote turult kõrvaldamist.“;

7) Lisatakse järgmised artiklid 12a ja 12b:

„Artikkel 12a

Koostöö ja teabevahetus EIOPA-ga

1. Pädevad asutused teevad käesoleva direktiivi kohaldamisel koostööd EIOPA-ga.
2. Pädevad asutused esitavad EIOPA-le põhjendamatu viivitusega kogu teabe, mida too vajab käesolevast direktiivist tulenevate ülesannete täitmiseks.

Artikkel 12b

Koostööplatvormid

1. EIOPA võib kindlustusvõtjatele avalduva negatiivse mõjuga seonduvate põhjendatud kahtluste korral kas omal algatusel või ühe või mitme päeva asutuse taotluse korral luua koostööplatvormi ja seda koordineerida, et tihendada teabevahetust ja tõhustada koostööd asjaomaste järelevalveasutuste vahel, kui kindlustuse või edasikindlustuse turustaja turustab või kavatses turustada kindlustustoodeteid teenuste osutamise vabaduse või asutamisevabaduse alusel või ***kui kindlustustoodete koostaja turustab või kavatses turustada tooteid teises liikmesriigis, kasutades vastuvõtvas liikmesriigis registreeritud kindlustusvahendajaid, ja*** kui selline tegevus on vastuvõtva liikmesriigi turu seisukohalt oluline. Kui päeva asutuse taotlusel luuakse koostööplatvorm, teavitab kõnealune pädev asutus päritoluliikmesriigi pädevat asutust oma põhjendatud kahtlustest seoses negatiivse mõjuga investoritele.
2. Lõige 1 ei piira asjaomaste järelevalveasutuste õigust luua koostööplatvorm, kui nad kõik selles kokku lepivad.
3. Lõigete 1 ja 2 kohaselt koostööplatvormi loomine ei piira käesolevas direktiivis sätestatud päritoluliikmesriigi ja vastuvõtva liikmesriigi pädevate asutuste järelevalvealaseid volitusi.
4. Ilma et see piiraks määruse (EL) nr 1094/2010 artikli 35 kohaldamist, esitavad asjaomased pädevad asutused EIOPA nõudmisel õigeaegselt kogu vajaliku teabe.
5. Kui kaks või enam koostööplatvormis osalevat pädevat asutust ei ole nõus võetavate meetmete menetluse, sisu või võtmata jätmisega, võib EIOPA mõne asjaomase päeva

asutuse taotlusel või omal algatusel abistada pädevaid asutusi kokkuleppele jõudmisel vastavalt määruse (EL) nr 1094/2010 artikli 19 lõikele 1.

6. Platvormisest erimeelsuste korral ja kui on tõsiseid kahtlusi seoses negatiivse mõjuga kindlustusvõtjatele või kindlustus- või edasikindlustustoodete turustaja suhtes võetavate meetmete sisu või meetmete võtmata jätmise suhtes, võib EIOPA *otsustada algatada ja koordineerida ühiseid kohapealseid kontrole. Sellisel juhul kutsub EIOPA päritoluliikmesriigi pädevat asutust ja teisi asjaomaseid koostööplatvormi pädevaid asutusi osalema ühises kohapealses kontrollis.*“;

- 8) Artikkel 14 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 14

Kaebused

Liikmesriigid tagavad, et kindlustus- ja edasikindlustustoodete turustajad kehtestavad asjakohase korra (sh elektroonilised sidekanalid), mis tagab klientide ja muude huvitatud isikute (eelkõige tarbijaühingute) kaebuste nõuetekohase käsitlemise, ning et klientidele ja teistele huvitatud isikutele ei seata piiranguid käesolevast direktiivist tulenevate õiguste kasutamisel. Selline kord peab võimaldama klientidel ja muudel huvitatud isikutel esitada kaebusi ja saada vastuseid samas keeles, milles esitati teabematerjal või lepingudokumendid. Kaebused peavad igal juhul saama vastused 40 tööpäeva jooksul.“

- 9) Lisatakse järgmised artiklid 16a ja 16b:

„Artikkel 16a

Klientide finantsharidus

1. Liikmesriigid määratlevad ja rakendavad teavitamis- ja haridusmeetmeid, et toetada ja tõsta klientide haritust ja teadmisi kindlustustoodete vastutustundliku ostmise valdkonnas kindlustus- või kõrvalteenuste osutamisel.

Liikmesriigid võtavad finantskirjaoskuse edendamiseks mõeldud haridusvahendite väljatöötamisel arvesse riiklike pädevate asutuste, ülikoolide ja

asjaomaste sidusrühmade panust. Sellega seoses kaaluvad liikmesriigid kohustusliku õpetuse sisu lisamist oma riiklikesse koolide õppekavadesse.

Liikmesriigid võivad kehtestada programmid tarbijaorganisatsioonide ja sõltumatute investorite või aktsionäride organisatsioonide rahastamiseks, et toetada jaeklientide ja potentsiaalsete jaeklientide harimist vastutustundliku investeerimise valdkonnas investeerimis- või kõrvalteenuste kasutamisel.

1a. Riiklikud pädevad asutused peavad dialoogi ja viivad omal algatusel läbi vastastikuseid eksperdihinnanguid, et hinnata parimate tavade kohaldatavust oma siseriiklikus süsteemis.

1b. Komisjon teeb koostöös Euroopa järelevalveasutuste (ESAd), Euroopa Investeerimispanka ja Euroopa Keskpangaga järgmist:

a) hõlbustab koostööd ja parimate tavade vahetamist liikmesriikide ning hariduse ja rahanduse valdkonnas tegutsevate sidusrühmade vahel;

b) kehtestab selged eesmärgid finantskirjaoskusele;

c) loob finantshariduse ja -kirjaoskuse platvormi, mis koosneb järgmiste organisatsioonide esindajatest:

– Euroopa Keskpank;

– Euroopa Investeerimispank;

– Euroopa järelevalveasutused;

– iga liikmesriigi haridus- ja finantssektori esindajad, kes on määratud riiklike pädevate asutuste poolt;

– Euroopa ja liikmesriikide tarbijaühendused;

– Euroopa finantssektori liidud.

Rahvusvahelisi organisatsioone ning muid avaliku ja erasektori sidusrühmi võib kutsuda vastavalt vajadusele.

Platvormi eesistuja on komisjon. Esindajad nimetatakse ametisse kaheks aastaks ja nende volitusi võib pikendada.

Liikmesriigid edendavad finantskirjaoskust ja võtavad meetmeid selle arendamiseks.

Hiljemalt ... [väljaannete talitus: palun lisada kuupäev: 12 kuud pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist] ja seejärel iga kolme aasta järel esitavad liikmesriigid komisjonile aruande lõike 1 rakendamise kohta. Komisjon annab välja suunised selliste aruannete ulatuse kohta.

Hiljemalt... [väljaannete talitus: palun lisada kuupäev: 12 kuud pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist] ja seejärel iga viie aasta järel esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande lõike 1 kohaste meetmete rakendamise kohta, kirjeldades parimaid tavasid, võimalikke edasisi tegevusi ning iga aruande esitamise vahel täheldatud arengut ja tulemusi.

1c. Liikmesriike innustatakse:

a) kooskõlastama ja tegema koostööd finantsharidusega seotud küsimustes liidu tasandil, näiteks kasutades avatud kooskõlastusmeetodeid ja vahetades ühiselt parimaid tavasid liidu rahandusministrite ja haridusministrite vahel, samuti teiste liidu institutsioonidega;

b) edendama finantsharidust ja -koolitust ka elukestva õppe võimaluste kaudu riiklikul tasandil, näiteks avaliku ja erasektori partnerluse või mentorprogrammide kaudu.

Komisjoni ja liikmesriikide eesmärk on tugevdada finantshariduse alast koostööd

Euroopa haridusruumis, näiteks Erasmus+ õpetajaakadeemiate algatuse kaudu. Liikmesriike kutsutakse üles kasutama olemasolevaid vahendeid ja liidu rahastamisprogramme liidu ja liikmesriikide tasandil, et edendada, toetada ja võimaldada finantsharidust ja -koolitust ning tagada diplomite vastastikune tunnustamine kogu Euroopa Liidus.

1d. Liikmesriigid võtavad finantskirjaoskuse edendamiseks mõeldud haridusvahendite väljatöötamisel arvesse riiklike pädevate asutuste, ülikoolide ja asjaomaste sidusrühmade panust.

Artikkel 16b

Klientide finantsharidus ja turundusteated

Finantskoolitusmaterjale, mille eesmärk on toetada üksikisikute finantskirjaoskust, võimaldades neil omandada finantspädevusi, ning mis ei meelita otseselt investeerima ühte või mitmesse kindlustustootesse või nende kategooriasse ega kasutama konkreetseid kindlustusteenuseid, ei käsitata käesoleva direktiivi kohaldamisel turundusteatena.“

10) Artikli 17 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Liikmesriigid tagavad, et kogu käesoleva direktiivi teemaga seotud teave (sh turundusteated) on õiglane, selge ja mitteeksitav.

Turundusteated peavad olema sellistena selgelt äratuntavad ning neis tuleb selgelt ära näidata, milline kindlustusandja või kindlustustoodete turustaja vastutab nende sisu ja levitamise eest, olenemata sellest, kas teabe edastab kõnealune kindlustusandja või kindlustustoodete turustaja otseselt või kaudselt.“

11) Artikkel 18 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 18 Kliendile esitatav üldteave 1. Liikmesriigid tagavad, et aegsasti enne seda, kui kindlustusleping või -pakkumine kliendile siduvaks muutub, edastatakse talle kavandatava lepingu pooleks oleva kindlustusandja kohta järgmine teave:

- a) kindlustusandja nimi ja tema õiguslik vorm;
 - b) kui kindlustuslepingut pakutakse asutamisõiguse või teenuste osutamise vabaduse alusel, siis liikmesriik, kus asub kindlustusandja peakontor ja (asjakohasel juhul) lepingut pakkuv filiaal;
 - c) peakontori ja (asjakohasel juhul) lepingut pakkuva filiaali aadress;
 - d) teave selle kohta, et kindlustusandjale on antud tegevusluba vastavalt direktiivi 2009/138/EÜ artiklile 14, tegevusloa andnud liikmesriigi pädev asutus ja tegevusloa kontrollimise viis;
 - e) viide direktiivi 2009/138/EÜ artiklis 51 sätestatud solventsuse ja finantsseisundi aruandele, mis teeb selle teabe kliendile hõlpsalt kättesaadavaks.
2. Kui kindlustuslepingut pakub kindlustusvahendaja, edastab ta aegsasti enne kliendi sidumist lepingu või pakkumisega kliendile järgmise lisateabe:
- a) kindlustusvahendaja nimi, õiguslik vorm ja aadress ning asjaolu, et ta on kindlustusvahendaja;
 - b) kui kindlustusvahendaja tegutseb asutamisõiguse või teenuste osutamise vabaduse alusel, siis liikmesriik, kus asub tema peakontor ja (asjakohasel juhul) lepingut pakkuv filiaal;
 - c) kas kindlustusvahendaja annab kavandatava kindlustuslepingu kohta nõu;
 - d) artiklis 14 osutatud kord, mis võimaldab klientidel ja teistel huvitatud isikutel esitada kaebusi kindlustusvahendajate peale, ja teave vaidluste kohtuvälise lahendamise korra kohta, millele on osutatud artiklis 15;
 - e) register, millesse kindlustusvahendaja on kantud, ja registreeringu kontrollimise viis;
 - f) kas vahendaja esindab klienti või tegutseb kindlustusandja heaks ja nimel.

3. Kui kindlustuslepingut pakub kindlustusandja, edastab ta aegsasti enne kliendi sidumist lepingu või pakkumisega kliendile järgmise lisateabe:
- a) kindlustusandja nimi, õiguslik vorm ja aadress ning asjaolu, et ta on kindlustusandja, kui sellest ei ole lõike 1 punkti a kohaselt juba teada antud;
 - b) kas ta annab kavandatava kindlustuslepingu kohta nõu;
 - c) artiklis 14 osutatud kord, mis võimaldab klientidel ja teistel huvitatud isikutel esitada kaebusi kindlustusandjate peale, ja teave vaidluste kohtuvälise lahendamise korra kohta, millele on osutatud artiklis 15;
 - d) teave selle kohta, et kindlustusandjale on antud tegevusluba vastavalt direktiivi 2009/138/EÜ artiklile 14, tegevusloa andnud liikmesriigi pädev asutus ja tegevusloa kontrollimise viis (v.a juhul, kui sellest on lõike 1 punkti d kohaselt juba teada antud);
 - e) kas kindlustusandja on kavandatava lepingu väljatöötaja või turustab ta seda teise kindlustusandja nimel.“

12) Artiklit 19 muudetakse järgmiselt:

- a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„**Avalikustamine**“;

- b) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

- i) sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„Liikmesriigid tagavad, et aegsasti enne seda, kui kindlustusleping või -pakkumine kliendile siduvaks muutub, esitab kindlustusvahendaja kliendile vähemalt järgmise teabe:“;

- ii) punkti c sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„kas ta kindlustustoodete puhul, mis ei ole kindlustuspõhised investeerimistooted,“;

- iii) punkt d asendatakse järgmisega:

- „d) kindlustuslepinguga seoses saadava tasu laad, eelkõige see, kas ta töötab:
- i) tasu alusel, mida maksab vahetult klient;
 - ii) mis tahes laadi vahendustasu alusel, mis sisaldub kindlustusmakses;
 - iii) muud liiki tasu alusel, mis võib olla igasugune majanduslik kasu, mida pakutakse või antakse seoses kindlustuslepinguga, või
 - iv) punktides i, ii ja iii loetletud tasu liikide kombinatsiooni alusel.“;

iv) punkt e jäetakse välja;

c) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Liikmesriigid tagavad, et kindlustusandja annab aegsasti enne seda, kui kindlustusleping või -pakkumine kliendile siduvaks muutub, kliendile teavet selle kohta, mis liiki tasu tema töötajad asjaomase kindlustuslepinguga seoses saavad.“

13) Artiklit 20 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„1. Aegsasti enne seda, kui kindlustusleping või -pakkumine muutub kliendile siduvaks, peab kindlustustoodete turustaja kliendilt saadud teabe põhjal välja selgitama asjaomase kliendi nõudmised ja vajadused ning andma talle kindlustustoote kohta mõistetaval kujul objektiivset teavet, mis võimaldab kliendil teha teadliku otsuse.“;

b) lõiked 3, 4 ja 5 asendatakse järgmistega:

„3. Kui kindlustusvahendaja, kes turustab kindlustustooteid, mis ei ole kindlustuspõhised investeerimistooted, teatab kliendile, et ta nõustab teda ausa ja individuaalse analüüsi alusel, on ta kohustatud nõustama piisavalt suure hulga turul pakutavate kindlustuslepingute põhjal, et ta võiks kutsealaste kriteeriumide kohaselt kliendile individuaalselt soovitada tema vajadustele kõige paremini vastavat kindlustuslepingut.“

4. Aegsasti enne seda, kui kindlustusleping või -pakkumine muutub kliendi jaoks siduvaks, ja sõltumata sellest, kas nõustatakse või mitte ja kas kindlustustoode kuulub vastavalt käesoleva direktiivi artiklile 24 tootepaketti, esitab kindlustuse turustaja kliendile arusaadavas vormis ning kindlustustoote keerukust ja kliendi tüüpi arvesse võttes kindlustustoote kohta arusaadaval kujul asjakohase teabe, mille alusel klient saaks teha teadliku otsuse.
 5. Seoses direktiivi 2009/138/EÜ I lisas loetletud kahjukindlustustoodete ja sama direktiivi II lisas loetletud elukindlustustoodete (v.a kindlustuspõhised investeerimistooted **ning muud kui elukindlustustooted artikli 2 lõike 1 punkti 17 alapunktide c–e tähenduses**) turustamisega esitatakse jaeklientidele käesoleva artikli lõikes 4 osutatud teave standardse kindlustustoote teabedokumendina paberil või muul püsival andmekandjal.“;
- c) lõiget 8 muudetakse järgmiselt:
- i) sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:
„Kahjukindlustustoote teabedokument sisaldab järgmist teavet:“;
 - ii) lisatakse järgmine alapunkt j:
„j) lepingu suhtes kohaldatav õigus, kui pooltel puudub vaba valik, või kui pooled saavad valida, siis õigus, mida kindlustusandja soovitab valida, ja pädev jurisdiktsioon.“;
- d) lisatakse lõige 8a järgmises sõnastuses:
- „8a. Muude elukindlustustoodete kui kindlustuspõhiste investeerimistoodete **ja artikli 2 lõike 1 punkti 17 alapunktide c–e tähenduses muude kui elukindlustustoodete** puhul sisaldab kindlustustoote teabedokument järgmist:
- a) teave kindlustuse liigi kohta;
 - b) kindlustuskaitse kokkuvõtte, sealhulgas üksikasjad kindlustushüvitiste ja -variantide ning neid tingivate asjaolude kohta, ning asjakohasel juhul katteta riskide kokkuvõtte;
 - c) kindlustusmaksete tasumise viis ja kestus;

- d) teave iga hüvitise, nii põhihüvitiste kui asjakohasel juhul ka lisahüvitiste kindlustusmaksete kohta;
 - e) asjakohasel juhul boonuste arvutamise ja jaotamise viisid;
 - f) tähtsamad juhtumid, mida kindlustus ei kata;
 - g) kohustused lepingu sõlmimisel;
 - h) kohustused lepingu kehtivusaja jooksul;
 - i) kohustused esitatud nõude puhul;
 - j) märge tagasiostuväärtuse ja sissemakstud väärtuse kohta ning millises ulatuses need on tagatud;
 - k) teave direktiivi 2009/138/EÜ artikli 186 kohase taganemisõiguse kohta, eelkõige üksikasjad kõnealuse õiguse kasutamise tähtaegade ja tingimuste kohta;
 - l) üldine teave kindlustuspoliisi liigi suhtes kohaldatavate maksueeskirjade kohta;
 - m) kindlustuslepingu kehtivusaeg, sealhulgas lepingu algus- ja lõppkuupäev;
 - n) lepingu lõpetamise viis;
 - o) lepingu suhtes kohaldatav õigus, kui pooltel puudub vaba valik, või kui pooled saavad valida, siis õigus, mida kindlustusandja soovitab valida, ja pädev jurisdiktsioon.“;
- e) lõiget 9 muudetakse järgmiselt:
- i) esimeses lõigus asendatakse sõnad „lõikes 8“ sõnadega „lõikes 8a“;
 - ii) teises lõigus asendatakse fraas „23. veebruariks 2017“ fraasiga [KUUPÄEV LISATAKSE VASTUVÕTMISE KUUPÄEVA ALUSEL].

14) Artikli 22 lõike 1 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Artiklites 18, 19 ja 20 osutatud teavet ei ole vaja esitada, kui kindlustustoodete turustaja tegevus on seotud suurte riskide vastu kindlustamisega või klientidega, kes vastavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/65/EL* artikli 4 lõike 1 punktis 10 määratletud kutseliste klientide kriteeriumidele.“

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL (ELT L 173, 12.6.2014, lk 349).“

15) Artikkel 23 asendatakse järgmisega:

„*Artikkel 23*

Elektroniline turustamine ja muud püsivad andmekandjad

1. Kindlustustoodete turustajad esitavad klientidele kogu käesoleva direktiiviga nõutava teabe elektroonilises vormingus.
Erandina esimesest lõigust esitavad kindlustustoodete turustajad jaekliendi taotluse korral esimeses lõigus osutatud teabe paberil ja tasuta.
2. Kindlustustoodete turustajad teavitavad jaekliente sellest, et neil on võimalus saada tasuta teavet paberil.
3. Kindlustustoodete turustajad teavitavad olemasolevaid jaekliente sellest, et neil on võimalus jätkata tasuta teabe saamist paberil või saada teavet ainult elektroonilises vormingus. Kindlustustoodete turustajad teavitavad olemasolevaid jaekliente sellest, et vähemalt kaheksa nädala pärast toimub automaatne üleminek elektroonilisele vormingule, kui nad ei taotle selle aja jooksul teabe paberil edastamise jätkamist. Olemasolevaid jaekliente, kes juba saavad lõikes 1 osutatud teavet elektroonilises vormingus, ei ole vaja teavitada.
4. ***Võttes arvesse muude kehtivate õigusaktide nõudeid, koostab*** EIOPA pärast ESMA-ga konsulteerimist ning tarbija- ja ettevõttestide tegemist hiljemalt [kaks aastat pärast

muutmisdirektiivi jõustumist] suunised, milles täpsustatakse elektroonilises vormingus teabe esitamist keskmisele sihtkliendile sobival, ning ajakohastab neid korrapäraselt.

Esimeses lõigus osutatud suunistes esitatakse:

- a) elektrooniliselt avalikustatava teabe esitusviis ja vorming, võttes arvesse erinevaid mudeleid ja kanaleid, mida kindlustustoodete turustajad võivad klientide teavitamiseks kasutada;
- b) vajalikud kaitsemeetmed, mis tagavad kliendi kasutatavast seadmest olenemata teabes orienteerumise lihtsuse ja teabe ligipääsetavuse;
- c) vajalikud kaitsemeetmed, mis tagavad teabe lihtsa leitavuse ja hõlbustavad kliendi jaoks teabe säilitamist püsival andmekandjal.“

16) Artikkel 25 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 25

Toodete järelevalve ja juhtimise nõuded

1. Väljatöötaja päritoluliikmesriik nõuab, et kindlustusandjad ja -vahendajad, kes töötavad välja kindlustustoote klientidele müügiks, kehtestavad kindlustustoodete enne nende turundamist või klientidele turustamist heakskiitmise ja olemasolevate kindlustustoodete enne nende turundamist või klientidele turustamist olulise muutmise heakskiitmise korra (edaspidi „toodete heakskiitmise kord“), haldavad, järgivad ja ajakohastavad seda.

Toote heakskiitmine toimub proportsionaalselt ja kooskõlas kindlustustoote laadiga.

Toote heakskiitmise kord peab sisaldama kõike alljärgnevat:

- a) iga kindlustustoote kindlaksmääratud sihtturu kirjeldus;
- b) sihtturu eesmärkide ja vajaduste selge määratlus;
- c) hinnang selle kohta, kas kindlustustoodete on kavandatud nii, et see vastaks sihtturu eesmärkidele ja vajadustele;

- d) hinnang kõigile kindlaksmääratud sihtturgu mõjutavatele asjakohastele riskidele ja selle kohta, kas kavandatud turustusstrateegia on kindlaksmääratud sihtturule sobiv;
- e) mõistlikud meetmed tagamaks, et kindlustustoodet turustatakse kindlaksmääratud sihtturul;
- f) kindlustuspõhiste investeerimistoodete puhul, **mis tehakse kättesaadavaks jaeklientidele**, selge **hinnang ja kirjeldus nii finantskindlustustoote kvantitatiivsete kui ka kvalitatiivsete omaduste kohta, sealhulgas:**
- i) **kõik tootega seotud kulud ja tasud;**
 - ii) **kas need kulud ja tasud on põhjendatud võrreldes toote väljatöötamise, haldamise ja levitamise tegelike kuludega ning** proportsionaalsed **(hinnastamine)**, võttes arvesse **sihtturu eesmärgi ja vajadusi**, toote omadusi, eesmärgi, strateegiat ja tootlust, samuti biomeetriliste ja muude riskide tagatise ja kindlustuskatet **;**
 - iii) **toote täiendavad omadused ja teenused, mis võivad mõjutada investoritele pakutavat väärtust ja kasu. Kui kindlustustoode pakub mitmesuguseid selle aluseks olevaid investeerimisvõimalusi, tuleb need nõuded täita ka iga investeerimisvõimaluse tasandil;**
- g) kindlustuspõhiste investeerimistoodete puhul hinnang riski kohta, et sihtturukliendid saavad kindlustuspõhise investeerimistoote põhiomadustest, kuludest ja riskidest valesti aru.

Teise lõigu punkti a kohaldamisel hindab tootja sihtturu määratlemise osana seda, millist tüüpi klientidele on toode suunatud, millised on toote mõistmiseks vajalikud teadmiste ja kogemuste tase, võime kanda kahjusid, riskitaluvus ja kas toode võimaldab sihtturul:

- a) **hallata sujuvalt lühiajalisi rahalisi vahendeid, et rahuldada lühiajalisi vajadusi;**
- b) **leevendada majanduslikke vapustusi; või**

c) *saavutada tulevasi pikaajalisi eesmärke.*

Toote heakskiitmise protsessiga tagatakse, et kindlustusseltsid ja -vahendajad võtavad kindlustustoodete väljatöötamisel arvesse klientide parimaid huve ning kliendile kavandatavat rahalist ja mitterahalist kasu.

Kindlustusandjad ja -vahendajad vaatavad korrapäraselt läbi oma väljatöötatud kindlustustooted, võttes arvesse kõiki sündmusi või riske, mis võivad kindlaksmääratud sihtturgu oluliselt mõjutada, et hinnata, kas kindlustustoode on jätkuvalt kooskõlas sihtturu eesmärkide, vajaduste ja omadustega.

1a. Kindlustusandjad ja -vahendajad tagavad, et juhtorganile esitatavad vastavusaruanded sisaldavad süstemaatiliselt teavet ettevõtte koostatud kindlustustootete kohta, sealhulgas teavet levitamisstrateegia ning finantsinstrumentidega seotud kavandatava rahalise ja mitterahalise kasu kohta klientidele. Kindlustusandjad ja -vahendajad teevad aruanded nõudmise korral pädevale asutusele kättesaadavaks.

■

■

3. Kindlustusandjad ja -vahendajad, kes töötavad välja kindlustustooteid, saavad nende pakutavatest kindlustustoodetest aru ja vaatavad need korrapäraselt läbi, võttes arvesse kõiki sündmusi või riske, mis võivad kindlaksmääratud sihtturgu oluliselt mõjutada, ning hindavad, kas toode on kooskõlas sihtturu eesmärkide ja vajadustega ning kas kavandatud turustusstrateegia on endiselt asjakohane.

Kindlustusandjad ja -vahendajad, kes töötavad välja kindlustustooteid, teevad turustajatele kättesaadavaks kogu kindlustustoodet ja selle heakskiitmise korda käsitleva teabe, mis on vajalik tootest ja selle hindamisel arvesse võetud elementidest täielikult arusaamiseks (sh täielikud ja täpsed üksikasjad kindlustustootete kulude ja tasude, *omaduste, eesmärkide, strateegia ja tootluse* kohta).

Kindlustuspõhiste investeerimistoodete puhul sisaldab turustajatele kättesaadavaks tehtav teave kõiki lõike 1 kolmanda lõigu punktides f ja g osutatud elemente, muid asjakohaseid andmeid ning selgitust, mis näitab, et kulud ja tasud on põhjendatud ja proportsionaalsed ning et toode vastab sihtturu klientide eesmärkidele ja vajadustele.

5. Kindlustustoodete turustaja, kes annab kliendile nõu kindlustustoodete kohta, mida ta ei ole ise välja töötanud, või soovitab kliendile sellist toodet, võtab asjakohased meetmed, et saada iga kindlustustoote kohta kolmanda lõike teises lõigus sätestatud teavet ning saada aru iga kindlustustoote omadustest ja kindlaksmääratud sihtturust, ***sealhulgas sihtturu jaoks olulistest rahalistest ja mitterahalistest hüvedest, kuid samuti tagada, et kindlustusselts või -vahendaja võtab arvesse sihtturu parimaid huve.***

5a. Kindlustuspõhiseid investeerimistooteid turustav kindlustusvahendaja või -andja:

- a) hoolitseb selle eest, et saab lõike 3 kolmandas lõigus osutatud teabe ja saab sellest täielikult aru;
- b) teeb kindlaks ja kvantifitseerib lisakulud ja -tasud, eelkõige turustuskulud, mida väljatöötaja ei ole kogukulude ja -tasude arvutamisel juba arvesse võtnud, ***sealhulgas sisenemiskulud, väljumiskulud ning turustajale laekunud ja tema poolt kinnipeetud kolmandate isikute maksed;***
- c) hindab, kas ***toote turustamisega seotud kogukulud ja -tasud, sealhulgas kliendile antava nõustamisega seotud kulud ja tasud,*** on sihtturu eesmärged ja vajadusi arvestades põhjendatud ja proportsionaalsed (hinnastamine);
- ca) ***hindab toote täiendavaid omadusi ja teenuseid, mis võivad mõjutada investoritele pakutavat väärtust ja kasu.***

Turustaja esitab kindlustuspõhise investeerimistoote välja töötanud kindlustusandjale või -vahendajale korrapäraselt kogu asjakohase teabe oma hinnastamise tulemuste kohta. Kui turustaja leiab, et on kulusid ja tasusid (eelkõige turustuskulusid), mida väljatöötaja ei ole oma hinnastamises täielikult arvesse võtnud, teavitab ta sellest

viivitamata väljatöötajat.

6a. Liikmesriigid tagavad, et kindlustusseltsid ja kindlustuspõhiseid investeerimistooteid koostavad või levitavad vahendajad võtavad toote järelevalve- ja juhtimisnõuete täitmisel arvesse:

- a) et kindlustuspõhise investeerimistoote kulud ja tasud oleksid kooskõlas sihtturu eesmärkide, vajaduste ja omadustega;**
- b) kui kindlustusseltsid ja -vahendajad toodavad või turustavad kindlustuspõhiseid investeerimistooteid, mis kuuluvad määruse (EL) nr 1286/2014 artikli 4 punktis 1 määratletud kombineeritud jaeinvesteerimistoodete alla, teevad nad käesoleva lõike kohaselt võrdlusanalüüsi. Turustajad võivad hindamisel tugineda tootja koostatud võrdlusrühmade analüüsile.**

Määruse (EL) nr 1286/2014 artikli 4 lõike 1 kohase kombineeritud jaeinvesteerimistoodete määratluse alla kuuluva kindlustuspõhise investeerimistoote tootja ja turustaja viib läbi kindlustustoote võrdlushindamise.

Kindlustusseltsid ja vahendajad, kes toodavad kindlustuspõhiseid investeerimistooteid, viivad lisaks sellele määruse (EL) nr 1286/2014 artikli 4 lõike 1 kohase kombineeritud jaeinvesteerimistoodete määratluse alla kuuluvate olemasolevate kindlustustoodete tootearuandluse teostamisel läbi võrdlusanalüüsi varasemate tulemuste kohta.

Kindlustusseltsid ja vahendajad, kes turustavad kindlustuspõhiseid investeerimistooteid, peavad lisaks sellele teostama teenuste kulude võrdlusanalüüsi, mis põhineb turu asjaomaste partnerite siseanalüüsil.

Võrdlushindamine viiakse läbi kindlustusseltside ja -vahendajate määratletud võrdlusrühma alusel. Kindlustusandjad ja -vahendajad põhjendavad ja dokumenteerivad võrdlusrühma valikut ja määratlust. Kui toode kuulub Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/65/EÜ artikli 1 lõikes 2 sätestatud eurofondi või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/61/EL artikli 4 lõike 1 punktis a sätestatud alternatiivse investeerimisfondi määratluse alla, võib võrdlusrühm

põhineda asjaomasel Euroopa fondide klassifitseerimissüsteemil vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/65/EÜ artikli 14 lõikele 1f või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/61/EL artikli 12 lõikele 1f.

EIOPA töötab hiljemalt... [12 kuud pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist] välja suunised protsessi ja kriteeriumide kohta, mida investeerimisühingud kasutavad võrdlusrühmade hindamisel, ning ajakohastab neid suuniseid korrapäraselt.

7. Kindlustusvahendaja või -andja, kes töötab välja või turustab kindlustuspõhiseid investeerimistooteid, dokumenteerib kõik tehtud hindamised *ja esitab taotluse korral need hinnangud asjaomasele pädevale asutusele, sealhulgas põhjendused ja tõendid kindlustuspõhise investeerimistoote kulude ja tasude proportsionaalsuse kohta:*

Vastavalt käesoleva direktiivi artikli 29 kohaselt avalikustatavale teabele esitab kindlustusselts või -vahendaja, kes töötab välja või levitab kindlustuspõhist investeerimistoodet, mis kuulub määruse (EL) nr 1286/2014 artikli 4 lõike 1 kohase kombineeritud jaeinvesteerimistoote määratluse alla, pädevatele asutustele jaeinvestoritele suunatud kindlustuspõhise investeerimistoote kulude ja tasude üksikasjad, sealhulgas vajaduse korral kindlustuspõhise investeerimistoote kuludes sisalduvad turustamiskulud ja nõustamisega seotud kulud. Pädevad asutused edastavad need andmed põhjendamatu viivitusega EIOPA-le.

EIOPA koostab pärast ESMA ja pädevate asutustega konsulteerimist ja ettevõtetestide tegemist regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et määrata kindlaks alljärgnev:

- a) *koosõlas artikli 29 kohaselt avalikustatava teabega päritoluliikmesriigi ametiasutustele esitatavate andmete sisu ja liik, tuginedes olemasolevatele avalikustamis- ja aruandluskohustustele;*
- b) *artikli 29 kohaselt avalikustatava teabe vorming, sagedus ja alguskuupäev.*

EIOPA esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt ... [18 kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva].

Komisjonile antakse õigus käesolevat direktiivi täiendada, võttes vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1094/2010 artiklitega 10–14.

7a. Kindlustusselts, kes töötab välja ja pakub või soovib kindlustuspõhist investeerimistoodet, võib kehtestada ühe hinnastamiskorra, mis hõlmab nii väljatöötamis- kui ka levitamisetappi.

9. EIOPA töötab hiljemalt... [12 kuud pärast muutmisdirektiivi jõustumist] välja suunised, et täpsustada kriteeriumid, mille alusel määratakse kindlaks, kas kulud ja tasud on põhjendatud ja proportsionaalsed, ning ajakohastab neid suuniseid korrapäraselt.

11. Käesolevas artiklis osutatud põhimõtted, menetlused ja meetmed ei piira muude käesoleva direktiivi kohaste nõuete täitmist, muu hulgas seoses avalikustamise, sobivuse või asjakohasuse, huvide konflikti väljaselgitamise ja haldamise ning kolmanda isiku maksetega.

12. Käesolevat artiklit ei kohaldata kindlustustoodetele, mis hõlmavad suurte riskide kindlustamist.“

13. Hiljemalt... [viis aastat pärast käesoleva muutmisdirektiivi kohaldamise alguskuupäeva] edastavad liikmesriigid komisjonile ja ESMAle kogu asjakohase teabe käesoleva artikli rakendamise kohta. Komisjon ja ESMA võivad nõuda liikmesriikide pädevatelt asutustelt täiendavat teavet.

Liikmesriikide esitatud teabe põhjal hindab komisjon, konsulteerides ESMA ja EIOPaga, käesoleva artikli tõhusat rakendamist ja hindab eelkõige järgmist:

a) kas käesolevas artiklis sätestatud rangemate tootejuhtimisnõuete mõju on toonud kaasa parema hinna ja kvaliteedi suhte kodanike jaoks;

b) käesoleva direktiivi asjakohaste sätete mõju võimalikele stiimulitega seotud huvide konfliktidele, kulude muutumisele, kapitaliturgudel tehtavate

jaeinvesteeringute üldisele tasemele, tarbijakaitsele ja turustuseeskirjade asjakohasusele;

c) finantsalase kirjaoskuse meetmete rakendamist.

Kui komisjoni läbiviidud hindamine tõestab, et käesolevas artiklis sätestatud uute tootejuhtimise nõuete rakendamine ei too tarbijate jaoks kaasa positiivseid muutusi, lisab komisjon oma aruandele vajaduse korral seadusandliku ettepaneku käesoleva direktiivi muutmiseks.“;

17) Artikkel 26 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 26

Lisanõuete kohaldamisala

Käesolevas peatükis kehtestatakse kindlustustoodete turustamise suhtes kohaldatavate nõuete lisanõuded juhtudeks, kui kindlustustoodete turustamine on seotud kindlustuspõhiste investeerimistoodete müügiga.

Kindlustuspõhiseid investeerimistooteid võib turustada ainult:

- a) kindlustusvahendaja,
- b) kindlustusandja.“

18) Lisatakse järgmine artikkel 26a:

„Artikkel 26a

Turundusteed ja -tavad

1. Erandina artikli 17 lõikest 2 tagavad liikmesriigid, et kindlustuspõhiste investeerimistoodete turundusteed on sellistena selgelt äratuntavad ning neis on selgelt määratletud nende sisu ja levitamise eest vastutav kindlustusvahendaja või -andja, olenemata sellest, kas ta edastab teate otseselt või kaudselt.

2. Liikmesriigid tagavad, et kindlustuspõhise investeerimistoote turundusteaded koostatakse, kavandatakse ja esitatakse viisil, mis on õiglane, selge, mitteeksitav, kasu ja riskide esituse poolest tasakaalus ning sisu ja levitamiskanalite seisukohast sihtrühma jaoks sobiv ning kui see on seotud artikli 25 lõike 1 kohaselt kindlaks määratud sihtturule mõeldud konkreetse kindlustuspõhise investeerimistooteaga.

Kõigis kindlustuspõhiste investeerimistoodete turundusteadetes esitatakse silmatorkavalt ja kokkuvõtlikult asjaomaste toodete põhiomadused.

Sõltuvalt andmekandja omadustest tehakse teave kättesaadavaks pesaakna, kerimise, QR-koodi või muu sarnase kaudu.

Kindlustuspõhiste investeerimistoodete turundusteadetes põhiomaduste esitamine tagab, et jaeinvestorid saavad kergesti aru toote põhiomadustest ja nendega seotud peamistest riskidest.

3. Liikmesriigid tagavad, et turundustavad ja nende kasutus oleksid õiglased, mitteeksitavad ja sihtrühma jaoks asjakohased. ***Liikmesriigid tagavad, et kindlustusseltsid ja -vahendajad, kes teostavad käesoleva lõike kohaldamiseks üksikisikute profiilianalüüsi, järgivad täielikult määrust (EL) 2016/679.***

4. Kui kindlustuspõhise investeerimistoote väljatöötaja koostab ja esitab turustajale kasutamiseks turundusteaded, vastutab nende sisu ja ajakohastamise eest väljatöötaja. Levitaja vastutab selliste teadete kasutamise eest ja tagab nende kasutamise üksnes kindlaksmääratud sihtturul ja kooskõlas sihtturu jaoks kindlaksmääratud levitamisstrateegiaga.

Kui kindlustusandja või -vahendaja, kes pakub või soovib kindlustuspõhiseid investeerimistooteid, mida ta ei ole ise välja töötanud, tegeleb oma turundusteadetega ise, vastutab ta täielikult nende asjakohasuse, ajakohastamise ja kindlaksmääratud sihtturule sobiva kasutamise eest.

4a. Kui kindlustusandja või -vahendaja kasutab finants-mõjuisiku teenuseid, peab kindlustusandja või -vahendaja:

- a) *sõlmima finants-mõjuisikuga kirjaliku lepingu, milles määratakse kindlaks kindlustusandja või kindlustusvahendaja nimel teostatava tegevuse laad ja ulatus;*
 - b) *esitama taotluse korral pädevale asutusele kõigi nende finants-mõjuisikute nimed ja kontaktandmed, kelle teenuseid ta kasutab;*
 - c) *kontrollima korrapäraselt, kas nende finants-mõjuisikute tegevus, kelle teenustele ta tugineb, vastab lõigetele 1–4.*
5. Liikmesriigid tagavad, et kindlustusandjad ja -vahendajad esitavad oma juhtorganile aastaaruanded turundusteadete ja -strateegiate kasutamise kohta, turundusteadete ja -tavade seotud ja käesolevas direktiivis sätestatud kohustuste täitmise kohta ning selliste kohustustega seoses teada antud rikkumiste ja väljapakutud lahenduste kohta.
6. Liikmesriigid tagavad, et nende pädevad asutused saavad võtta õigeaegseid ja tulemuslikke meetmeid seoses *nende territooriumil levitatavate* turundusteadete või *nende territooriumil toimuva turundustegevusega*, mis ei vasta lõigete 1–3 nõuetele.
7. Liikmesriigid tagavad, et kindlustusandjad ja -vahendajad dokumenteerivad kõik oma *jaeklientidele või potentsiaalsetele jaeklientidele pakutavad või neile kättesaadavaks tehtud* kindlustuspõhiseid investeerimistooteid käsitlevad turundusteaded või nende *jaeklientidele või potentsiaalsetele jaeklientidele pakutavad või neile kättesaadavaks tehtud* turundusteaded, mille on esitanud kolmas isik, kellele makstakse tasu või keda stimuleeritakse mitterahalise hüvitisega.

Selliseid andmeid säilitatakse vähemalt kindlustusandja või -vahendaja ja kliendi vahelise suhte kestvuse ajal. Kui lepingu kestus on pikem kui seitse aastat, säilitatakse ainult olulist teavet sisaldavaid andmeid.

Kindlustusandja või kindlustustoodete turustaja saab need andmed pädeva asutuse nõudmise korral esitada.

Esimeses lõigus osutatud andmed sisaldavad kõike alljärgnevat:

- a) turundusteate sisu;

- b) turundusteate esitamiseks kasutatud meediumi üksikasjad;
- c) turundusteate kuupäev ja esitamise kestus (mis ajast mis ajani);
- d) klientide segmendid, kellele turundusteade on suunatud, või profiilianalüüsi määravad tegurid;
- e) liikmesriigid, kus turundusteade kättesaadavaks tehti;
- f) sellise kolmanda isiku andmed, kes on kaasatud turundusteate levitamisse.

Punktis f osutatud andmed sisaldavad asjaomaste füüsiliste või juriidiliste isikute seaduslikke nimesid, registreeritud aadresse, kontaktandmeid ja asjakohasel juhul sotsiaalmeedia aadresse.

8. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 38 vastu delegeeritud õigusakt käesoleva direktiivi täiendamiseks, sätestades alljärgneva:
- a) kindlustuspõhise investeerimistoote põhiomadused, mis tuleb avalikustada kõigis jaeklientidele või potentsiaalsetele jaeklientidele suunatud turundusteadetes, ning kõik muud asjakohased kriteeriumid, millega tagatakse, et need põhiomadused on silmatorkavad ja keskmisele jaekliendile kergesti kättesaadavad, olenemata sidevahendist;
 - b) tingimused, millele kindlustuspõhise investeerimistoote turundusteadet ja -tavad peaksid vastama, et olla õiglased, selged, mitteeksitavad, kasu, **kulude** ja riskide esituse poolest tasakaalus ning sisu ja levitamiskanalite osas sihtrühma või asjakohasel juhul sihtturu jaoks sobivad.“;

- 19) Artikli 28 lõige 2 asendatakse järgmisega:

Kui kindlustusvahendaja või -andja poolt kooskõlas artikliga 27 huvide konflikti haldamiseks kehtestatud organisatsiooniline või halduskord ei ole piisav, et küllaldase kindlusega vältida klientide huvide kahjustamist, teavitab kindlustusvahendaja või -andja klienti aegsasti enne seda, kui kindlustusleping või -pakkumine muutub kliendi jaoks siduvaks, selgelt võimaliku huvide konflikti üldisest laadist või allikast.“

20) Artikkel 29 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 29

Klientide ja kindlustusvõtjate teavitamine

1. Ilma et see piiraks artikli 18 ning artikli 19 lõigete 1 ja 2 kohaldamist, tagavad liikmesriigid, et kindlustuspõhiseid investeerimistooteid turustavad kindlustusvahendajad ja -andjad esitavad klientidele **või potentsiaalsetele klientidele** aegsasti enne seda, kui kindlustusleping või -pakkumine muutub kliendile siduvaks, asjakohase individuaalse teabe kliendile pakutavate kindlustuspõhiste investeerimistoodete kohta. See teave peab sisaldama kõiki järgmisi andmeid:

a) nõustamise koht;

i) kas nõu antakse sõltumatult või mitte;

ii) kas nõustamine põhineb eri liiki kindlustuspõhiste investeerimistoodete ja asjakohasel juhul nende **aluseks olevate investeerimisvõimaluste** laiapõhjalisel või piiratumal analüüsil, ning eelkõige, kas valik piirdub toodete ja varadega, mille on välja töötanud või mida pakuvad üksused, kellel on kindlustusvahendaja või -andjaga märkimisväärne seos või muud õiguslikud või majandussuhted (näiteks lepinguline suhe), mis on nii lähedased, et võivad kahjustada pakutava nõustamise sõltumatust;

iii) kas kindlustusvahendaja või -andja pakub kliendile soovitatud kindlustuspõhise investeerimistoote sobivuse korrapärast hindamist;

iv) kui kindlustusvahendaja või -andja annab jaekliendile sõltumatut nõu, kas soovitatavate kindlustuspõhiste investeerimistoodete valik piirdub ainult mitmekesiste, mittekeerukate (nagu on osutatud artikli 30 lõikes 3) ja kulutõhusate kindlustuspõhiste investeerimistoodetega või mitte;

■

- b) kavandatava kindlustuspõhise investeerimistoote põhiomaduste kirjeldus ning (asjakohasel juhul) soovitatud aluseks olevad **investeerimisvõimalused** ja -strateegiad, sealhulgas asjakohased suunised ja hoiatused kindlustuspõhise investeerimistootega seotud riskide kohta ja (asjakohasel juhul) soovitatud aluseks olevad **investeerimisvõimalused** või toote investeerimisstrateegia;
- c) teave kavandatava kindlustuskaitse kohta, sealhulgas üksikasjad kindlustushüvitiste ja -variantide ning neid tingivate asjaolude kohta, ning asjakohasel juhul kokkuvõtte katteta riskidest ja eranditest, mille kohta nõudeid esitada ei saa;
- d) teave kõigi otseste ja kaudsete kulude, seotud tasude ja kolmandate isikute maksete kohta, sealhulgas kõik kindlustuspõhise investeerimistoote turustamisega seotud kulud ja tasud ning asjakohasel juhul kulud nõustamisele selle kohta, kuidas klient võib selle eest maksta, ja maksete kestus;
- e) lepingu suhtes kohaldatav õigus ja pädev jurisdiktsioon;
- f) üldine teave kindlustuspõhise investeerimistoote liigi suhtes kohaldatavate maksueeskirjade kohta.

Esimese lõigu punktis d osutatud teabele lisatakse standardses ja **jaekliendile** arusaadavas keeles sobiv selgitus kulude, tasude ja kolmandate isikute maksete mõju kohta eeldatavale tulule.

Liikmesriigid tagavad, et kindlustusvahendajad ja -andjad esitavad koondteabe kõigi esimese lõigu punktis d osutatud kulude, tasude ja kolmandate isikute maksete kohta, et klient saaks aru kogukuludest ja kumulatiivsest mõjust investeringu tasuvusele. Üldkulu väljendatakse rahalises väärtuses ja protsendina, mis arvutatakse kindlustuspõhise investeerimistoote kehtivusaja kohta. **Kindlustusvahendajad ja -andjad teavitavad kliente selgesõnaliselt nende õigusest nõuda kõnealuse teabe üksikasjalikku jaotust ja esitavad kliendi taotlusel sellise** üksikasjaliku jaotuse.

Kui kolmanda isiku makseid ei ole võimalik lepingueelses etapis avalikustada, tuleb kliendile selgelt ja jaekliendile arusaadaval ja täpsel viisil teatavaks teha summa

arvutamise meetod. Kindlustusvahendajad ja -andjad esitavad oma klientidele ka tagantjärele teabe saadud või makstud kolmandate isikute maksete täpse summa kohta.

Kindlustusvahendaja või -andja poolt seoses kindlustuspõhise investeerimistoote pakkumise või turustamisega makstud või saadud kolmandate isikute maksed esitatakse eraldi. Kindlustusvahendaja või -andja avalikustab selliste (sh korduvate) kolmanda isiku maksete kumulatiivse mõju netotulule kindlustuspõhise investeerimistoote kehtivusaja kohta. Kolmanda isiku maksete eesmärki ja mõju netotulule selgitatakse standardsel viisil ja keskmisele jaekliendile arusaadavas keeles.

2. Liikmesriigid tagavad, et kindlustuspõhiste investeerimistoodete väljatöötajad koostavad kokkuvõtliku personaalse dokumendi, mis sisaldab põhiteavet, mis esitatakse igal aastal toodet omavale jaekliendile (edaspidi „aastaaruanne“).

Täpne kuupäev, millele aastaaruandes esitatud teave viitab, on selgelt välja toodud.

Aastaaruandes sisalduv teave peab olema täpne ja ajakohane.

Väljatöötajad teevad aastaaruande igale jaekindlustusvõtjale elektroonilises vormingus tasuta kättesaadavaks. Taotluse korral esitatakse elektrooniliselt kättesaadav teave ka paberil.

Aastaaruannet ei ole vaja esitada, kui väljatöötaja annab oma jaekindlustusvõtjatele juurdepääsu internetipõhisele süsteemile, mis kvalifitseerub püsivaks andmekandjaks, kus on lõikes 3 sätestatud asjakohast teavet sisaldavatele ajakohastele aruannetele lihtne juurde pääseda ja väljatöötajal on tõendeid selle kohta, et jaekindlustusvõtja on neid aruandeid viimase 12 kuu jooksul vaadanud.

3. Aastaaruanne sisaldab vähemalt järgmist põhiteavet:
 - a) kogukulud, asjaomased tasud ja kolmandate isikute maksed liigendatuna rahalises väärtuses ja protsentides, mida jaekindlustusvõtja on viimase 12 kuu jooksul otseselt või kaudselt tasunud või kandnud, ning koordina kindlustuspõhise investeerimistoote lepinguperioodi algusest peale;

- b) kindlustuspõhise investeerimistoote iga *investeerimisvõimaluse* aastane tootlus ja portfelli aastane üldine tootlus, mõlemad võrrelduna eelmiste aastate tootlusega;
- c) eristatult kõik maksud (sh riigilõiv, tehingumaks, kinnipeetav maks ja muud maksud), mida kindlustusandja kindlustuspõhise investeerimistoote seoses jaekliendilt kogub;
- d) asjakohasel juhul kindlustuspõhise investeerimistoote aluseks olevate *investeerimisvõimaluste* turuväärtus või hinnanguline väärtus, kui turuväärtus ei ole teada;
- e) jaekindlustusvõtja poolt viimase 12 kuu jooksul seoses kindlustuspõhise investeerimistoote teatud maksed, sealhulgas investeeringud, deposiidid, sissemaksed, kindlustusmaksed ja tasud, millest on maha arvatud kõik väljavõetud summad;
- f) ■ individuaalsed prognoosid lepingulise või soovitatava hoidmisaja lõpuks, mis põhinevad investeeringu jooksva väärtusel ja selle senisel arengul ning on seotud lepingueelsete tootluse stsenaariumidega, määruses nr 1286/2014 sätestatud põhiteabedokumendis ning hoiatus, et need prognoosid võivad erineda investeeringu tegelikust lõppväärtusest;
- g) teave investeeringu ennetähtaegse lõpetamise või teenuseosutaja vahetamise tingimuste ja finantstagajärgede kohta, sealhulgas tagasiostuväärtus ja kindlustuspoliisi tagasiostmise tingimused;
- h) lühikokkuvõtte kindlustuskattest, eelkõige kindlustushüvitistest ja variantidest ning teave selle kohta, mis juhtub kindlustatud isiku surma või muu kindlustusjuhtumi toimumise korral;
- i) kindlustuspõhiste investeerimistoodete puhul, mille tingimustes on ette nähtud perioodilised kindlustusmaksete läbivaatamised, prognoositavad kindlustusmaksed, mis on vajalikud olemasolevate kattehüvitiste säilitamiseks kuni 55-, 65-, 75- ja 85-aastaseks saamiseni.

Ilma et see piiraks käesolevas lõikes sätestatud nõudeid, kohaldatakse juhul, kui konkreetse toote kohta ei ole aastaaruande koostamiseks piisavalt teavet, aastaaruande suhtes kohaldatavaid nõudeid üksnes lepingute suhtes, mis on sõlmitud pärast direktiivi .../... [märkida käesoleva muutmisdirektiivi number] jõustumist.

4. Lõikes 1 kirjeldatud teave ning lõigetes 2 ja 3 osutatud aastaaruanne esitatakse jaeklientidele ja kindlustusvõtjatele, kasutades liidu standardterminoloogiat ja vormi.
- Ilma et see piiraks tootja poolt oma jaekindlustusvõtjatele artikli 29 lõike 2 viienda lõigu kohast juurdepääsu veebipõhisele süsteemile, on lubatud käesoleva artikli lõigete 1, 2 ja 3 kohaselt nõutava teabe kihiline esitamine, mille puhul teabe üksikasjalikke osi saab esitada hüppikakende või kaasnevate kihtide linkide kaudu, kui iga-aastane aruanne esitatakse elektroonilisel kujul. Sellisel juhul peab olema võimalik aastaaruanne välja trükkida üheainsa dokumendina.*

EIOPA koostab pärast ESMA-ga konsulteerimist ning tarbija- ja ettevõtjatestide tegemist regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada järgmist:

- a) lõigetes 1 ja 3 loetletud teabe esitamise vorming, sealhulgas dokumendi vorm ja pikkus ning iga teabeelemendi sisu;
- b) lõigetes 1 ja 3 loetletud teabe *avalikustamisel kindlustusandjate ja vahendajate poolt* kasutatav ■ standardterminoloogia *ning lühikesed ja kokkuvõtlikud selgitused*. Selgitus tagab, et kõik jaekliendid, kellel puuduvad eriteadmised kindlustuspõhiste investeerimistoodete kohta, saavad neist tõenäoliselt aru;

EIOPA esitab kõnealuse regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt [väljaannete talitus, palun lisada kuupäev: 18 kuud pärast jõustumist].

Komisjonile antakse õigus täiendada käesolevat direktiivi, võttes vastu ■ regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1094/2010 artiklile 10.

5. Liikmesriigid tagavad, et kindlustuspõhiseid investeerimistoodeteid turustavad kindlustusvahendajad ja -andjad esitavad jaeklientidele esitatavas teabematerjalis (sh turundusteadetes) asjakohased hoiatused eriti riskantsete *või keerukate*

kindlustuspõhiste investeerimistoodete ja asjakohasel juhul nende aluseks olevate **investeerimisvõimalustega** kaasneva võimaliku kahju riski kohta.

EIOPA koostab hiljemalt [18 kuud pärast muutmisdirektiivi jõustumist] suunised eriti riskantsete **või keerukate** kindlustuspõhiste investeerimistoodete mõiste kohta, võttes nõuetekohaselt arvesse selliste eri liiki toodete eripära, ja ajakohastab neid korrapäraselt.

EIOPA koostab regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada selliste riskihoiatuste vormi ja sisu, võttes nõuetekohaselt arvesse eri liiki kindlustuspõhiste investeerimistoodete ja teadete liikide, **sealhulgas mitmeid valikuvõimalusi pakkuvate toodete** eripära.

EIOPA esitab kõnealuse regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt [väljaannete talitus, palun lisada kuupäev: 18 kuud pärast jõustumist].

Komisjonile antakse volitus võtta vastu kolmandas lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1094/2010 artikliga 10.

Riiklikud pädevad asutused jälgivad riskihoiatuste **■** kohaldamist **■**. Kui tekib kahtlus seoses selliste riskihoiatuste kasutamise **või** kasutamata **jätmisega, mis** võib oluliselt mõjutada investorite kaitset, **võivad pädevad asutused** nõuda, et kindlustuspõhiseid investeerimistooteid turustavad kindlustusvahendajad ja -andjad kasutaksid riskihoiatusi.“;

21) Lisatakse järgmised artiklid 29a ja 29b:

„Artikkel 29a

Stiimulid

■

2. Liikmesriigid tagavad, et **kindlustusandjad või -vahendajad**, kes turustavad kindlustuspõhiseid investeerimistooteid vastavalt artikli 30 lõikele 1, saavad kolmandalt isikult või maksavad kolmandale isikule tasusid või hüvesid üksnes siis, kui nad tagavad, et selliste tasude või hüvede vastuvõtmine või maksmine ei kahjusta nende

kohustust tegutseda ausalt, õiglaselt ja professionaalselt kooskõlas oma klientide parimate huvidega. Kindlustusvahendajad ja -andjad avalikustavad selliste kolmandate isikute maksete olemasolu, laadi ja summa vastavalt artiklile 29.

3. Liikmesriigid tagavad, et asjakohasel juhul teavitavad kindlustusvahendajad ja -andjad klienti mehhanismidest, kuidas antakse kliendile edasi kindlustuspõhise toote turustamisega seoses saadud tasud või rahalised või mitterahalised hüved.
4. Liikmesriigid võivad käesoleva artikliga hõlmatud küsimustes kehtestada kindlustusvahendajatele ja -andjatele rangemaid nõudeid. Eelkõige võivad liikmesriigid keelata või piirata kindlustusnõustamise puhul tasude või vahendustasude või mitterahaliste hüvede pakkumist kolmandatele isikutele või nende vastuvõtmist kolmandatelt isikutelt.

Rangemate nõuetega võib nõuda niisuguste tasude või mitterahaliste hüvede klientidele tagastamist või kliendi poolt makstavatest tasudest mahaarvestamist.

Käesolevas lõikes osutatud liikmesriikide rangemaid nõudeid peavad täitma kõik kindlustusvahendajad ja -andjad, sh need, kes tegutsevad teenuste osutamise vabaduse või asutamisevabaduse alusel, kui kindlustusleping sõlmitakse kliendiga, kelle püsiv elu- või tegevuskoht asub asjaomases liikmesriigis.

4a. Liikmesriigid nõuavad, et kui kindlustuspõhiseid investimistooteid turustav kindlustusvahendaja või -andja teavitab klienti, et nõu antakse sõltumatult, siis kindlustusvahendaja või -andja:

- a) hindab piisavalt suurt hulka turul kättesaadavaid kindlustustooteid, mis on oma liigi ja pakujate poolest piisavalt mitmekesised, tagamaks, et kliendi eesmärke on võimalik nõuetekohaselt täita ning et need ei piirdu kindlustustoodetega, mille on välja andnud või mida pakuvad üksused, kellel on kindlustusvahendaja või -andjaga märkimisväärne seos;***
- b) ei võta klientidele teenuse osutamisega seoses vastu ega saa mingit tasu ega rahalist või mitterahalist hüve, mida pakub kolmas isik või tema nimel tegutsev isik.***

Käesolev lõige ei takista neid kindlustusvahendajaid, kelle õiguslik seisund kvalifitseerub sõltumatuks, esitlemast end lepinguliselt mitte seotuna konkreetse kindlustusseltsiga, kui nad osutavad, et saavad stiimuleid.

5. Komisjonil on õigus täiendada käesolevat direktiivi, võttes kooskõlas artikliga 38 vastu delegeeritud õigusakte, et täpsustada:
 - a) kuidas peavad kindlustusvahendajad ja -andjad järgima käesolevas artiklis sätestatud põhimõtteid;
 - b) kriteeriumid, mille põhjal hinnata, kas stiimuleid pakkuvad või saavad kindlustusvahendajad või -andjad täidavad oma kohustust tegutseda kliendi huvides ausalt, õiglaselt ja professionaalselt.

■
„Artikkel 29b

Klientide parimad huvid

1. Liikmesriigid nõuavad, et tarbijatele investeerimisteenuste või vajaduse korral kõrvalteenuste osutamisel tegutseb kindlustusandja või -vahendaja ausalt, õiglaselt ja professionaalselt kooskõlas oma tarbijate parimate huvidega ning järgib eelkõige käesolevas artiklis ja artiklis 17 sätestatud kohustusi.

1a. Liikmesriigid tagavad, et kliendi parimates huvides tegutsemiseks ■ on kindlustusandjad ja -vahendajad kindlustuspõhiste investeerimistoodetega seotud ***investeerimisnõustamise*** korral kohustatud:

- a) ***teavitama klienti kindlustuspõhiste investeerimistoodete või vajaduse korral aluseks olevate investeerimisvõimaluste valikust, mida kindlustusandja või kindlustusvahendaja on hinnanud, ning andma sellist nõu kliendi vajadustele vastava asjakohase kindlustuspõhiste investeerimistoodete valiku või asjakohasel juhul aluseks olevate investeerimisvõimaluste hindamise alusel. Kindlustuspõhiste investeerimistoodete valik peab kajastama kindlustusandja või -vahendaja ärimudelit.***

Kui kindlustusandjad ja -vahendajad on seotud ainuõiguslike partnerlustega, võivad nad luua sobiva valiku kindlustuspõhistest investeerimistoodetest ainult ühe kindlustusandja pakutavate toodete või, kui see on asjakohane, nende aluseks olevate investeerimisvõimaluste seast. Sellisel juhul teavitatakse kliente sellest kooskõlas kohaldatavate nõuetega, eelkõige artikli 29 lõike 1 punkti a alapunktiga ii;

- b) soovitama artikli 30 lõike 1 kohaselt kliendile sobivaks tunnistatud sarnaste omadustega kindlustuspõhiste investeerimistoodete **hulgast kõige tõhusamat kindlustuspõhist investeerimistoodet** või asjakohasel juhul selle **aluseks olevaid investeerimisvõimalusi, võttes arvesse nende tootlikkust, riskitaset, kulusid ja tasusid, millest on teatatud artikli 25 lõike 1c kohaselt, ning kui soovitatakse samaväärset, kõrgema hinnaga toodet, siis põhjendama seda objektiivselt ja registreerima selle põhjenduse;**
- c) **■**
- ca) **mitte seadma kindlustusandja või -vahendaja finants- või muid huve kliendi huvidest kõrgemale;**
- d) soovitama kindlustuspõhiseid investeerimistooteid, mille kindlustuskate on kooskõlas kliendi kindlustussoovide ja -vajadustega.

1b. Kui kindlustusandjate ja -vahendajate suhtes kohaldatakse stiimulikeeldu, eeldatakse, et käesoleva artikli tingimused on täidetud. Liikmesriigi pädev asutus võib selle eelduse ümber lükata, kui kindlustusandja või -vahendaja ei vasta käesoleva artikli sätetele.

1c. EIOPA võib koostöös riiklike pädevate asutustega korraldada ja viia läbi kohustusliku vastastikuse eksperdihinnangu käesolevas artiklis sätestatud kohustuste rakendamise kohta.

2. Komisjonil on õigus käesolevat direktiivi täiendada, võttes kooskõlas artikliga 38 vastu delegeeritud õigusakte, millega täpsustada, kuidas kindlustusvahendajad ja -andjad peavad järgima käesolevas artiklis sätestatud põhimõtteid.

Kõnealustes delegeeritud õigusaktides võetakse arvesse kliendile pakutavate või

osutatavate teenuste laadi ning pakutavate või kaalutavate toodete laadi *ja vajaduse korral selle aluseks olevaid investeerimisvõimalusi*, sealhulgas kindlustuspõhiste investeerimistoodete eri liike *või vajaduse korral selle aluseks olevaid investeerimisvõimalusi*.”

22) Artiklit 30 muudetakse järgmiselt:

a) lisatakse järgmine lõige -1:

„-1. Liikmesriigid nõuavad, et kindlustuspõhiseid investeerimistooteid turustavad kindlustusvahendajad ja -andjad hindaksid kliendile soovitatud või tema nõutud toodete ja asjakohasel juhul nende aluseks olevate *investeerimisvõimaluste* sobivust või asjakohasust aegsasti enne seda, kui kindlustusleping või -pakkumine muutub kliendi jaoks siduvaks. Iga selline hindamine peab toimuma proportsionaalse ja vajaliku teabe alusel, mille kindlustusvahendaja või -andja on käesolevas artiklis sätestatud nõuete kohaselt kliendi kohta hankinud.

Liikmesriigid tagavad, et kindlustuspõhiseid investeerimistooteid turustavad kindlustusvahendajad ja -andjad selgitavad klientidele sobivuse või asjakohasuse hindamise eesmärki enne neilt andmete küsimist. Liikmesriigid tagavad, et kindlustuspõhiseid investeerimistooteid turustavad kindlustusvahendajad ja -andjad hoiatavad kliente standardvormis alljärgneva eest:

- a) et ebatäpse või mittetäieliku teabe esitamine võib kahjustada kindlustusvahendaja või -andja tehtava hindamise kvaliteeti;
- b) et teabe puudumine ei võimalda kindlustuspõhiseid investeerimistooteid turustavatel kindlustusvahendajatel ja -andjatel klienti nõustada ega otsustada, kas kavandatav teenus või finantsinstrument on kliendile sobiv või asjakohane.

Liikmesriigid tagavad, et kindlustuspõhiseid investeerimistooteid turustavad kindlustusvahendajad ja -andjad esitavad klientidele küsimise peale aruande sobivuse või asjakohasuse hindamiseks kogutud teabe kohta. Aruanne esitatakse EIOPA poolt välja töötatud standardvormis.

EIOPA koostab regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et määrata kindlaks teises

lõigus osutatud selgitus ja hoiatus ning kolmandas lõigus osutatud aruande vorm ja sisu.

EIOPA esitab kõnealuse regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt [väljaannete talitus, palun lisada kuupäev: 18 kuud pärast jõustumist].

Komisjonil on õigus võtta need regulatiivsed tehnilised standardid vastu vastavalt määruse (EL) nr 1094/2010 artiklile 10.“;

b) lõiked 1, 2 ja 3 asendatakse järgmistega:

„1. Ilma et see piiraks artikli 20 lõike 1 kohaldamist, hangib kindlustusvahendaja või -andja kindlustuspõhiste investeerimistoodetega seotud nõustamisel teavet:

– kliendi investeerimisteadmiste ja -kogemuste kohta seoses pakutava või nõutava kindlustuspõhise investeerimistoote või asjakohasel juhul *selle aluseks olevate investeerimisvõimalustega ning* kliendi finantsseisundi kohta,

– tema suutlikkuse *kohta* kanda täielikku või osalist kahju,

– investeerimisvajaduste ja -eesmärkide kohta (sh võimalikud kestlikkuseelisted) ja riskitaluvuse kohta, et kindlustusvahendaja või -andja saaks soovitada kliendile kindlustuspõhiseid investeerimistooteid, mis on just talle sobivad ja ■ eelkõige kooskõlas tema riskitaluvuse, kahju kandmise võime, *kestlikkuse eelistuste* ja ■ mitmekesistamise vajadusega.

■
Andes nõu, mis on seotud aluseks olevate *investeerimisvõimaluste* vahetamisega, hangivad kindlustusvahendajad ja -andjad ka vajalikku teavet kliendi olemasolevate aluseks olevate *investeerimisvõimaluste* ja soovitatud uute *investeerimisvõimaluste* kohta ning koostavad *võimaluste* vahetamisega eeldatavalt kaasnevate kulude ja tulude analüüsi, nii et nad suudaksid piisavalt tõendada, et *võimaluste* vahetamisega kaasnevad tulud on vastavatest kuludest eeldatavalt suuremad.

2. Ilma et see piiraks artikli 20 lõike 1 kohaldamist, tagavad liikmesriigid, et kui *kindlustuspõhist investeerimistoodet müüakse ilma nõustamiseta*, palub

kindlustusvahendaja või -andja kliendil esitada teavet oma teadmiste ja kogemuste kohta investeerimisvaldkonnas, mis on seotud pakutava või nõutava kindlustuspõhise investeerimistoote või asjakohasel juhul aluseks olevate investeerimisvaradega ■, et võimaldada kindlustusvahendajal või -andjal hinnata, kas kavandatav kindlustuspõhine investeerimistoode või -toode on kliendile sobivad.

Kui kindlustusvahendaja või -andja leiab esimese lõigu kohaselt saadud teabe alusel, et toode ei sobi kliendile, hoiatab kindlustusvahendaja või -andja sellest klienti. Hoiatus esitatakse standardvormis ja dokumenteeritakse.

Kindlustusvahendaja või -andja ei tohi kindlustuspõhise investeerimistoote turustamist jätkata, kui hoiatusest on näha, et teenus ei ole asjakohane, välja arvatud juhul, kui klient palub sellest hoolimata seda jätkata ja kindlustusandja nõustub sõlmima lepingu kliendi nõudmisel. Kliendi nõudmine ja kindlustusandja nõusolek dokumenteeritakse.

EIOPA koostab regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et määrata kindlaks teises lõigus osutatud hoiatuse vorm ja sisu.

EIOPA esitab kõnealuse regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt [väljaannete talitus, palun lisada kuupäev: 18 kuud pärast jõustumist].

Komisjonile antakse õigus võtta vastu kõnealused regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1094/2010 artikliga 10.

3. Ilma et see piiraks artikli 20 lõike 1 kohaldamist, võivad liikmesriigid juhul, kui kindlustuspõhiste investeerimistoodetega seoses ei pakuta nõustamist, mitte nõuda käesoleva artikli lõikes 2 osutatud kohustuste täitmist, nii et kindlustusvahendajad või -andjad saaksid tegeleda kindlustuspõhiste investeerimistoodete turustamisega liikmesriigi territooriumil, ilma et nad peaksid hankima teavet või tegema otsuse, nagu on ette nähtud käesoleva artikli lõikes 2, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

- a) kindlustustoodete turustamine on seotud ühega järgmistest:
 - i) kindlustuspõhised investeerimistooted, mille riskipositsioon piirdub

üksnes finantsinstrumentidega, mis liigitatakse direktiivi 2014/65/EL kohaselt lihtfinantsinstrumentideks ja mille struktuur ei raskenda kliendil kaasnevate riskide mõistmist;

ii) muud mittekeerukad kindlustuspõhised investeerimistooted käesoleva lõike tähenduses;

- b) kindlustustoodete turustamine toimub kliendi algatusel;
- c) klienti on selgelt teavitatud, et kindlustusvahendajalt või -andjalt ei nõuta selle kindlustustoote turustamisel müüdava või pakutava kindlustuspõhise investeerimistoote või kindlustustoote turustamise sobivuse hindamist ning seepärast ei saa kliendile osaks vastavate äritegevuse eeskirjadega kaasneva kaitse eelised. Selline hoiatus esitatakse standardvormis.
- d) Kindlustusvahendaja või -andja täidab artiklite 27 ja 28 kohaseid kohustusi.

Kõik kindlustusvahendajad või -andjad, sh need, kes tegutsevad teenuste osutamise vabaduse või asutamisevabaduse alusel, peavad juhul, kui kindlustuspõhist investeerimistoodet turustatakse kliendile, kelle tavapärane elu- või tegevuskoht asub liikmesriigis, kus ei kohaldata käesolevas lõikes osutatud erandit, täitma asjaomasel liikmesriigis kohaldatavaid õigusnorme.

EIOPA koostab regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et määrata kindlaks esimese lõigu punktis c osutatud hoiatuse vorm ja sisu.

EIOPA esitab kõnealuse regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt [väljaannete talitus, palun lisada kuupäev: 18 kuud pärast jõustumist].

Komisjonile antakse õigus võtta vastu kõnealused regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1094/201039 artikliga 10.“;

- c) lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Liikmesriigid tagavad, et kindlustusvahendajad või -andjad esitavad kliendile püsival andmekandjal piisavad aruanded kindlustustoodete turustamise kohta. Need

aruanded sisaldavad perioodilisi teateid klientidele, võttes arvesse hõlmatud kindlustuspõhiste investeerimistoodete liiki ja keerukust ning kliendile osutatud teenuse laadi, ning sisaldavad asjakohasel juhul kliendi nimel tehtud tehingute ja osutatud teenustega seotud kulusid.

Liikmesriigid tagavad, et kindlustuspõhiste investeerimistoodete kohta nõu andes esitavad kindlustusvahendajad või -andjad kliendile piisavalt aegsasti enne lepingu sõlmimist püsival andmekandjal sobivuse hinnangu, milles täpsustatakse esitatud nõuanded ja see, kuidas need nõuanded vastavad kliendi eelistustele, eesmärkidele ja muudele parameetritele. Selline hinnang tuleb esitada piisavalt aegsasti enne seda, kui kindlustusleping või -pakkumine muutub kliendi jaoks siduvaks, tagades, et kliendil on piisavalt aega sellega tutvumiseks ning vajaduse korral kindlustusvahendajalt või -andjalt lisateabe või selgituste hankimiseks.

Liikmesriigid tagavad, et kui kindlustusleping sõlmitakse sidevahendi kaudu, mis ei võimalda sobivuse hinnangut eelnevalt esitada, võib kindlustusvahendaja või -andja esitada kirjaliku sobivuse hinnangu püsival andmekandjal viivitamata pärast seda, kui klient on kindlustuslepingu sõlminud, tingimusel et täidetud on mõlemad järgmised tingimused:

- a) klient on andnud nõusoleku selleks, et sobivuse hinnang esitataks talle võimalikult kiiresti pärast lepingu sõlmimist;
- b) kindlustusvahendaja või -andja on pakkunud kliendile võimalust lükata lepingu sõlmimine edasi, kuni sobivuse hinnang on kätte saadud.

Liikmesriigid tagavad, et kui kindlustusvahendaja või -andja on kliendile teada andnud, et viib perioodiliselt läbi sobivuse hindamisi, sisaldab perioodiline aruanne ajakohastatud kirjeldust selle kohta, kuidas kindlustuspõhine investeerimistoode vastab jaekliendi eelistustele, eesmärkidele ja muudele parameetritele.“;

- d) lisatakse ***järgmine lõige***:

„5a. Liikmesriigid võivad kehtestada turustajatele käesoleva artikliga hõlmatud küsimustes rangemad nõuded. Eelkõige võivad liikmesriigid muuta artiklis 30 osutatud nõustamise kõikide või teatavat liiki kindlustuspõhiste investeerimistoodete müügi

puhul kohustuslikuks.

Liikmesriigid tagavad, et kõik kindlustusvahendajad või -andjad, sealhulgas need, kes tegutsevad teenuste osutamise vabaduse või asutamisevabaduse alusel, täidavad esimeses lõigus osutatud rangemaid nõudeid, kui nad sõlmivad kindlustuslepinguid klientidega, kelle tavapärane elu- või tegevuskoht on kõnealuses liikmesriigis.“

■
■

e) lõige 6 asendatakse järgmisega:

„6. Komisjonil on õigus käesolevat direktiivi täiendada, võttes kooskõlas artikliga 38 vastu delegeeritud õigusakte, millega täpsustada, kuidas kindlustusvahendajad ja -andjad peavad kindlustuspõhiste investeerimistoodetega seotud kindlustustoodete turustamisel järgima käesolevas artiklis sätestatud põhimõtteid, sealhulgas seoses alljärgneva:

- a) teave, mis tuleb hankida, kui hinnatakse kindlustuspõhiste investeerimistoodete sobivust ja asjakohasust kliendi jaoks;
- b) kriteeriumid mittekeerukate kindlustuspõhiste investeerimistoodete hindamiseks käesoleva artikli lõike 3 punkti a alapunkti ii kohaldamisel;
- c) klientidele teenuste osutamist käsitlevate andmete ja lepingute ning kliendile osutatud teenuste kohta esitatavate korrapäraste aruannete sisu ja vorm.

ca) kriteeriumid, mille alusel hinnatakse finantstoodete vastavust kliendi kestlikkuse eelistustele ja kirjeldatakse menetlusi, kuidas kohandada portfelli või investeerimistoodete pakkumist nii, et see oleks kooskõlas kliendi kestlikkuse eelistustega.

Kõnealustes delegeeritud õigusaktides võetakse arvesse kliendile pakutavate või osutatavate teenuste või pakutavate või kaalutavate toodete laadi, sealhulgas kindlustuspõhiste investeerimistoodete eri liike ja seda, kas tegu on kutselise või jaekliendiga.“

23) Artikli 35 lõiget 2 muudetakse järgmiselt:

a) punkt a asendatakse järgmisega:

„a) võimalikke või tegelikke rikkumisi ja nende järelkontrolli puudutavate teadete vastuvõtmise erimenetlused, sh turvaliste sidekanalite loomine selliste teadete esitamiseks.“;

b) lisatakse järgmine lõik:

„Need punktis a nimetatud erimenetlused hõlmavad ka iga pädeva asutuse veebisaidi esilehel lingi loomist lihtsale teavitusvormile, mis võimaldab igal isikul teatada liidu õiguse võimalikest või tegelikest rikkumistest. Liikmesriigid nõuavad, et pädevad asutused analüüsiksid põhjendamatu viivitusega kõiki kõnealuse teavitusvormi kaudu esitatud teateid;“.

24) Lisatakse järgmine artikkel 35a:

„Artikkel 35a

Menetlus digivahendite kaudu tegevusloata või registreeringuta pakutavate teenuste käsitlemiseks

1. Liikmesriigid tagavad, et kui füüsiline või juriidiline isik turustab internetis kindlustustooteid, mis on suunatud tema riigi territooriumil asuvatele klientidele, ent ei ole hankinud käesoleva direktiivi artikli 3 kohast registreeringut või direktiivi 2009/138/EÜ artikli 14 kohast tegevusluba, või kui pädev asutus kahtlustab, et kõnealune üksus tegeleb sellise tegevusega ilma kõnealuse registreeringu või tegevusloata, võtab pädev asutus kõik asjakohased ja proportsionaalsed meetmed, et takistada sellist turustamist (sh seonduvaid turundusteateid), kasutades artikli 12 lõikes 3 osutatud järelevalvevolitusi. Kõik sellised meetmed peavad olema kooskõlas käesolevas direktiivis sätestatud liikmesriikidevahelise koostöö põhimõtetega.

Esimest lõiku kohaldatakse ka mis tahes finants-mõjuisiku suhtes, keda kindlustusandja või kindlustusvahendaja tasustab või stimuleerib mitterahalise hüvitise kaudu ilma käesoleva direktiivi artikli 3 kohaselt registreerimata või

direktiivi 2009/138/EÜ artikli 14 kohaselt tegevusloa andmata, kui selline finantsmõjuisik reklaamib sellise kindlustusandja või kindlustusvahendaja nimel avalike sotsiaalmeediaplatformide kaudu teenuseid või kindlustuspõhiseid investeerimistooteid või nende aluseks olevaid investeerimisvõimalusi.

2. Liikmesriigid näevad ette, et pädevad asutused avaldavad kõik lõike 1 kohaselt võetud meetme määramise otsused kooskõlas artikliga 32.

Pädevad asutused teavitavad EIOPA-t põhjendamatu viivitusega igast lõikes 2 osutatud otsusest. EIOPA loob elektroonilise andmebaasi, mis sisaldab pädevate asutuste esitatud otsuseid ja millele pääsevad ligi kõik pädevad asutused. EIOPA avaldab loetelu kõigist kehtivatest otsustest, kirjeldades asjaomaseid füüsilisi või juriidilisi isikuid ning pakutavate teenuste või toodete liike. Loetelu peab olema üldsusele kättesaadav EIOPA veebisaidil oleva lingi kaudu. Füüsiliste isikute puhul ei tohi selle loeteluga kaasneda rohkemate isikuandmete avaldamine kui need, mille pädev asutus on avaldanud vastavalt esimesele lõigule ja kooskõlas artikliga 32.“

- 25) Artikkel 38 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 38

Delegeeritud õigusaktid

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 39 vastu delegeeritud õigusakte seoses artiklitega 10, 25, 26a, 28, 29a, 29b ja 30.“

- 26) Artiklit 39 muudetakse järgmiselt:

- a) lõiked 2 ja 3 asendatakse järgmistega:

„2. Artiklites 10, 25, 26a, 28, 29a, 29b ja 30 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates 22. veebruarist 2016.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklites 10, 25, 26a, 28, 29a, 29b ja 30 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval

pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.“;

b) lisatakse lõige 3a järgmises sõnastuses:

„3a. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon iga liikmesriigi määratud ekspertidega kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega.“;

c) lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Artiklite 10, 25, 26a, 28, 29a, 29b ja 30 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kolme kuu jooksul pärast õigusakti neile teatavakstegemist esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kolme kuu võrra.“

24) I lisa muudetakse vastavalt käesoleva direktiivi III lisale.

Artikkel 3

Direktiivi 2009/138/EÜ muutmine

Direktiivi (EL) 2009/138 II jaotise 1. peatüki 5. jagu muudetakse järgmiselt:

1) pealkiri asendatakse järgmisega:

„5. jagu

Lepingust taganemise õigus“;

2) jäetakse välja järgmine tekst:

„1. alajagu

Kahjukindlustus“.

3) Artiklid 183 ja 184 jäetakse välja.

4) Jäetakse välja järgmine tekst:

„2. alajagu

Elukindlustus“.

5) Artikkel 185 jäetakse välja.

Artikkel 4

Direktiivi 2009/65/EÜ muutmine

Direktiivi 2009/65/EÜ muudetakse järgmiselt:

1) Artiklit 14 muudetakse järgmiselt:

a) lisatakse järgmised lõiked 1a–1f:

„1a. Lõike 1 kohaldamisel nõuavad liikmesriigid, et fondivalitsejad tegutseksid viisil, mis hoiab ära põhjendamatute kulude sissenõudmise eurofondilt ja selle osakuomanikelt.

Tasumisele kuuluvad kulud, mis vastavad järgmistele tingimustele:

a) kulud *ei ületa* artiklis 69 osutatud prospektis ja artiklis 78 osutatud *investorile esitatavas põhiteabes avaldatud maksimumsummat*;

b) kulud on *nõuetekohaselt kantud seoses järgmise eesmärgiga:*

i) eurofondi toimimine, võttes arvesse selle struktuuri, investeerimisstrateegiat, eesmärki ja poliitikat, või

ii) vastavus õiguslikele regulatiivsetele nõuetele;

c) kulud kannavad investorid viisil, mis tagab investorite õiglase kohtlemise.

1b. Liikmesriigid nõuavad, et fondivalitsejatel oleks tulemuslik hinnastamiskord, mis võimaldab kindlaks teha ja kvantifitseerida kõik eurofondi või selle osakuomanike kantud kulud ning mida järgitakse ja ajakohastatakse. Enne eurofondile tegevusloa andmist ja kogu selle kehtivusaja jooksul peab hinnastamiskord tagama, et täidetud on järgmised tingimused:

a) kulud ei ole põhjendamatud;

- b) jaainvestorite kantavad kulud on **osakuomanikele pakutava koguväärtuse kontekstis põhjendatud ja proportsionaalsed, võttes arvesse** eurofondi omadusi, sh selle investeerimiseesmärki, **poliitikat**, strateegiat, oodatavat tulu, riskide taset ja muid asjakohaseid omadusi **█** .
- 1c. Liikmesriigid tagavad, et fondivalitsejad vastutavad oma hinnastamiskorra tulemuslikkuse ja kvaliteedi eest. Hinnastamiskord peab olema selgelt dokumenteeritud, selles tuleb selgelt sätestada fondivalitseja juhtorganite kohustused investorite kantavate kulude kindlaksmääramisel ja läbivaatamisel ning see vaadatakse korrapäraselt läbi. Kulude hindamine põhineb objektiivsetel kriteeriumidel ja meetodikal **ning hõlmab võrdlust turutoodetega, näiteks eurofondidega, millel on investeerimiseesmärgi, strateegia, riskitaseme ja muude asjakohaste näitajate poolst sarnased omadused**.
- 1d. Liikmesriigid nõuavad, et fondivalitsejad hindaksid **█** kord aastas, kas eurofondilt või selle osakuomanikelt on sisse nõutud põhjendamatuid kulusid.
- Liikmesriigid nõuavad, et fondivalitsejad maksaksid investoritele **põhjendamatu viivituse**ta hüvitist, kui eurofondilt või selle osakuomanikelt on sisse nõutud põhjendamatuid kulusid **või kui kulud on eurofondi või selle osakuomanike kahjuks valesti arvutatud**.
- Liikmesriigid nõuavad, et fondivalitsejad teataksid oma päritoluliikmesriigi ja eurofondi päritoluliikmesriigi pädevatele asutustele ning eurofondi deponitooriumile ja finantsaudiitoritele olukordadest, kus eurofondilt või selle osakuomanikelt on sisse nõutud põhjendamatuid kulusid.
- 1e. Liikmesriigid nõuavad, et fondivalitsejad hindaksid vähemalt kord aastas lõike 1b punktis b nimetatud tingimusi. Hindamisel võetakse arvesse hinnastamiskorras sisalduvaid kriteeriume **█** .

- █**
- 1f. **ESMA korraldab hiljemalt neli aastat pärast direktiivi (EL) .../... [väljaannete talitus: palun lisada käesoleva muutmisdirektiivi number] jõustumist ja viib koostöös riiklike pädevate asutustega läbi vastastikuse eksperdihinnangu**

käesolevas artiklis kirjeldatud kohustuste täitmise kohta, sealhulgas üksikinvestoritele tehtavate tagasimaksetega seotud kuludega.“;

b) lõiget 2 muudetakse järgmiselt:

i) sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„Ilma et see piiraks artikli 116 kohaldamist, võtab komisjon kooskõlas artikliga 112a delegeeritud õigusaktide abil vastu meetmed, mis tagavad, et fondivalitseja täidab lõigetes 1–1e sätestatud kohustusi, eelkõige selleks, et:“

ii) punkt b asendatakse järgmisega:

„b) täpsustada põhimõtted, millega tagada, et fondivalitsejad rakendavad tulemuslikult nõuetekohaseks majandustegevuseks vajalikke ressursse ja tegevuskorda;“ iii) lisatakse alapunktid d ja e:

„d) täpsustada hinnastamiskorra miinimumnõudeid, et vältida põhjendamatu kulude sissenõudmist eurofondilt ja selle osakuomanikelt, eelkõige:

i) tagades selle, et kulud on korrektselt välja selgitatud ja kvantifitseeritud ning vastavad lõike 1a punktis a sätestatud nõuetele;

ii) määrates kindlaks, millised kulud võib eurofondilt ja selle osakuomanikelt sisse nõuda, võttes arvesse kulude suurust ja laadi, tuginedes lõike 1a punktides b ja c sätestatud tingimustele vastavate sobilike kulude loetelule, ning määratledes tingimused, mille alusel pädevad asutused võivad igal üksikjuhul eraldi lubada kulusid, mis ei sisaldu sobilike kulude loetelus, kuid mis vastavad lõike 1a punktides b ja c sätestatud tingimustele;

iii) määratledes võimalikud huvide konfliktid ja nende vältimise meetmed;

iv) kehtestades hüvitise suuruse kindlaksmääramiseks korra juhtudeks, kui investoritelt on sisse nõutud põhjendamatu kulusid;

v) kehtestada menetlus, mis käivitatakse siis, kui alusetult sissenõutud summa on märkimisväärne ja ületab piirmäära, mis määratakse kindlaks olemasolevate riiklike pädevate asutuste hüvitamismenetluste suuniste

alusel;

e) sätestada kriteeriumid, mille alusel teha kindlaks, kas kulud on lõike 1b punkti b kohaselt põhjendatud ja proportsionaalsed ■ .“;

c) lisatakse järgmine lõige 4:

„4. Hiljemalt... [väljaannete talitus, palun lisada kuupäev: viis aastat pärast käesoleva direktiivi artikli 7 lõikes 2 osutatud kuupäeva] esitab komisjon pärast Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega konsulteerimist nõukogule ja parlamendile aruande käesoleva artikli rakendamise kohta. Aruandes tuleb hinnata vähemalt alljärgnevat:

a) kas sellel artiklil on olnud positiivne mõju jaeinvestoritele pakutavate eurofondide kuludele ja tootlusele ning millises ulatuses;

b) kas lõikes 1e sätestatud hindamine on keerukust ja fondivalitsejate kantud kulusid arvestades proportsionaalne;

ba) kas investorite suurte kulude katmiseks liidu tasandil võiks olla muid mehhanisme, sealhulgas seadusandlikke ja muid kui seadusandlikke meetmeid.“;

2) Lisatakse järgmine artikkel 20a:

„Artikkel 20a

Fondivalitseja esitab iga valitsetava eurofondi kohta oma päritoluliikmesriigi pädevale asutusele teabe fondi investorite kantud kulude ja fondi tootluse kohta kas fondi tasandil või selle aktsiaklasside tasandil, kui neil aktsiaklassidel on erinevad kulustruktuurid.“

3) Artikli 30 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Esimeses lõigus osutatud artiklite kohaldamisel tähendab „fondivalitseja“ äriühinguna asutatud fondi (välja arvatud artikli 14 lõike 1d teine lõik).“

4) Artiklisse 90 lisatakse järgmine lõige:

„Käesoleva artikli kohaldamine ei piira artikli 14 kohaldamist.“

5) **Artikli 98 lõiget 2 muudetakse järgmiselt:**

i) lisatakse järgmine *punkt*:

„ea) kontrollida korrapäraselt kooskõlas direktiivi 2014/65/EL artikliga 69a turul olevate eurofondide kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete tunnuste vastavust asjakohastele võrdlusalustele ja vajaduse korral võtta parandusmeetmeid;“;

ii) lisatakse järgmine *punkt*:

„n) ilma et see piiraks artikli 14 lõike 1d kohaselt tehtud tagasimakseid, nõuda investoritele hüvitist, kui eurofondilt või selle osakuomanikelt on sisse nõutud põhjendamatuid kulusid.“

6) Artikli 99 lõikesse 6 lisatakse järgmine punkt:

„h) ilma et see piiraks artikli 14 lõike 1d kohaselt tehtud tagasimaksete kohaldamist, nõue maksta investoritele hüvitist juhul, kui eurofondilt või selle osakuomanikelt on sisse nõutud põhjendamatuid kulusid või kui kulud on eurofondi või selle osakuomanike kahjuks valesti arvatud, võttes samas arvesse, et hüvitamise kord peab olema proportsionaalne alusetult sisse nõutud summaga, eelkõige tehnilisest ja tegevuslikust seisukohast.“

7) Artikli 112a lõike 2 neljanda lõigu järele lisatakse järgmine lõik:

„Artiklis 14 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile neljaks aastaks alates [väljaannete talitus, palun lisada käesoleva muutmisdirektiivi jõustumise kuupäev].“

Artikkel 5

Direktiivi 2011/61/EL muutmine

Direktiivi 2011/61/EL muudetakse järgmiselt.

1) Artiklit 12 muudetakse järgmiselt:

a) lisatakse järgmised lõiked 1a–1f:

„1a. Lõike 1 kohaldamisel nõuavad liikmesriigid, et AIFide valitsejad tegutseksid nii,

et AIFidelt ja nende osakuomanikelt ei nõutaks põhjendamatuid kulusid.

Tasumisele kuuluvad kulud, mis vastavad järgmistele tingimustele:

- a) ***need ei ületa*** artikli 23 lõikes 3 osutatud prospektis, artikli 23 lõikes 1 osutatud fonditingimustes või põhikirjas ning määruse (EL) nr 1286/2014 artikli 5 lõikes 1 osutatud põhiteabedokumendis avalikustatud ***maksimumsummat***;
- b) ***need on nõuetekohaselt kantud seoses järgmiste eesmärkidega:***
 - i) ***AIFi toimimine, võttes arvesse selle struktuuri, investeerimisstrateegiat, eesmärki ja poliitikat, või***
 - ii) ***vastavus õiguslikele või regulatiivsetele nõuetele;***
- c) ***neid*** kannavad investorid viisil, mis tagab investorite õiglase kohtlemise, välja arvatud artikli 12 lõikes 1 nimetatud juhtudel, kui AIFi tingimustes või põhikirjas on ette nähtud sooduskohtlemine.

1b. Liikmesriigid nõuavad, et AIFi valitsejatel oleks tulemuslik hinnastamiskord, mis võimaldab kindlaks teha ja kvantifitseerida kõik fondi või selle osakuomanike kantud kulud ning mida järgitakse ja ajakohastatakse. Hinnastamiskord peab tagama, et täidetud on järgmised tingimused:

- a) kulud ei ole põhjendamatud;
- b) jaeinvestorite kantavad kulud on ***osakuomanikele pakutava koguväärtuse kontekstis põhjendatud ja proportsionaalsed, võttes arvesse*** AIFi omadusi (sh selle investeerimiseesmärki, ***poliitikat***, strateegiat, oodatavat tulu, riskide taset ja muid asjakohaseid omadusi) arvestades põhjendatud ja proportsionaalsed.

1c. Liikmesriigid tagavad, et AIFi valitsejad vastutavad oma hinnastamiskorra tulemuslikkuse ja kvaliteedi eest. Hinnastamiskord peab olema selgelt dokumenteeritud, selles tuleb selgelt sätestada AIFi valitseja juhtorganite kohustused investorite kantavate kulude kindlaksmääramisel ja läbivaatamisel ning see vaadatakse korrapäraselt läbi. Kulude hindamine põhineb objektiivsetel kriteeriumidel ja meetodikal ***ning hõlmab võrdlust turutoodetega, näiteks AIFidega, millel on investeerimiseesmärgi, strateegia, riskitaseme ja muude asjakohaste näitajate***

poolest sarnased omadused.

1d. Liikmesriigid nõuavad, et AIFi valitsejad hindaksid ■ kord aastas, kas fondilt või selle osakuomanikelt on sisse nõutud põhjendamatuid kulusid.

Liikmesriigid nõuavad, et AIFi valitsejad maksaksid investoritele *põhjendamatu viivituse*ta hüvitist, kui fondilt või selle osakuomanikelt on sisse nõutud põhjendamatuid kulusid *või kui kulud on AIFi või selle osakuomanike kahjuks valesti arvutatud.*

Liikmesriigid nõuavad, et AIFi valitsejad teataksid oma päritoluliikmesriigi ja fondi päritoluliikmesriigi pädevale asutusele ning asjakohasel juhul fondi deponooriumile ja finantsaudiitoritele olukordadest, kus fondilt või selle osakuomanikelt on sisse nõutud põhjendamatuid kulusid.

1e. Liikmesriigid nõuavad, et AIFi valitsejad hindaksid vähemalt kord aastas lõike 1b punktis b nimetatud tingimusi. Hindamisel võetakse arvesse hinnastamiskorras sisalduvaid kriteeriume ■ .

■

1f. Hiljemalt neli aastat pärast direktiivi (EL) [väljaannete talitus: palun lisada käesoleva muutmisdirektiivi number] jõustumist korraldab ja viib ESMA koostöös riiklike pädevate asutustega läbi vastastikuse eksperdi hinnangu käesolevas artiklis kirjeldatud kohustuste rakendamise kohta.“;

b) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Komisjon võtab delegeeritud õigusaktidega vastavalt artiklile 56 ning artiklites 57 ja 58 sätestatud tingimustel vastu meetmed, millega määratakse kriteeriumid, mida asjaomased pädevad asutused peavad kasutama, kui hindavad, kas AIFi valitseja täidab käesoleva artikli lõikest 1 tulenevaid kohustusi, ning meetmed, millega tagatakse, et AIFi valitseja täidab käesoleva artikli lõigetes 1–1e sätestatud kohustusi, eelkõige selleks, et:

a) täpsustada hinnastamiskorra miinimumnõudeid, et vältida põhjendamatute kulude sissenõudmist AIFilt ja selle osakuomanikelt, eelkõige:

- i) tagades selle, et kulud on korrektselt välja selgitatud ja kvantifitseeritud ning vastavad lõike 1a punktis a sätestatud tingimusele;
 - ii) määrates kindlaks, millised kulud võib AIFilt ja selle osakuomanikelt sisse nõuda, võttes arvesse kulude suurust ja laadi, tuginedes lõike 1a punktides b ja c sätestatud tingimustele vastavate sobilike kulude loetelule, ning määratledes tingimused, mille alusel pädevad asutused võivad igal üksikjuhul eraldi lubada kulusid, mis ei sisaldu sobilike kulude loetelus, kuid mis vastavad lõike 1a punktides b ja c sätestatud tingimustele;
 - iii) määratledes võimalikud huvide konfliktid ja nende vältimise meetmed;
 - iv) kehtestades hüvitise suuruse kindlaksmääramiseks korra juhtudeks, kui investoritelt on sisse nõutud põhjendamatuid kulusid; **kehtestada menetlus, mis käivitatakse siis, kui alusetult sissenõutud summa on märkimisväärne ja ületab piirmäära, mis määratakse kindlaks olemasolevate riiklike pädevate asutuste hüvitamismenetluste suuniste alusel;**
- b) sätestada kriteeriumid, mille alusel teha kindlaks, kas kulud on lõike 1b punkti b kohaselt põhjendatud ja proportsionaalsed ■ .“;
- c) lisatakse järgmine lõige 4:

„4. Hiljemalt... [väljaannete talitus, palun lisada kuupäev: viis aastat pärast käesoleva direktiivi artikli 7 lõikes 2 osutatud kuupäeva] esitab komisjon pärast Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega konsulteerimist nõukogule ja parlamendile aruande käesoleva artikli rakendamise kohta. Aruandes tuleb hinnata vähemalt alljärgnevat:

- a) kas sellel artiklil on olnud positiivne mõju jaeinvestoritele pakutavate AIFide kuludele ja tootlusele ning millises ulatuses;

b) kas lõikes 1e sätestatud hindamine on keerukust ja AIFi valitsejate kantud kulusid arvestades proportsionaalne.“

ba) kas investorite suurte kulude katmiseks liidu tasandil võiks olla muid mehhanisme, sealhulgas seadusandlikke ja muid kui seadusandlikke meetmeid.“;

2) Artikli 24 lõikesse 2 lisatakse järgmine punkt f:

„f) teave investorite kantud kulude ja AIFi tootluse kohta iga AIFi tasandil või AIFi aktsiaklasside tasandil, kui neil on erinevad kulustruktuurid.“

3) Artikli 46 lõikesse 2 lisatakse **järgmised punktid:**

„ea) kontrollida korrapäraselt kooskõlas direktiivi 2014/65/EL artikliga 69a turul olevate eurofondide kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete tunnuste vastavust asjakohastele võrdlusalustele ja vajaduse korral võtta parandusmeetmeid;

n) ilma et see piiraks artikli 12 lõike 1d kohaselt tehtud tagasimaksete kohaldamist, nõuda investoritele hüvitise maksmist, kui AIFilt või selle osakuomanikelt on sisse nõutud põhjendamatuid kulusid või kui kulud on AIFi või selle osakuomanike kahjuks valesti arvatud, võttes samas arvesse, et hüvitamise kord peab olema proportsionaalne alusetult sisse nõutud summaga, eelkõige tehnilisest ja tegevuslikust seisukohast.“

4) Artikli 56 lõikesse 1 lisatakse esimese lause järele järgmine lause:

„Artiklis 12 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile neljaks aastaks alates [väljaannete talitus, palun lisada käesoleva muutmisdirektiivi jõustumise kuupäev].“

Artikkel 6

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid võtavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid vastu ja avaldavad need hiljemalt [väljaannete talitus, palun lisada kuupäev: 12 kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva]. Liikmesriigid edastavad selliste normide teksti viivitamata komisjonile.

2. *Nad* kohaldavad kõnealuseid norme alates [väljaannete talitus, palun lisada kuupäev: 18 kuud pärast ■ direktiivi 2014/65/EL artiklis 89, direktiivi 2016/97 artiklis 38, direktiivi 2009/65/EÜ artikli 112a lõikes 2 ja direktiivi 2011/61/EÜ artiklis 56 osutatud delegeeritud õigusaktide avaldamist Euroopa Liidu Teatajas].
3. Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nendesse normidesse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.
4. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas vastuvõetud põhiliste õigusnormide teksti.

Artikkel 7

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Artikkel 8

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel,

*Euroopa Parlamendi nimel
president*

*Nõukogu nimel
eesistuja*

II LISA

Direktiivi 2014/65/EL II lisa II jao punkti 1 muudetakse järgmiselt:

- 1) neljas lõik asendatakse järgmisega:

„Sobivustesti, mida kohaldatakse käesoleva direktiivi või finantsvaldkonna muude ELi direktiivide alusel loa saanud üksuste juhtkonna suhtes, võib käsitada asjatundlikkuse ja teadmiste hindamise näitena. Väikeettevõtete puhul peab nimetatud hindamisele kuuluv isik olema isik, kellel on volitus teha tehinguid üksuse nimel.“;

- 2) viiendat lõiku muudetakse järgmiselt:

-1) esimene taane asendatakse järgmisega:

„– klient on teinud asjaomasel turul regulaarselt märkimisväärset mahus tehinguid,

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve koostab regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et määrata kindlaks tehingute sagedus ja maht, mida tuleb asjaomaste turukategooriate puhul teha.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt [väljaannete talitus, palun lisada kuupäev: 6 kuud pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist].

Komisjonile delegeeritakse volitused võtta vastu reguleerivad tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.“;

- 1) teine ja kolmas taane asendatakse järgmistega:

„– kliendi finantsinstrumentide portfelli suurus, mis sisaldab määratluse kohaselt rahahoiuseid ja finantsinstrumente, ületab viimase kolme aasta jooksul keskmiselt 250 000 eurot,“

– klient töötab või on töötanud finantssektoris või **mõnes muus sektoris seoses investeerimisotsusega või on** osalenud kapitalituruga seotud tegevuses, mis nõuab finantsinstrumentide ostmist ja müüki ja/või finantsinstrumentide portfelli valitsemist, vähemalt ühe aasta jooksul ametikohal, mis nõuab teadmisi kavandatud tehingute või teenuste kohta.“;

- 2) lisatakse järgmine taane:

„– klient võib esitada ühingule tõendi tunnustatud hariduse või koolituse kohta, mis tõendab tema arusaamist asjaomastest kavandatud tehingutest või teenustest ning tema võimet riske asjakohaselt hinnata. **Seda kriteeriumi ei tohi kombineerida üksnes kliendi finantsportfelli suuruse kriteeriumiga.**“;

- 3) lisatakse järgmised lõigud:

„Kui klient on juriidiline isik, peab olema täidetud vähemalt kaks järgmistest kriteeriumidest:

- bilansimaht: 10 000 000 eurot;
- netokäive: 20 000 000 eurot;
- omavahendid: 1 000 000 eurot.

Investeeringisühing hindab, et kõnealuse juriidilise isiku seaduslik esindaja või selle juriidilise isiku nimel investeeringistehingute eest vastutav isik mõistab asjaomaseid kavandatud tehinguid või teenuseid, on võimeline tegema investeeringisotsuseid kooskõlas juriidilise isiku eesmärkide, vajaduste ja finantssuutlikkusega ning on võimeline riske asjakohaselt hindama.“

II LISA

Direktiivi 2014/65/EL V lisa muudetakse järgmiselt.

„V lisa

Kutsealaste teadmiste ja pädevuse miinimumnõuded

(vastavalt artikli 24d lõikele 2)

- a) Saada aru pakutavate või soovitatavate finantsinstrumentide põhiomadustest, riskidest ja omadustest, sealhulgas võimalikest üldistest maksumõjudest, mis kliendil tehingutega seoses tekivad;
- b) mõista, kui suured on kogukulud ja -tasud, mis kliendil tuleb pakutavat või soovitatavat liiki investeerimistoote puhul kanda, ning nõustamisteenuse ja mis tahes muude osutatavate seotud teenuste kulud;
- c) mõista, kuidas ühingu pakutav investeerimistoote liik ei pruugi olla kliendile sobiv, olles hinnanud kliendi esitatud asjakohast teavet muutuste suhtes, mis on toimunud pärast asjaomase teabe kogumist;
- d) mõista, kuidas finantsturud toimivad ja kuidas need mõjutavad klientidele pakutavate või soovitatavate finantsinstrumentide väärtust ja hinnakujundust;
- e) mõista makromajanduslike arengute ning riiklike, piirkondlike ja ülemaailmsete sündmuste mõju finantsturgudele ja klientidele pakutavate või soovitatavate finantsinstrumentide väärtusele;
- f) mõista erinevust varasema tootluse ja tulevase tootluse stsenaariumide vahel ning prognoosimise piire;
- g) mõista finantsvaldkonna õigusraamistiku põhielementide üldist mõju;
- h) hinnata klientidele pakutavate või soovitatavate finantsinstrumentidega seotud andmeid, nagu põhiteabedokumendid, prospektid, finantsaruanded või finantsandmed;
- i) mõista klientidele pakutavate või soovitatavate finantsinstrumentide liigiga seotud eriomaseid turustruktuure;
- j) mõista klientidele pakutavate või soovitatavate finantsinstrumentide liikide hindamispehmohteid;
- k) mõista väärtpaperiportfelli valitsemise pehmoaluseid, sealhulgas mitmekesistamise mõju üksikutele investeerimisalternatiividele;
- l) mõista kestlike investeringute kontseptsiooni, **mis aitab kaasa keskkonna- ja sotsiaalsete eesmärkide saavutamisele**, ning seda, kuidas võtta arvesse kestlikkustegureid ja kliendi kestlikkuseelustusi ja integreerida neid nõustamisprotsessidesse.“

III LISA

Direktiivi (EL) 2016/97 I lisa I osasse lisatakse järgmine punkt:

„ha) kindlustuspõhiste investeerimistoodete puhul minimaalsed vajalikud teadmised kestlike investeeringute kohta, mis aitavad saavutada keskkonna- või sotsiaalset eesmärki, sealhulgas seda, kuidas võtta arvesse kestlikkustegureid ja klientide kestlikkuseelistusi ning integreerida need nõustamisprotsessidesse.“;

■ Direktiivi (EL) 2016/97 I lisa II osa muudetakse järgmiselt:

1) alapunkt a asendatakse järgmisega:

„a) minimaalsed vajalikud teadmised kindlustuspõhiste investeerimistoodete põhiomadustest, riskidest ja omadustest, sealhulgas tingimused ja netopreemiad ning asjakohasel juhul tagatud ja tagamata hüvitised, samuti kindlustusvõtjate kantavad finantsriskid ja kliendi võimalikud üldised maksumõjud;“

2) lisatakse järgmine punkt aa:

„aa) minimaalsed vajalikud teadmised kogukuludest ja -tasudest, mida klient peab seoses pakutava või soovitatava kindlustuspõhise investeerimistoote liigiga kandma, ning nõustamise ja muude seotud teenuste osutamisega seotud kuludest;“

3) punkt c asendatakse järgmisega:

„c) minimaalne vajalik finantsalane pädevus, sh võime:

- i) mõista, kuidas finantsturud toimivad ning kuidas need mõjutavad klientidele pakutavate või soovitatavate finantsinstrumentide väärtust ja hinnakujundust;
- ii) mõista makromajanduslike arengute ning riiklike, piirkondlike ja ülemaailmsete sündmuste mõju finantsturgudele ja klientidele pakutavate või soovitatavate finantsinstrumentide väärtusele;
- iii) mõista erinevust varasema tootluse ja tulevase tootluse stsenaariumide vahel ning prognoosimise piire;
- iv) mõista klientidele pakutavate või soovitatavate finantsinstrumentide liigiga seotud eriomaseid turustruktuure;
- v) mõista klientidele pakutavate või soovitatavate finantsinstrumentide hindamise põhimõtteid;“

4) lisatakse järgmised punktid fa ja fb:

„fa) minimaalsed vajalikud teadmised, et hinnata klientidele pakutavate või soovitatavate kindlustuspõhiste investeerimistoodete jaoks olulisi andmeid, nagu põhiteabedokumendid, prospektid, finantsaruanded või finantsandmed;

fb) minimaalsed vajalikud teadmised finantsvaldkonna õigusraamistiku põhielementide üldise mõju kohta;“

5) alapunkt i asendatakse järgmisega:

„i) minimaalsed vajalikud teadmised kliendi vajaduste hindamiseks, sealhulgas arusaamine sellest, kuidas ühingu pakutav kindlustuspõhine investeerimistoodete ei pruugi olla kliendile sobiv, olles hinnanud kliendi

esitatud asjakohast teavet muutuste suhtes, mis on toimunud pärast asjaomase teabe kogumist;“

6) lisatakse järgmine punkt ia:

„ia) mõista kestlike investeeringute kontseptsiooni ning seda, kuidas võtta arvesse kestlikkustegureid ja kliendi kestlikkuseelistusi ja integreerida neid nõustamisprotsessidesse;“

6a) lisatakse järgmine punkt ka:

„ka) *kindlustuspõhiste investeerimistoodete puhul minimaalsed vajalikud teadmised kestlike investeeringute kohta, mis aitavad saavutada keskkonna- või sotsiaalset eesmärki, sealhulgas seda, kuidas võtta arvesse kestlikkustegureid ja klientide kestlikkuseelistusi ning integreerida need nõustamisprotsessidesse.*“;

7) punkt l jäetakse välja.

Direktiivi (EL) 2016/97 I lisa III osasse lisatakse järgmine punkt:

„ia) *kindlustuspõhiste investeerimistoodete puhul minimaalsed vajalikud teadmised kestlike investeeringute kohta, mis aitavad saavutada keskkonna- või sotsiaalset eesmärki, sealhulgas seda, kuidas võtta arvesse kestlikkustegureid ja klientide kestlikkuseelistusi ning integreerida need nõustamisprotsessidesse.*“;

**LISA: ÜKSUSED VÕI ISIKUD,
KELLELT RAPORTÖÖR SAI SISENDMATERJALI**

Vastavalt kodukorra I lisa artiklile 8 kinnitab raportöör, et ta sai raporti koostamisel enne selle komisjonis vastuvõtmist sisendmaterjali järgmistelt üksustelt või isikutelt:

Üksus ja/või isik
EIOPA
ESMA
Commission
Insurance Europe
ACPR
AMF
EFAMA
AFG
Banque de France (financial literacy unit)
InvestEurope
Finans Denmark
ICI Global
Amundi
FESE
EBF
NFU (Nordic financial Union)
Nordic securities association

Eespool esitatud loetelu koostamise eest vastutab ainuisikuliselt raportöör.

VASTUTAVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Direktiivide (EL) 2009/65/EÜ, 2009/138/EÜ, 2011/61/EL, 2014/65/EL ja (EL) 2016/97 muutmine seoses liidu jaeinvestorite kaitse eeskirjadega	
Viited	COM(2023)0279 – C9-0182/2023 – 2023/0167(COD)	
EP-le esitamise kuupäev	25.5.2023	
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	ECON 10.7.2023	
Nõuandvad komisjonid istungil teada andmise kuupäev	BUDG 10.7.2023	JURI 10.7.2023
Arvamuse esitamisest loobumine otsuse kuupäev	BUDG 28.6.2023	JURI 26.6.2023
Raportöörid nimetamise kuupäev	Stéphanie Yon-Courtin 30.5.2023	
Läbivaatamine parlamendikomisjonis	20.9.2023	24.10.2023
Vastuvõtmise kuupäev	20.3.2024	
Lõpphääletuse tulemus	+	32
	-	21
	0:	1
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Marek Belka, Isabel Benjumea Benjumea, Gilles Boyer, Markus Ferber, Jonás Fernández, José Manuel García-Margallo y Marfil, Valentino Grant, Claude Gruffat, José Gusmão, Michiel Hoogeveen, Stasys Jakeliūnas, France Jamet, Othmar Karas, Billy Kelleher, Ondřej Kovařík, Georgios Kyrtos, Aurore Lalucq, Philippe Lamberts, Pedro Marques, Caroline Nagtegaal, Denis Nesci, Luděk Niedermayer, Lídia Pereira, Kira Marie Peter-Hansen, Sirpa Pietikäinen, Eva Maria Poptcheva, Antonio Maria Rinaldi, Dorien Rookmaker, Ralf Seekatz, Aušra Seibutyte, Pedro Silva Pereira, Inese Vaidere, Stéphanie Yon-Courtin, Marco Zanni	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Fabio Massimo Castaldo, Herbert Dorfmann, Eider Gardiazabal Rubial, Margarida Marques, Ville Niinistö, Henk Jan Ormel, Jan OVELGÖNNE, Jessica Polfjärd	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Alessandra Basso, Theresa Bielowski, Karolin Braunsberger-Reinhold, Isabel García Muñoz, Paola Ghidoni, Nicolás González Casares, Guy Lavocat, Maria Noichl, Nacho Sánchez Amor, Michaela Šojdrová, Kim Van Sparrentak, Carlos Zorrinho	
Esitamise kuupäev	2.4.2024	

NIMELINE LÖPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS

32	+
ECR	Michiel Hoogeveen, Denis Nesci
ID	Alessandra Basso, Paola Ghidoni, Valentino Grant, France Jamet, Antonio Maria Rinaldi, Marco Zanni
PPE	Isabel Benjumea Benjumea, Karolin Braunsberger-Reinhold, Herbert Dorfmann, Markus Ferber, José Manuel García-Margallo y Marfil, Othmar Karas, Luděk Niedermayer, Henk Jan Ormel, Lídia Pereira, Sirpa Pietikäinen, Jessica Polfjärd, Ralf Seekatz, Aušra Seibutyte, Michaela Šojdrová, Inese Vaidere
Renew	Gilles Boyer, Fabio Massimo Castaldo, Billy Kelleher, Ondřej Kovařík, Georgios Kyrtos, Guy Lavocat, Caroline Nagtegaal, Eva Maria Poptcheva, Stéphanie Yon-Courtin

21	-
ECR	Dorien Rookmaker
S&D	Marek Belka, Theresa Bielowski, Jonás Fernández, Isabel García Muñoz, Eider Gardiazabal Rubial, Nicolás González Casares, Aurore Lalucq, Margarida Marques, Pedro Marques, Maria Noichl, Nacho Sánchez Amor, Pedro Silva Pereira, Carlos Zorrinho
The Left	José Gusmão
Verts/ALE	Claude Gruffat, Stasys Jakeliūnas, Philippe Lamberts, Ville Niinistö, Kira Marie Peter-Hansen, Kim Van Sparrentak

1	0
Verts/ALE	Jan Ovelgönne

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu